Prvi slovenski dnevnik v Zjedinjenih državah. Izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in the United States. Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 79 RECTOR. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 300. — ŠTEV. 300. NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 22, 1906. — V SOBOTO, 22. GRUDNA, 1906. VOLUME XIV. — LETNIK XIV.

Ob petju svetonočnih zvonov.

(Iz nekega dnevnika zapisal F. Ks. Meršaj.)

Svetonočni zvonovi so peli tako ubrano, tako vabljivo. Niso mu še peli tako, kakor letošnje leto. Čudno so mu pretresali notranjost in budili stare spomine, ki bi bili lahko zakopani v dnu srca. Pa je že tako človeško srce, da se najrajše prebudi, najrajše obnavlja v takih večerih spomine, da se v njih naslanja ali pa žalosti.

Tako slovesno so peli — tako venčastno odbijali se v mogočnih, ubranih akordih od snežnih vinskih goric — takrat.

Po vasi je bil mir — svetonočni. Po hišah pa je žilo veselo življenje, ono tako nežno svetonočno življenje.

Nocojšnji večer pa udarjajo samo ob dolgočasne stene trških hiš.

Kaj je to? Ali se je bil sam izpremenil, ali je to svetonočno življenje? Saj je glas zvonov povsodi nekako prikupljiv in domač. Čemu torej drugače lani — čemu drugače letos?

Ugibal je in ugibal — pa ni našel pravega odgovora.

Tako monotonno, dolgočasno je tiktakala ura. Lučka pred jasličami je trepetala, neenakomerne sence so švigale po sobi; sedaj dolge, vzleknjene, begalcin izginjale, pa zopet kratke, pretrgane.

In to ga je motilo. Vzrl se je nehote na jasličе — potem pa je skoraj planil po koncu ter odprl predalce svoje pisalne mize.

Počasi je vzel iz mize svoj dnevnik in ga odprl. Obraz njegov, prej nenavadno resen in otožen, se mu je za hip razjasnil. "Trnje in vrtnice", je smeljaje prebral naslov, ki ga je bil dal svojemu dnevniku v tožnih urah. — Ko pa je obračal list za listom, mu je izginil smehljal in na ustnih sta se mu pokazali oni karakteristični črti, ki sta se mu poznali, kadar je bil žalosten. Da, da. Najprej trnje, in potem vrtnice.

In bral je....

24. decembra 1901.

Kaj mi je? Ne razumem samega sebe. Doma sem, v rodni hiši, obdan od bratov in sestrá, pa nisem vesel, kakor sem bil prejšnja leta. Vsi smo pri isti mizi. Oče, dobra mati — bratje —. Samo, samo enega ni izmed njih.

Brat Janko?

Brat, čemu si storil to? Ali ti ni bila rodna hiša dovolj velika? Ali ti ni bila dovolj dobra? — Vsega ti je ponujala v izobilju. Čemu si hotel in zaželel še ostalega? Pa, da bi bil rabil vsaj dostojna sredstva. Saj je hotel oče tako. Saj sta te ljubila oba, tudi mati, ki si ji prizadel toliko gorja. Vsi smo te ljubili — vsi. Bratje in sestre bi živeli s teboj pod eno streho. In ko si si zaželel druzega srca, ki bolj ljubi nego bratovsko in sestrsko — se ti je-li kdo ustavljal?

Ti pa nisi hotel — hotel si biti samosvoj, brez nas — češ, da nečeš nadzorstva.

In če bi prav bilo to — le čemu si segel po tem sredstvu? Čemu ogrdil in očrnil mater? Ona te je ljubila ravno tako, kakor nas; prečula mnogo noči in premolila za-te, ti pa to!

Brat! Sam si sebi začrtal to pot, to stezo — sam hodi po njej. In ko si videl, da je zaman vse tvoje prizadevanje — si odšel daleč od doma, ki si si ga sam odtujil.

In nocoj te ni med nami.

On, ki smo ga ljubili vsi, ki ga je ljubila moja duša — je zašel. Gospod, reši ga!

24. decembra 1902.

V tujini sem sedaj sam. Šel pol ure in zopet bodo zapeli božični zvonovi. Včasih sem jih poslušal doma, danes prvič v tujini med tujimi srci, postavljen in poslan v to, da vedno vsajam božično radost v druga srca.

Ta tuja srca? Včasih se mi zdi, da nimajo pravega čustvovanja, včasih kot bi bila srstrska in bratska srca. In nocoj, kakšna so? Bodo-li čutila isto harmonijo, isto božično pesem zadovoljstva in sočutja, kakor moje? Moje srce je še nekam veseloradostno, še nekam božično slovesno. In njihova Niso-li vsakdanja srca brez sočustva, brez zanimanja za tuje težave?

Vstal sem in šel med nje. Božična radost jim je sijala raz obraz božične njihove oči, kakor one lučke na božičnem drevesecu. In te lučke so se zasvetile in zažarele, ko sem stopil med nje. In sede pri mizi smo obnavljali vesele spomine svetega večera. In zazdelo se mi je, da so vsa tuja srca, kakor srca bratov in sestrá. Saj so bila tudi njihova srca tuja v tujini...

Da, tudi v tujini se dobe sočutna, mehka srca — pa obenem zadovoljna. Čemu nisem zadovoljen v tujini jaz? — Česa mi manjka ravno nocoj?

Med igro in smehom si nisem vedel odgovora. In še potem, ko sem prišel od polnočnice domov in poslušal glas svetonočnih glasov, se mi je zdelo, da čujem veselo zadovoljnost tujih src, ktera krepiti in bodriti bi moral sam.

Že davno so prenehlai veličastni, svetonočni, radost nad odrešenjem oznanujoči glasovi zvonov, ko sem še slonel ob mizi in ugibal.

Nato pa sem nehote premaknil knjigo na mizi ter zagledal pismo naslovljeno na-me. Še neodprto in iz dalje tujine onkraj morja. Kedaj je prišlo to pismo sem? — Pisava bratova. Kako to, da sem je prezrl? — In spomnil sem se, da sem pred dvema dnevomma dobil bratovo pismo, ki sem ga vsled obilnega dela zadnjih dni odložil, da ga preberem ob času.

Kak slučaj! — Ne, ni slučaj. To je delo one velike, božje roke, ki vodi in uravnava vse tako, kar je v korist ljudem.

Hlastno in pohlepno sem ga odprl. Čutil sem, da se mi tresejo roke, tako sem bil razburjen.

Johnstown, 1. grudna 1902.

Dragi brat!

Ti si daleč od mene. Loči naju široko morje — vendar vseeno hiti moje srce k Tebi. Kako sem daleč, daleč od domače hiše, ki sem jo zavrgel. Brat moj! Ne sodi prehitro, ampak čuj in potem govori.

Zahrepenel sem bil po našem lepem premoženju z ono silo, kakor pričakuje suha zemlja dežja. Videl sem to rojstno grudo, obdelaval sem jo s posebnim veseljem — pa sem hotel biti tudi njen gospodar. Zato sem storil tudi oni najnesrečnejši korak mojega življenja in obdolžil mater, mis eč, da mi ona zapira pot do te lepe grude. — Danes pa se kesam tega koraka, ki sem ga storil v svoji mladostni nepremišljenosti. Zraven pa še tisti nesrečni podpihovavci. Znani so ti, zato jih nočem omenjati. Brat moj, v mojem imenu prosi mater, naj mi odpusti.

In še nekaj! Ravno pred enim tednom me je zadela božja roka. Sedaj, ko spoznam, kaj sem zakrivil, ne godnjam. V rovu smo delali trije pri brleči luči premogarjev. Rojaki smo bili. In pogovor je nanesel, da smo govorili o božičnih dneh v domovini. Človek uvidi še-le v tujini, ker ni daleč na okrog nobene naše cerkvice — kaj se pravi pravo božično veselje. Potem pa smo utihnili. Vsak se je zamislil v lepe božične dni, v to čudno lepo in ubrano zvonenje zvonov, v ves oni kras, ki ga prinašajo ti sveti dnevi s seboj — vsakdo je videl v duhu pred saboj jasličе v domači hiši, videl, kako je v duhu klečal z domačimi pred jaslicami — kar naenkrat grozen šum in ropot — nato sem začutil grozno bolečino na rami in roki — kaj je bilo potem, se ne zavedam.

Drugi dan so mi pripovedovali, da so se vsled neprevidnosti enega izmed tovarišev v sosednjem rovu užgali škodljivi plini ter provzročili to nesrečo. Vsi so se čudili, da smo mi trije tako srečno rešili življenje.

Brat moj — vem, zakaj je to, in zakaj me je zadela nesreča ravno na tisto roko, ki sem jo v zaslepljenosti dvignil nad materjo — zato molčim in trpim ter sporočam samo Tebi. Prosim pa Te, ne pripoveduj očetu in materi tega, da jih ne vznemirjaš. Samo to povej, da jih prosim odpuščanja. Pozneje bom storil tudi sam tisto.

Te pozdravlja

brat

Janko.

Bral sem in bral. — Kmalo pa so začeli peti božični zvonovi, ki so mene in druge vabili k zornicam. In peli so tako veličastno, tako ubrano, kot še nikoli doslej.

24. decembrra 1903.

Nocoj je eno leto tega, pa sem vesel in božično radost nosim v srcu. Med tujimi srci sem, pa sem jih vesel, zadovoljen. In poleg mene je tudi eno izmed domačih src, srce bratovo, ki se je vrnil iz tujine.

Zunaj pa pojo božični zvonovi. In iznova se mi zdi, da čujem v teh zvoneh kakor glasove angelov:

"Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!"

* * *

Odložil je dnevnik, oprl si glavo na roki in se prepuščal mislim svetega večera.

Zunaj so pa peli zvonovi veličastno svetonočno himno.

"Mir ljudem na zemlji!"

Mir ljudem na zemlji.

Odšli so iz doma v zgodnjem jutru. Tja daleč, daleč nekam so šli. Kdo od njih je znal kam — —

Molčali so vsi. Kakor mračni duhovi so se pomikali dalje, tiho, kakor noč. Niti konji, ki so jih nosili, niso hrkali, peket kopit se je udušil v južnem, mehkem snegu.

Tako je šlo dalje.

Same mlade, čvrste postave. Mlade, krepke postave, a vse s sklonjeno glavo. Zamišljeno, pol obupno, pol zaupno je zrl vsakdo podse v konjsko grivo.

Tako so šli in pojdejo vedno vojaki sovražniku nasproti. V srcih slovo, žalost in bol, v kartušu smrt, v duši srd in črt — nevede zakaj, tako gredo v boj in smrti v naročje.

Le častniki so govorili glasno in se smejali. Menda so hoteli prikriti s tem smehom negotovost, ki jim je polnila vsem srce in žile.

Izza gora je pogledal beli dan. — Mlado solnce je obsejalo širno snežno ravan in temne gozde pa pogladilo bledе obraze bojnikov. Tedaj je prišlo nekaj življenja v črne, neme vrste. A to življenje v mrzli, mrtvi naravi se je zdelo začetek smrti.

* * *

Prišel je sveti večer. Pritisnil je mraz. Ivje po drevju se je lesketalo, kakor demanti.

Na daleč v okrogu so bobneli zamolkli streli topov.

Iz smrečja je pridirjal jezdec in se spustil v divjem galopu čez snežno planjavo. Vranec je hrkal in kopal z nogami prhki sneg. V bregu pa so jezdecu konju pešati moči. Drselo mu je in tresle so se mu noge. Z glavo je bil ob kolena. Zaman ostroge, zaman prigovarjanje. Ustavil se je vranec in puhal vročo sapo v mrzlo noč, potem pa se je vsedel. A jezdec je moral dalje, hitro, tja čez breg h generalu, da mu prinese važno poročilo. A kje je še general!

In vendar mora, mora!

Pa je zdrknil raz konja, pustil vranca v snegu, v noči, in šel peš, ne šel, plazil se je dalje po globokem snegu.

Tuintam mu je spodrsnilo, da se je docela zakopal v belo odejo, potem pa je s podvojeno močjo, z nadčloveškim naporom nadaljeval mučno pot.

Kaj bi ne, saj mu je del poveljnik, da je samo od njega vse odvisno, zmaga in slava slavne armade.

Dalje torej, dalje tja gori k samotni kapeli, tam je general, tam ga čakajo.

Kako bode to lepo, kako ga bodo proslavljali. Vse bode o njem govorilo, doma bodo čuli o njegovem požrtvovanju za domovino.

In kopal se je dalje, le dalje. Kar niso zamogle noge, so pomogle roke.

Doma, tam daleč, bogvedi za koliko gorami, ej, tam doma se imajo pač dobro danes. On je v snegu, v mrazu, a njegovi dragci so ob gorki peči. Čakajo polnoči in se pomenjkujejo o njem. Niti pojma pa nimajo, kako postane slaven, kako pride domov junak. No, svetinjo, zlato svetinjo mu bodo pripeli na hrabre prsi, če prinese poročilo. Da, da! A kje je še general! E! Kaj te pol ure, kaj ta sneg. Doma je še v hujem snegu vlačil drva iz strme lazi. Pa bi tu brez bremena ne zmagal tega božičnega snega.

Mraz je bilo, a njemu je tekel pot po licih. Le dalje, dalje!

Kako veselje bi imela oče in mati z njim, ko bi še živela. No, pa bode mali bratec občudoval svetinjo in sestrica bode pripovedovala o njem svojim prijateljicam.

Spodtaknil se je na posneženem deblu. Začelo ga je zebsti. Spomnil se je, da ima rakijo v čutarici. To prežene mraz in utrujenost. Saj utrujen še ni, le od ježe so mu noge malo otrpnile.

Lanski božični večer! Ha! Kaka razlika! Doma so bili skupaj on, sestrica in bratec. Pripovedval jima je pravljice...

Mraz, mraz. Zdaj ga je začelo res zebsti. Kar trese se. Še požirek žganja. Že pojde, že!

...pravljice o povodnjem možu in o morskih deklicah. Kako sta ga poslušala...

Aha! Zvonenje. Prav od blizo mora biti. To je gotovo zvon iz kapelice. General si misli, da ga iščejo z važnimi vestmi, pa je dal zvoniti. Kako doni to slovesno, slovesno in žalostno ob enem. Še par minut, pa je vse rešeno, vse prav.

In v čelo je meril debeli, polzmrzli sneg.

To žganje res dá moč onemoglemu telesu. Kar oživi se kri...

A kaj je to? Tam v snežni belini stoji nekdo. Gotovo sovražnik...

Potuhnil se je in napel samokres. Potem pa se je splazil po kolenih v snegu do črne postave. Prišel je že prav blizo. Še en skok, pa ga gotovo zadene...

Haha! Kaj pa noč stori! Smrečica je bila, mala tenka smrečica.

Zopet je zapel zvon, prav blizo njega, par sto korakov, tam za prvim gričem, komaj pet minut od smrečice.

Že tako blizo cilja!

Spomnil se je prijateljev iz domače vasi, ki ki so mu rekli, da ga bodo sovražne krogle podrle. Ha! Kje pa so tiste sovražne krogle?! In ves zbit in premrazen se je hotel plaziti dalje. Saj ga je čakal general...

A moči so ga zapuščale. Tam pri smrečici se brez skrbi lahko malo odpočije. Saj to ni zamuda. Še lažje in brže pride potem do kapele. Predno jutro zasije, bode ob kapeli. Lačnemu bodo dali jesti...

"Vidiš, smrečica, ti si danes moje božično drevesce. Nimaš lučic.....

(Nadaljevanje na 3. strani.)

Pričetek novega leta. Vladina naznanila.

—o—

MORNARIČNI OBSERVATORIJ BODE NATANČNO NAZNANIL, KDAJ SE PRIČNE NOVO LETO.

—o—

V raznih pokrajinah se bodo pojavili ob pričetku leta signali.

—o—

ELEKTRIČNA ZNAMENJA.

—o—

Washington, 22. dec. Tukajšnji mornarični observatorij bode kakor običajno, tudi letos v vseh štirih časovnih pokrajinah Zjed. držav s telegrafičnimi signali natančno ob sekundi naznanil pričetek novega leta. Te štiri časovne pokrajine so: istočna, osrednja, Rocky Mountain in pacifična. Pri tem se bode iz Washingtona naznanilo novo leto, tako, kakor se naznani vsaki dan poludne.

Pet minut pred polunočjo bodo pričele električne žice delovati in končno po pavzi 10 sekund se začuje zadnji udarec, kteri naznani astronomično natančno prehod iz letošnjega v novo leto.

Novo leto se prične dne 31. decembra na otoku Guamu ob 9:30 dopoludne.

Ko bode pri nas 31. decembra 11. ura dopoludne, prične se v Manili novo leto in ko bode pri nas 11. ura zvečer, imeli bodo na Puerto Rico novo leto.

—o—

UMOR PRI DELU.

—o—

Delavec je zabodel delovodjo v Finkovej knjigoveznici.

—o—

V hiši št. 82 Centre St. v New Yorku, kjer je nastanjena knjigovezniica Louisa Finka, je delavec Louis Siegel zabodel delovodjo Abrahama Lassa, kteri je v par minutah umrl. Delavec in delovodja sta se sprla in pričela pretepati.

Siegela so zaprli. Svojej žrtvi je prorezal z nožem glavno žilo na vratu. Siegel je šele na policijskej postaji zvedel, da je njegova žrtev umrla. Ko so mu to naznanili, je bil obupan in je dejal policijskemu kapitanu: Še nikdar v življenju nisem storil kaj napačnega.

—o—

Proti delu otrok.

Washington, 21. dec. Predsednik je vzprejel dr. Feliksa Adlerja iz New Yorka in dr. S. H. Lindsaya, ki sta člana zvezinega odbora za delo otrok, da se z njima dogovori glede zakona proti delu otrok, kteri naj bode veljaven za vse države. Predsednik je s tozadevnim predlogom povsem zadovoljen in bode storil vse, da postane predlog zakon.

Mornar umrl, ko je bil v okovah.

Mornar oklopnice Ohio, John J. Hickey naprosil je včeraj poročnika Macdonalda za dovoljenje, obiskati svojo ženo in 16letnega sina v Brooklynu, ktera sta v to svrho prišla iz Norfolka, Va. Poročnik pa v mornarjevo prošnjo ni privolil in ker je Hickey potem poročnika oštel, ga je dal častnik dejati v železje. Kmalo na to je razburjeni mornar umrl radi srčne kapi, ne da bi njegova rodbina o tem vedela.

Hickeyevi tovariši so vsled tega do skrajnosti ogorčeni in zahtevajo, da zadevo mornarični oddelek natančno preišče.

V tretjič mu rastejo zobje.

Middletown, N. Y., 21. dec. Šestdesetletni farmer E. W. Tice, blizo tukajšnjega mesta, dobil je zopet nove zobe in sicer mu rastejo že v tretjič. Najprveje sta se mu pojavila dva sprednja v gorenjej čeljusti v njegovo največje veselje.

LATINSKI PREGOVOR.

—o—

Prilika ima lase na sprednjem, ne pa na zadnjem delu glave. Ako je uporabite takoj, ko se pojavi, je zamorete držati, ako je pa pustite, da gre mimo, jo nikdar več ne dobite. Ravno tako je z boleznijo. Ako ustavite njeno napredovanje takoj pri prvih simptomih, jo lahko kontrolirate, ako se pa na te pojave ne ozirate, ostane bolezen za stalno pri vas. Ne zamudite tora jprilike izogniti se nevarnej bolezni. Kakor hitro opazite, da ne čutite tako dobro, kakor običajno, rabite Trinerjevo ameriško grenko vino. Ono hitro prežene te znake, izgubo teka, slabo prebavljanje, glavobol in drugo. V lekarnah. Vsakomur dopošljemo eleganten stenski koledar, kedor pošlje 10c v znamkah. Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Grozovitosti po nauku svetega pisma.

—o—

OČE JE MUČIL SVOJIH ČETVERO OTROK DO KRVI IN SE SKLICEVAL NA SV. PISMO.

—o—

Proti milijonarju Brownu v Ocean City je vloženih osem obtožb.

—o—

ŽENA IN OTROCI SO SKRITI.

—o—

Philadelphia, Pa., 21. dec. Milijonar T. Wistar Brown je skrajno bogaboječ človek, ki veruje na vse ono, kar je pisano v sv. pismu. Tako se je tudi ravnal po čudnem pismu in natančno po teh nasvetih mučil svoje otroke do krvi in kosti, radi česar je sedaj proti njemu v Ocean City vloženih osem obtožb radi mučenja lastnih otrok.

Včeraj je dospel v tukajšnje mesto in naprosil policijo, da mu pomaga iskati njegove otroke, ktere mu je mati skrila. Brownova je namreč čudnega svetnika ostavila potem, ko je on zaman skušal tudi njo prisiliti, da se podvrže mukam, s kterimi je osrečil svoje otroke.

Sklicevaje se na sveto pismo, je Brown silil svoje štiri otroke, da so se morali vsako leto do 14. novembra kopati v morju, naj bode vreme že kakoršnokoli. Tudi v najhujšem mrazu so morali otroci hoditi bosi. Na njegova povelja so se morali otroci naučiti cele oddelke svetega pisma. Las si niso smeli striči in tako so otroci rasli kakor divjaki. V hiši, kjer so otroci stanovali, ni bilo nikdar ognja, tudi ako je bila najhujša zima in ako so bili v poletju moskiti najbolj nadležni.

Gospa Brownova, ki je ugledna Angležinja, je svojega ekscentričnega moža ostavila vprvič že pred štirimi leti, ker se ni hotela pokoriti odredbam njegovim. On trdi sedaj, da je nepravično, ako se govori o "mučenju otrok". On jih je baje hotel le utrditi in se za vsako svojo trditev posebej sklicuje na sv. pismo. On je hotel otroke vzgojiti tako, da bi bili ravno tako utrjeni in vztrajni ljudje, kakor so bili prvi kristjani.

Kje so sedaj njegova žena in otroci, policija ne more dognati.

—o—

VOJAŠKE ČASTI ZA GOSPODARJA IN PSA.

—o—

"Stric" Tuthill in njegov pes pokopana v skupnej krsti.

—o—

Orient, L. I., 21. dec. Včeraj se je vršil v Orientu zelo redek pogreb. Pes in njegov gospodar sta umrla skupno v jednem dnevu in oba so pokopali v skupnej krsti.

"Uncle" Tuthill, znan več milj na okrog, je za časa državljanske vojne vstopil v 165. newyorških zuavov, toda že leto dni kasneje je bil za službo nesposoben in z vsemi častmi oproščen. Nato si je nabavil malo jadranko, ktero je izposojeval izletnikom, toda tudi to je moral končno vsled bolehanja opustiti, na kar je živel le od pičle pokojnine.

Tekom zadnjih 10 ali 15 let je živel le s svojim psom Danom, kteri je bil vedno pri njem. Še kot mladenič se je oženil, toda zakon ni bil srečen in njegov jedini sin je že pred leti neznano kam odšel, tako da oče ni vedel, je li živ ali mrtev. Pokojnik ostavlja le jedno sestro, znano pod imenom "teta" Marta Tuthillova, ki je stara 95 let.

Ko je minoli torek umrl, pričel je njegov pes Dan nepopisno tuliti. Ker je pokojnik večkrat izrazil željo, da se psa po njegovej smrti usmrti, so ga sosedje zastrupili s kloroformom, položili njegovo truplo v krsto gospodarja in oba skupaj svečano pokopali na centralnem pokopališču.

Pokojnik je bil star 83 let. Pokopali so ga iz hiše poročnika James Henry Younga, od sotnije H 127. newyorškega polka, kteri mu je izkazal zadnje vojaške časti.

—o—

Cerkvena politika Italije.

Povodom razprave proračuna za ministerstvo pravosodja je te dni minister Gallo izjavil glede cerkvene politike, da mora spoštovati verska čutsva, toda pridobiti mora spoštovanje tudi svojim pravicam. Vlada bo stala nasproti cerkve na stališču nepristranosti in svobode veroizpovedanj. Zbornica je nato odklonila predlog Mirabello, da se vodi cerkvena politika proti Vatikanu.

Bankerotna tvrdka.

V New Havenu, Conn., so tamošnjo National Wire Corporation, ktera ima več žičnih tovarn, izročili konkurznemu oskrbniku. Dolgovi tvrdke znašajo $2,000,000.

Petnajst dni živ pokopan.

—o—

RUDAR HICK, KI JE BIL PETNAJST DNI POD ZEMLJO, JE REŠEN.

—o—

Ves čas je bil pod zemljo med podrtim skalovjem.

—o—

TRDNI ŽIVCI.

—o—

Bakersfield, Cal., 21. dec. Danes zjutraj je oddelek delavcev, kteri so že 15 dni odkopavali zasuto kamenje, pod kterim je bil rudar L. B. Hicks živ pokopan, srečno prišli do njega in ga rešili iz groba. Pri vhodu je čakala velika množica ljudi.

Ko se je pripetila nesreča, so rudarji takoj izjavljali, da najbrže ni ves oddelek delavcev ubit in radi tega so takoj skušali tenko cev poriniti skozi zemljo do prostora, na kterem so mislili, da so rudarji zasuti. To se jim je posrečilo in po cevi je zamogel Hicks med rešilnimi deli govoriti s svojimi rešilci. Tudi jed in pijačo so mu pošiljali po cevi v globočino. Med tem so neprestano kopali majhen tunel do njega in po tem tunelu so go rešili.

Ko so ga prinesli na površje, je bil tako slab, da ni zamogel hoditi in je dejal: "Sedaj se moram zopet učiti hoditi in potem želim, da se znebim kmalo zaveze oči (po navodilu zdravnikov so mu oči zavezali), da vem, zamorem-li še kaj videti ali ne." — Sedaj mora ostati nekaj časa v tunelu, da se počasu privadi na zrak, še le potem ga bodo poslali v bolnico.

Ko se je zvedelo, da je Hicks rešen, s ov Bakersfieldu zvonili vsi zvonovi in vse tovarniške piščalke so piskale, dočim je prebivalstvo par ur streljalo iz pušk in revolverjev. Na ulicah vlada tako veselje, kakoršnega v Bakersfieldu ni niti v novoletnej noči. Iz vseh krajev velikega rudniškega okraja prihajajo brzojavne čestitke rešencu in njegovim rešiteljem. Tudi razni lastniki muzejev so Hicksu že ponudili dobro plačana mesta, ako se hoče kazati ljudem. Kakor hitro pride iz bolnice, bode svojim rešilcem priredil sijajen banket.

—o—

NA VEŠALIH.

—o—

Petkratni morilec Joda Hamilton je v Houstonu, Texas, končal na vešalih.

—o—

Houston, Tex., 22. dec. Včeraj so tukaj obesili petkratnega morilca Joda Hamiltona, kteri je bil star šele 20 let.

Farmer Barney Parsons je najel farmo blizo Hamiltonove in pridelek Hamiltonu prodal in odpotoval s svojo rodbino. Na potu se je pa pričel radi sklenjene kupčije kesati, se je vrnil k Hamiltonu in zahteval svoj denar. Ker pa do tega ni prišlo, sta se pričela prepirati in v prepiru je Hamilton ubil Parsonsa, njegovo ženo in tri otroke. Trupla je pometal v reko in se s Parsonovim vozom odpeljal domov. Kmalo na to so ga prijeli in je svoj zločin priznal.

Ko so Hamiltona obešali, se je vrv pretrgala, tako, da je obsojenec padel na tla. Na to so mu dejali novo vrv okrog vratu in ga še enkrat obesili.

—o—

Zaščita koristnih ptic.

Avstro-Ogrska, Nemčija, Belgija, Španska, Grška, Portugalska, Švedska, Norveška in Švica so sklenile pogodbo, da bodo v svojem področju čuvale koristne ptice, izlasti one, ki jedo žuželke in gosenice. Italija ni v tej mednarodnej pogodbi. Tamkaj pobijejo na leto na milijone ptic selivk, in to ne le gladno ljudstvo, ampak tudi knezi, grofi, učenjaki, bogatini itd. In ravno preko Italije se na jesen seli največ ptic.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

za $ 20.50 ..... 100 kron,
za $ 40.90 ..... 200 kron,
za $ 204.00 ..... 1000 kron,
za $1020.00 ..... 5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh vsotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dnek.

Denarje nam poslati je najboljše do $25.00 v gotovini v priporočenem ali registrovanem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft

FRANK SAKSER,
109 Greenwich Street, New York
6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.

Harlem kot dedščina. Dokaz: sv. pismo.

—o—

PRAVDA PROTI MESTU NEW YORK PO NASLEDNIKIH BARONA WALDRONA.

—o—

Zemljišča mu je podaril Viljem Oranjski.

—o—

VELIKANSKO BOGASTVO.

—o—

Philadelphia, Pa., 21. dec. Od malega, početkom 17. stoletja tiskanega nemškega sv. pisma, ktero se radi svoje starosti že razpada, bode odvisen izid pravde, ktero vodi rodbina Henry C. Kookena, 2113 North Park Avenue, in pri kterej se gre za pravilno posest zemljišč v vrednosti mnogih milijonov dolarjev v gorenjem delu mesta New York. Ves okraj Harlem, Astor Estate, del Centralnega parka in druga velika zemljišča so last rodbine Kooken.

Gospa Kookenova trdi, da je potomka barona Waldrona, kteremu je še nizozemska vlada podarila imenovani del otoka Manhattana. Pri tem se sklicuje na svoje, v starem sv. pismu vknjižene prednike in druge nizozemske listine, ktere dokazujejo, da je rodbina Waldronov kraljeve krvi.

Dasiravno je gospa Kookenova že stara, namerava energično zahtevati svoje pravice in ima na razpolago najboljše odvetnike.

Kookenova je bila rojena kot hči Louis Barceja v countyju Richmond, Ohio. Njen oče je direkten potomec barona Waldrona, kteri je dobil od Nizozemske imenovana zemljišča. Baronov oče je bil intimen prijatelj Viljema Oranjskega in njegova mati je hči neke princezinje, ki je v sorodu z inozemskimi knezi. Baron je dobil vse zemljišče, ktero se razprostira od vznožja 71. ulice pri Blackwells Islandu severozapadno do južnega konca Centralnega parka in od tu do Stony Islanda pri Hudson Riverju.

To posest je Anglija l. 1666—67 potrdila in tudi višje sodišče v New Yorku je l. 1887 potrdilo pravice gospe Kookenove.

Linčanje v Marylandu. Napad na žensko.

—o—

V BROWNSVILLE, MD., SO VČERAJ ZJUTRAJ LINČALI ZAMORCA.

—o—

Napadel je belo žensko, nakar so ga minoli petek zaprli.

—o—

GOVERNERJEVO OBŽALOVANJE

—o—

Annapolis, Md., 22. dec. V glavnem mestu Marylanda so včeraj zjutraj linčali nekega zamorca, kterega so minoli petek radi napada na ženo belega John Reida zaprli. Napad je izvršil v bližnjem Brownsvillu. Kacih 60 dobro oboroženih mož je s silo udrlo v ječo, kjer so zamorca zvezali, odvedli na prosto in ga na bližnjem drevesu obesili. Končno so na njegovo truplo še par minut streljali.

Ko je governer Edwin S. Warfield o linčanju zvedel, je izrazil svoje žalovanje, da se zamore tudi v Marylandu pripetiti tak zločin. Zajedno je izrazil nado, da pridejo linčarji pred porotnike.

—o—

Nezgoda na morju.

Kingston, Jamaica, 21. dec. Nemški parnik Bradford je na potu iz San Antonia v New York v St. Ann's Bayu zavozil na peščenino.

Zaslužek parnikov na jezerih.

Tekom letošnje plovitvene sezone na velikih jezerih, so podjetniki plačali za transport premoga, železne rude, žita in lesa $61,000,000.

Primanjkljaj v blagajni.

V Muskogee, Ind. Ter., so zaprli blagajničarja Lyman R. Laneja od indijanske agenture, v čegar blagajni primanjkuje $7000.

PRATIKE za leto 1907

Družinska, Blaznikova in Kleinmayerjeva, so dobiti po 10 centov.

Razprodajalci, kteri jih vzamejo sto komadov jih dobe za $6.

Dobe se pri

FRANK SAKSER CO.,
109 Greenwich Street, New York.
6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Dogodki v Franciji. Cerkev in zakoni.

—o—

LE ONI DUHOVNI SMEJO MAŠEVATI, KI PISMENO IZJAVIJO, DA SE POKORE ZAKONU.

—o—

Zbornica je sprejela s 413 proti 166 glasovom vladini predlog.

—o—

VATIKANOV PROTEST.

—o—

Paris, 22. dec. Novi vladin cerkveni predlog je bil pri včerajšnji seji poslanske zbornice sprejet s 413 proti 166 glasovom. Glasom tega predloga se morajo vsi oni duhovni, ki hočejo opravljati cerkvena opravila, zavezati, da priznajo zakon in javiti oblastim kje in kedaj bodo izvrševali svoj poklic.

Pri seji so bili navzoči skoraj vsi poslanci in vsi člani kabineta. Z debato je pričela opozicija. Poslanca Lasies in Rasberti sta želela, da se zakon spremeni v toliko, da bi smeli le po cerkvi avtorizovani duhovni opravljati javne cerkvene posle.

Minister Briand je govoril potem izvrsten govor, kterega je zaključil: "Vemo, da se Vatikan ne bode ravnal po zakonu, toda mi ga bodemo prisilili, da ostane v okviru zakonov."

Med nepopisnim ploskanjem in odobravanjem je potem Briand pozval vse republikance, naj vlado podpirajo, nakar se je vršilo glasovanje.

Tours, 22. dec. Tukajšnji nadškof je včeraj policijskega komisarja javno "izobčil" iz katoliške cerkve, ker je komisar ukazal razbiti vrata tukajšnjega lemenata in pregnati lemenatarje po zakonu.

Rim, 22. dec. Včeraj je dejal papež z ozirom na dogodke v Franciji: "Francija najbrže ne uvidi, da njenih pogojev ni mogoče sprejeti, ker po cerkvenej organizaciji niso dopustni. Vatikan se bode podvrgel ločitvi, katera pa mora biti taka, kakoršna je v Zjedinjenih državah, Brazilu, Angliji in Nizozemskej."

—o—

ODSLOVITEV ZAMORSKIH VOJAKOV.

—o—

Senator Foraker iz Ohio je vsled tega napadel predsednika Roosevelta.

—o—

Washington, 21. dec. Senator Foraker (O.) je včeraj ostro napadel predsednika Roosevelta, ker je odslovil bataljon zamorskih vojakov iz stalne vojske radi znane brownsvillske afere. On dolži predsednika protizakonitega čina, kajti dokazi proti vojakom so bili pomanjkljivi.

—o—

Z MRTVECEM NA VOZU.

—o—

Spremljevalec je držal truplo pol ure na vozu in se vozil po mestu.

—o—

Harry Melbourne, 521 zap. 28. ulica v New Yorku, ki je voznik neke tvrdke za pohištvo, se je včeraj vozil pol ure po mestu s truplom svojega prijatelja v rokah, ne da bi vedel, da je slednji mrtev.

Prijatelj, imenom Hopkins, je bil pravi voznik onega voza in Melbourne je bil le njegov pomočnik. Oba sta na 30. ulici selila neko stranko, ko je Hopkinsu nakrat postalo slabo. Melbourne je dejal tovarišu, naj se mirno vsede na svoje mesto na vozu, da bode že on delo oskrbel in pohištvo pripeljal v Harlem.

Ko je voz zavil na 6. Ave., je Hopkins padel v stran, tako, da je njegova glava bila na Melbournejevih plečih. Nato je slednji prijel prijatelja okrog pasu in vozil dalje. Šele na 30. ulici se mu je zdelo čudno, da Hopkins gleda vedno v jedno smer in tu je pronašel, da je Hopkins mrtev. Umrl je radi srčne hibe.

—o—

Zaklala lastne otroke.

Ogdensburg, N. Y., 21. dec. Iz Ottawe dospeli J. R. Hill poroča, da je neka mati v Whitefisle blizo Sudburyja, minoli četrtek v hipnej blaznosti po noči v najhujšem mrazu odvedla svoja osem, oziroma tri leta stara otroka na cesto in jima tamo prerezala vratove Na to je na isti način tudi sebe končala.

Sosedje so našli drugo jutro trupla matere in otrok na ulici zmrznena.

Ako si namenjen ženo, otroke ali pa sorodnike ter prijatelje v Ameriko vzeti, piši za pojasnila in vožne cene na: FRANK SAKSER, 109 Greenwich St., New York, N. Y., ker tu bodeš najpoceneje in najbolje postrežen. Fr. Sakser je priznani zastopnik vseh imenitnih parobrodnih družb

Vesti iz Rusije. Državno gospodarstvo.

—o—

DRŽAVNI DOLGOVI SE POMANJŠAJO, KER BODE VLADA IZPLAČALA ZA 70 MILIJONOV DOLARJEV BONDOV.

—o—

V Rigi so obesili deset teroristov, ki so več mesecev ropali in morili.

—o—

POVELJE V SEBASTOPOLJU.

—o—

Petrograd, 22. dec. Uradoma se naznanja, da bode vlada še pred 14. januarjem izplačala vse takozvane kratke bonde in rente, kteri so bili izdani v Rusiji in inozemstvu, oziroma v Franciji. Teh bondov je za 70 milijonov dolarjev in so jih izdali v minolem januarju.

Petrogradski policijski oddelek je odredil najstrožje nadziranje politično nezanesljivih rekrutov, ker je izvedel, da so revolucijonarne stranke opustile svoje agitacijo proti novačenju, da bi spravile v armado čim več revolucijonarnih elementov.

Riga, 21. dec. Danes pri solnčnem vzhodu so tukaj obesili deset teroristov, kteri so bili člani one skupinje, ktera je tekom zadnjih mesecev izvršila več roparskih umorov in napadov z bombami.

Sebastopolj, 22. dec. Ker se je bati terorističnih napadov na poveljnike vojne mornarice in na skladišče smodnika, izdal je admiral Skrydlov, poveljnik črnomorskega brodovja, povelje, vsled kterega morajo straže vse sumljive osobe, ki pridejo v okrožje trdnjav, ustreliti. To povelje je veljavno vsako noč od 6. ure zvečer do 7. ure zjutraj.

—o—

VJETI TATOVI.

—o—

Moža in ženo, ki sta v Chicagu, Ill., ukradla dragulje, so prijeli na vlaku pri Utica, N. Y.

—o—

Utica, N. Y., 22. dec. Na vlaku, kteri je dospel semkaj zjutraj ob 3:15, so prijeli Fran Nedzielskega in Madelaine Kruegerjevo, ker sta obdolžena, da sta pri Steinu v Chicagu pokradla draguljev in srebrnine za 10 do 15,000 dolarjev. Pri njima so našli za $10,000 diamantov in drugih draguljev.

—o—

Roosevelt in naseljevanje.

Washington, 21. dec. Predsednik Roosevelt bode po praznikih priposlal kongresu nadaljno poslanico, ktera se bavi z naselniškim vprašanjem. Roosevelt bode predlagal kongresu sprejetje zakonov, kteri določajo, da se tudi število naseljencev omeji.

KRETANJE PARNIKOV.

Dospeli so:

Kaiser Wilhelm II. 21. dec. iz Bremena s 1402 potniki.
Hamburg 21. dec. iz Genove s 1346 potniki.
Albano 21. dec. iz Hamburga s 749 potniki.
La Provence 21. dec. iz Havre s 1122 potniki.

Dospeti imajo:

Furnessia iz Glasgowa.
Samland iz Antwerpena.
St. Andrew iz Antwerpena.
Ovid iz Hamburga.
Pennsylvania iz Hamburga.
Amerika iz Hamburga.
Umbria iz Liverpoola.
Philadelphia iz Southamptona.
Columbia iz Glasgowa.
Kroonland iz Antwerpena.

Odpluli so:

St. Louis 22. dec. v Southampton.
Lucania 22. dec. v Liverpool.
St. Andrew 22. dec. v Antwerpen.
Furnessia 22. dec. v Glasgow.
Bordeaux 22. dec. v Havre.

Odpluli bodo:

Armenian 25. dec. v Liverpool.
Majestic 26. dec. v Liverpool.
Zeeland 26. dec. v Antwerpen.
Friedrich der Grosse 26. dec. v Bremen.
Amsteldyk 26. dec. v Rotterdam.
La Provence 27. dec. v Havre.
Philadelphia 29. dec. v Southampton.
Umbria 29. dec. v Liverpool.
Pennsylvania 29. dec. v Hamburg.
Columbia 29. dec. v Glasgow.

KOLEDAR za leto 1907

pričeli smo razpošiljati vsem onim rojakom, kteri so ga naročili. Obsega 128 strani, ima zanimive spise, povesti, poučne in humoristične stvari ter ga krasi obilo slik. Cena s pošto vred 30 centov.

PRIMERNO DARILO ZA BOŽIČ IN NOVO LETO SVOJCEM V EVROPI!.

Iz Avstro-Ogrske. Reforme sprejete.

—o—

AVSTRIJSKA GOSPOSKA ZBORNICA JE KONČNO VENDARLE POTRDILA VOLILNE REFORME.

—o—

Predlog je bil sprejet z veliko večino glasov.

—o—

ŠTRAJK POŠTNIH DELAVCEV.

—o—

Dunaj, 22. dec. "Gosposka" zbornica avstrijskega državnega zbora je včeraj zvečer sprejela volilno reformo.

Seja je trajala dvanajst ur. Ministerski predsednik Beck je še enkrat pozival člane zbornice, naj predlog sprejmejo nespremenjen, ker bi bile posledice nesprejetja uprav osodepolne. Velika večina, s ktero je bil predlog sprejet, dokazuje, kak utis so napravila izvajanja ministerskega predsednika. Samo 15 članov je glasovalo za pluralne volitve.

Tako dobi Avstrija kot božično darilo vendarle volilne reforme, ktere so pa ravno tako krivične, kakor je bilo to od Avstrije pričakovati. Predlog bodo sedaj poslali nazaj poslanskej zbornici, ker mora slednja končno reforme sankcijonirati.

Štrajk poštnih delavcev v Avstriji mirno traja dalje. O generalnem štrajku naravno ne more biti govora, kajti na Češkem se delavci štrajku niso pridružili, ker je trgovinski minister Foršt tudi Čeh. Vse kaže na to, da se bode štrajk končal s fiaskom, kar so tudi vodje štrajkarjev že uvideli.

Agitacija med poštnimi delavci in klerki se je že davno pričela in sicer radi neznatne plačice, ktero jim daje vlada. Delavci v poštnih uradih (v Avstriji jim pravijo "c. kr. uradniki") začno z dnevno plačico po 45 centov in šele po 30 do 40 letnem službovanju dobivajo k večjem po 90 centov na dan.

Dunaj, 22. dec. Avstrijski minister inostranih del, Aehrenthal, in njegov italijanski kolega Tittoni, se nameravata zopet sestati. Mogoče se bodo sedaj razmere med Italijo in Avstrijo izboljšale.

Budimpešta, 22. dec. V imenu ministra inostranih del je danes izjavil finančni minister Burian, da vlada med Avstrijo in Italijo z ozirom na zunanjo politiko popolno soglasje. Tudi z ozirom na politiko na Balkanu vlada med obema državama sporazum.

Dunaj, 21. dec. Poštni delavci Avstrije, po številu 25,000 osob obojega spola, pričelo je danes v svrho izboljšanja svojega žalostnega položaja štrajkati in to se že pozna pri poštnem prometu. Pri tem niso prenehali z delom, temveč se pri delu ravnajo natančno po poštnih predpisih, kteri so pa taki, da delo ne gre izpod rok, ako se po njih ravna.

—o—

TATOVI Z DINAMITOM.

—o—

Razstrelili so blagajno tvrdke Pickel & Schwab.

—o—

V minolej noči so bili v Williamsburgu, Brooklyn Borough v New Yorku tatovi zelo živahni. Obiskali so prodajalnico opojnih pijač tvrdke Pickel & Schwab na Bedford Ave. blizo severne 7. ulice. Tu so z dinamitom razstrelili blagajno in odnesli $140 denarja. O njih ni sledu.

—o—

Štrajk v Rio de Janeiro.

Rio de Janeiro, Brazil, 21. dec. Tukajšnji stevadores (nakladalci) so pričeli štrajkati in promet v luki, kakor tudi nakreavanje kave popolnoma počva.

Ustaja na Kitajskem.

Nanking, 21. dec. Proti ustašem v pokrajini Pin Kiang poslala je vlada dosedaj 2000 moderno oboroženih in izvežbanih vojakov, kterim poveljuje general Hsi.

Oviran promet na železnici.

Peekskill, N. Y., 21. dec. O polunoči se je podrlo na tisoče ton skalovja na gori Dunder blizo Peekskilla. Skalovje je popolnoma pokrilo tir West Shore železnice, tako da je promet na progi popolnoma ustavljen.

(Nadaljevanje iz 1. strani.)

Sneg na tebi so lučice, božične svečice... počitek pod tabo je moje božično darilo... ko bi ne bilo tebe, ne bi jaz mogel priti čvrst in čil h generalu... ne bi se morda nikdar več vrnil domov in bratec in sestrica bi za mano jokala... tako pa si zaslužim zlato svetinjo... moje ime imenovali bodo v domovini z občudovanjem... in dobro se nam bo doma godilo... saj prinesem seboj zlata in srebra... krog tebe, smrečica, pa postavim zid in sezidam kapelico... v spomin, ker si mi dala moč... ker si mi dala moč... toliko krepke moči...

V jutru je zapihal gorek veter, začel je padati sneg in zametal smrečico in vojaka.

Od kapele pa je donel glasen zvon: Mir ljudem na zemlji! —r.

Zažarela je zvezda.

—o—

"Mama, pastirček si je nogo zlomil!"

"Revček!"

"Mama, ali ga kaj boli?"

"Ne vem, morda ga boli. Francka, zakaj si tako nerodna?"

"Saj je Jožek tudi ovnu rog odbil!"

"Nisem ga, ne, sam je padel proč."

"Psst! Sveti večer!"

Mama je požugala malo s kazavcem. —

Otroci so potihnili in šepetaje ravnali stare, skrivljene pastirce in krulleva jagnjeta po zelenem mahu pred božičnim hlevcem.

V kotu pri peči je sedela mlada mati. Po licih so ji bili včrtani sledovi bede in trpljenja. Njeno čelo še ni bilo zgubano, čudovito bela in nežna polt se je svetila pod črnimi lasmi — kakor nekaj, kar je bilo davno, kakor življenja polna in vesela mladost. Zamaknila je oči v hlevec, pokleknili so njeni pogledi pred jaslice poleg kralja Boltežarja — z veliko zlato krono. V skrinjico zlata so pogledali, ki jo je ponujal kralj Boltežar proti jasliceam. In za hip so se njeni pogledi stresli,. zatrepetali in rodilo se jim je vroče koprnenje. Ali takisto hitro so se pogledi zasramovali poželjive misli, priklonili so se še bolj globoko, prav do tal, kakor črni zamorski kralj in so udano molili...

Po golih vrhovih bukovja je priplul glas svetega večera. Iz doline je zadonelo mehko in ljubezni polno, kakor drobne strune. Potrkalo je na okna samotne koče. Na star javor nad kočo se je obesilo in zvonilo je z vsemi zvonovi, kakor zvoni samo enkrat v letu — samo enkrat s tistim svetim, skrivnosti polnim polnočnim glasom.

Otročički so omagali pred jasliceami. Žareče oči so počasi ugašale, za mizo so se stisnili, glavice sklonjene na prsi, naslonjeni drug na drugega. Zazvonilo jim je, pa jih je zazibalo, nad njimi je pahljala angeljska perot, sanje so jim prižgale zvezde, vse večje in svetlejše, kakor je bila treh kraljev, nebesa so se jim odprla in skozi pozlačena vrata se je vsulo veselja in glorije brez konca in mere.

Mlada mati je dvignila Stano in Franeko in Jožka ter jih položila na trdo slamnico. Nikdo se ni prebudil, nobeno očesce se ni odprlo. Na polnih ustnicah je pa bilo veselja in radosti obilo, kakor bi igrala duhteča pomlad na rdečih jagodah. Ko je gledala mlada mati to cvetje na trdem ležišču, se ji je stisnilo srce v veliki bridkosti. Izrael je čakal stotine let Odrešnika; dolga so bila stoletja, celo verige je nosil Izrael na rokah, ko je čakal Izveličarja. Ali verige niso tako bolele, ker se je dvigalo na vzhodu vsak dan novo in večje upanje.

In ona? Tudi čaka rešenika; ne stoletja kakor Izrael, samo tri leta. Vsak dan ji prisije skozi okno na novo obložen z večjimi skrbmi, vsak teden ji priveže beda novih verig. In zdi se ji, da nobena zarja, nobena zvezda, niti jasno nebo ne gleda več veselo skozi okno v njeno kočo. Zarja, kakor obupana ljubezen, zvezde, kakor solze na žalostnem nebu. O, Izrael, tvoje upanje se je vsak dan dvignilo, moje se vsak dan pogreza; že je čisto zašlo, še roba zarje ni več od njega. Utonilo je, kakor kamen v jezeru, v kalni vodi. Niti na tleh, kjer obleži na veke, ga ne najde iskajoče oko. Mihael, zakaj si šel, zakaj si utonil na zapadu! Lačna je tvoja Francka, na trdem leži in prezeba tvoj rod. Mihael, zakaj si šel od nas...

Mlada mati se je zavila v staro ruto in se stisnila k peči. Rada bi priložila na ogenj — ali drva, kje bi jih in od kod, ko nima nikogar.

Tiščala se je v kotu, in nad samotno zasneženo kočo v rebri je zvonilo svetonočno zvonenje. Vsi glasovi so se radovali, do zvezd visoko gori pod mrzli strop so si upali nocoj. Tam so se navzeli same nebeške glorije in padali na zemljo vsi prepevajoči srečne radosti. Na vsako okno so trkali s srebrnimi strunami, na vsako — o koči pod planino, v palači sredi mesta — in vsepovsodi se je zažarilo in zažarelo.

svetilo, pred jaslicami, po smrekicah, in vsaka luč, vsaka svečka, očesca nedolžnih otrok, srca srečnih starišev — v gubah očakov, povsodi ista luč, isti vzklik: Odrešenik — Odrešenik...

Z javora nad kočo v rebri so doneli ti glasovi. Mlada žena jih je slišala in poslušala. Njene misli so se udano in pobožno bližale jaslicam., obstale tam pred slamnatim ležiščem božjega deteta, pomilovale je, in v veliki bedi se vzradovale z Devico.

"Kakor jaz", si je mislila mlada žena. "Na slami moj rod — kakor tvoj. Revščina v hlevcu — revščina v koči. Zima tebi — zima meni. Kakor jaz..." In v srce mlade žene je kanilo kakor velika kaplja, vsa polna sladke tolažbe...

Sklonila je glavo, trudno oko se je zatisnilo, z javora se je poslavljalo svetonočno zvonenje — njena duša je pa odplula s svetimi zvoki daleč, daleč preko morja — za njim...

* * *

Naenkrat, nenadoma, kakor bi trenil kerubov meč, ga je zgrabilo. Sredi hrupa je obstal Mihael. Izpustil je plesavko, kerubov meč je udaril med njene in njegove oči. Mrzel pot mu je stopil na čelo.

V trepetu so se mu sušile ustnice, bežal je vun, za njim udarci razkošne godbe kakor biči.

Prihropel je v svoje stanovanje. Noč. In vendar se mu je zdelo, da vidi ogenj, kakor žugajoč meč. Molk, gluha tihota. Pa je še donela godba — pa tako grozno, kakor jok otročičev. V peči je plapolalo, in vendar je čutil, da se pritiska k njemmu bledo, mrzlo lice, da ga objemajo izstradane roke...

Prižgal je luč. Še mu je požugalo, še zajokalo, potem pa izginilo. Le zdelo se mu je, da se njegovega obraza pritiska mehko lice in da teko po njem vroče solze...

Mihael se je naslonil ob mizo. Pot si je otrl s čela. Kakor bi ubežal smrti, tako mu je bilo. Počasi se je razbral, premišljal. Omotica je ginila iz glave, šum je bežal iz njegovih ušes. V srcu je začutil grozno puščavo, kakor razdejanje na lepem polju, kakor gozd po orkanu. Nobene radosti, nobene luči, sama žalost in puščoba, sama bridka noč.

In vendar — je sveti večer.

Njegovo dušo je pretreslo, streznile so se omotične misli, plaho in skesano so se napotile preko širnih vodâ — po znanih cestah dalje do strme rebri do koče pod starim javorjem.

Sveti večer!

Po vseh potih in stezicah se gibljejo plamenice. Pri vsaki luči se posveti, giblje se, izginja in žari vnovič, niža se vedno bolj, niža se in gine v doline. V vsaki hiši pogrnjena miza, v vsaki napolnjeni hrami, v vsaki veselja vse polno.

V koči pod javorjem — miza ni pogrnjena. Hrami prazni, nobena plamenica se ni podala v dolino. Pri peči bleda Francka. Na revni slamnici troje otročičev... Zebe jih, glej, stresajo se jim drobni udje... Obrazki so bledi... Prebude se zgodaj — lačni bodo... Poprosijo kruha — črnega kruha na sveti praznik! In mati jim razdeli skorjice, ki jih je pristradala, sebi odtrgala od ust... Drugodi bodo delili pogače, po pečenki bode dišalo jutri — po kolinah in potvicah... O — in Francka bode delila suhe kosce, ki bodo namočeni v solzah — spremljani s kletvijo na njega — na nezvestega moža... Tisto srce, ki ga je ljubilo tako neizmernim ognjem, ki se mu je darovalo — tisto ga jutri — na sveti dan — prekolne, ker tako zaslužI...

Mihael je vztrepetal.

Za prešestnice — koliko denarja — za Franeko nič! Jaz v razsipnem hrupu — moji otroci bosi sredi zime — o-o-o!

Mihael je naslonil glavo na mizo....

Odpusti — odpusti mi, Francka — ne preklinjaj me — tvoj Mihael že vstaja in se vrača...

V grozni noči Mihaelovega življenja je na sveti večer zažarela zvezda... Dvignil se je in se napotil za njo.

Železniški vozovi za pijance so najnoveja iznajdba, ki se uvaja na Angleškem. Na Angleškem je namreč zabranjeno pijancem, da se vozijo v rednih vlakih, zato so za take ljudi, ki so pregloboko pogledali v kupico, uveli posebne vlake. Ti posebni vlaki odhajajo navadno po dovršenih slavnostih, da pijane potovalce odvedejo na njihov dom.

Parkerjevo uboštvo.

—o—

(Resnična povest.)

—o—

"Oče!"

"Kaj ti je, Tommy?"

"Zelo sem žejen!"

Slabi glas dečka je bilo komaj čuti.

"Ne smeš toliko piti, Tommy; saj veš, da ti je zdravnik prepovedal. Le zapri oči in zaspi."

Čez postelj se je pripognil mož in nežno položil svojo roko na čelo bolnega otroka. Mali obrazek je bil bled in upadel, velike višnjeve oči so nemo zrle v noč.

"Zelo slabo je, prav slabo!" vzdihnil je mož. "Ako bom tudi tega zgubiti moral? Ali bode sledil materi in mene popolnoma samega pustil?" Zdravnik še ni zgubil vse upanje in je prišel vsak dan na obisk malega bolnika. Vedel je, da nima pričakovati plače, toda iz svojih sredstev pa tudi ni zamogel skrbeti za druge potrebščine, ker je bil sam začetnik in poleg tega brez premoženja.

Bill Parker sam pa tudi ni mogel dosti storiti.

Marljiv delavec je bil vedno. Ni bilo bolj treznega in pridnega moža v naselbini, toda četrt leta je že delo počivalo v tovarnah; slabi so bili časi, nikjer ni bilo mogoče najti zaslužka. Mali Parkerjevi prihranki so bili uporabljeni med boleznijo in ob smrti pred tremi tedni umrle žene; sedaj je že teden dni živel "na upanje".

"Tommy bi moral dobiti dobro hrano," je rekel zdravnik. "Kurjo juho, sveže jajce, dobro mleko."

Kje pa naj dobi Bill Parker te drage stvari?

Bolni deček je konečno zaspal. Na tiho je ustal oče, poravnal odejo in se podal k oknu. Tam je stal dolgo in zrl v temno noč.

2.

"Ali ste ranjeni?" vprašal je razburjen železniški kondukter.

Klečal je poleg moža, kteri je nezavesten ležal v jarku poleg železniškega tira. Gruča potnikov canadskega ekspresnega vlaka, ki je vozil iz Montreala v Toronto je obstopilo oba; drugi potniki iz vlaka od nasprotne strani pa so hiteli na prosto. Zaviralci in drugo železniško osobje je z bakljami v rokah tekalo ob progi.

Mož v jarku se je pričel gibati. "Ne, ne je odgovoril mrmraje, "odnesel sem kožo. Hlod me je samo prav malo zadel, ni mi zlomil nobene kosti."

Sprevodnik in nekaj druzih ljudi so prijeli ležečega pod pazduho in mu pomagali na noge. Nekaj časa se je naslanjal na nasip, potem pa pričel zasopljen izpraševati: "Ali so ubežali?"

"Kedo?"

"Lopovi, kteri so nameravali vlak spraviti s tira. Tam v grmovju so bili skriti."

Nekaj mož je preiskalo navedeno grmovje in se nazaj podalo, ne da bi kaj tam našli.

"Kako veste, da so bili ljudje skriti v grmovju?" so ga vprašali.

"Ker so streljali," je odgovoril Bill Parker. "Ko sem nameraval odstraniti težki hlod, ki je ležal počez na tiru, so name streljali. To me je ustrašilo in preplašilo, potem sem pa slišal ropotanje bližajočega vlaka. V nastopni minuti bi moral vlak dospeti iz zaseke do ovinka, strojevodja ne bi zamogel vlaka ustaviti ob pravem času ako bi tudi opazil zapreko na tiru. Velika nesreča je bila neizogibna. "Moj Bog, to se ne sme zgoditi," sem si mislil in poprijel z vso močjo hlod. Zopet so dvakrat name ustrelili. Slišal sem žvižganje krogelj in čutil ,kakor bi me kdo za lase pocukal."

"To lahko verujem," je dejal eden potnikov in Parkerjev klobuk vsem pokazal. "Tu sti luknji od krogelj!"

"Z velikim naporom sem vzdignil hlod," je nadaljeval Parker, "ravno ko sem zagledal v zaseki luči vlaka. Se močan sunek, potem je padel hlod in jaz ž njim čez nasip. Čul sem še škripanje zavorov, piskanje hlapa in zvon lokomotive, potem sem onesvestil. — Mislim, da sem bil le par minut v nesvesti. — Hvala Bogu, da je nesreča odstranjena!"

Strojevodja je lokomotivo izročil v varstvo kurilcu in se pridružil ljudem okolu Bill Parkerja.

"Videl sem, ko je padel," je poročal strojevodja. "Z jedno nogo je obvisel na tiru, potem se je pa prekopicnil. Hlod je še ob pravem času od-

stranil; dve sekundi kasneje bi vla
vanj zadel, in večina od nas bi na
brže sedaj ležali pohabljeni, mrtvi i
oparjeni v jarku. Dober prostor s
zbrali za zločinski napad ti lopov
Ako bi jih zamogli vjeti, bi jih pri
vezali pred lokomotivo in tako vleki
naprej.

Od vseh strani so se drenjali ljudj
k Bill Parkerju, vsakdo je hotel svo
jemu rešilcu se zahvaliti in mu podati roko.

"Gentlemen!" je rekel majhen, debel gospod. "Mož, kteri je sam svoje življenje tvegal, da je drugim življenje rešil, ne sme oditi le s praznimi zahvalnimi besedami. On zasluži boljše pripoznanje. Jaz pričnem zanj nabirati dobrovoljne doneske.

Potem je debeli mož snel svoj klobuk in vanj položil desetak, kterega je izvlekel iz svojega žepa.

"Dovolim si svoje življenje malo višje ceniti," rekel je sosed nagajivo, "kakor gospod, kteri je predlagal, da kaj naberemo za vrlega moža," ter dal v klobuk petnajst dolarjev.

Večina potnik[illegible] je položilo v klobuk svoje darov[illegible] [illegible]eč med njimi pa je še povpraševal[illegible] Parkerja o njegovih razmerah.

Parker pa se je vsemu temu opiral.

"Saj nisem nič posebnega storil, vsakdo drugi bi na mojem mestu isto storil, kakor sem jaz." Tako se je branil častitkam in pripoznanju, toda niso mu pustili veljati.

"Nastavite vaš klobuk, Mr. Parker," rekel je debeli gospod ves zadovoljen, ko je dokončal nabiranje doneskov. "Ne vem sicer, koliko je tu, toda tisočkrat toliko ste zaslužili za nas. Bog vas blagoslovi, prijatelj moj!"

Potem je stresel nabrane bankovce in kovani denar iz svojega klobuka v Parkerjevega.

"Ako bodete kdaj v zadregi in potrebovali pomoči, obrnite se name," je mož nadaljeval in mu vročil svojo trgovinsko karto.

"Obrnite se name, — tudi name!" so klicali drugi potniki in mu vročali karte.

"Hvala, — hvala lepa!" je jecljal obdarovani in si z roko mel oči.

"Sedaj pa še," zaklical je debeli, "trikratni hura za rešilca našega življenja! Ena — dve — tri!"

Krepki hura-klici so še odmevali, med tem ko so potniki zopet stopili v svoje vozove; piščalka na lokomotivi je zapiskala in vlak se je pričel pomikati naprej.

3.

V sodnijski dvorani v canadskem mestecu Alida se je za nekega mrzlega, meglenega dne v novembru vršila dedinska obravnava. V prostoru za poslušalce se je kakih dvajset mož zbralo okolu velike peči ter se zadovoljno grelo in nihče ni poslušal dolgočasne obravnave; pogovarjali so se med seboj o raznih stvareh in to včasih tako živahno, da jih je moral sluga k redu pozivati.

Okolu četrte ure je vstopil v dvorano mož ter v naročaju nosil pet let starega deteta. Nosil je ponošeno rujavo suknjo, v jednem žepu imel zavit mehek klobuk, hlače pa je imel v težkih škornjih. Videlo se je na možu, da ni eden tistih, ki so obdarovani s pozemskimi bogastvi.

Vsim navzočim je bil tujec in ljudje okoli peči so bil raznih mnenj, zakaj je sem došel. Dedinska obravnava ga ni prav nič zanimala. Vsedel se je na prosto klop, dal dečka na koleno in nemo zrl pred-se.

Čez pol ure je bila obravnava končana; slugi je bilo naročeno, da ukaže navzočim, da ostavijo dvorano.

Sedaj je vstal tujec in se obrnil proti sodnikom. "Gospodje sodniki," rekel je z odločnim glasom, "prosim, počakajte še malo, nekaj vam moram povedati."

Uslišali so njegovo zahtevo in predsednik mu je rekel, da naj pove kar želi.

"Vam, gospod predsednik," pričel je zopet, "in ljudem tu navzočim bode še znan dogodek o ubranjenej železničnej nesreči v minolem juliju pri Bellewoodu. V vseh časopisih je bilo takrat brati, kako je mož z imenom Bill Parker tvegal svoje lastno življenje in odstranil hlod, ležeč na tiru, tik predno je vlak pridrvil, s tem rešil življenje potnikov in osobja; lopovi pa so nanj streljali, toda zadeli ga niso."

Mož je prejenjal za trenotek in ljubkoval prestrašenega dečka v naročaju.

"Oni Bill Parker," je zopet nadaljeval, "sem jaz. Jaz sam sem oni hlod položil na tir, sam z dvema krog-

je pričel jokati mali deček.

"To je resnica, kar sem povedal," je Bill Parker nadaljeval. "Sedaj vam hočem pa tudi povedati, kaj me je v to napotilo. Takrat je bil moj sin, mali Tony, zelo hudo bolan na vročinskej bolezni. Njegova mati, moja žena, je malo preje umrla za isto boleznijo. Ali naj jej sledi tudi on v grob? Brez posla sem bil; več tednov so že tovarne mirovale; moji mali prihranki so pošli, zdravnik se je pa izjavil, da mora mali dobiti dobro hrano, meso in druge dobre stvari, drugače ni pomoči zanj. Takrat sem slučajno v nekem časniku bral o nekem možu, da je dobil dobro nagrado, ko je zabranil železniško nesrečo. Najprvo nisem mislil na to zadevo, toda ko se je oglasila skrajna beda, mi je zopet prišla na um. "To bi bila rešitev za dečka," mi je hodilo na um, in nisem dolgo več premišljeval. Ne vem, ali mi je zlobni duh zašepetal: "Naredi ravno tako!" Potem sem napravil načrt v vseh podrobnostih in čin izvršil v noči 28. julija. One noči ne bodem nikoli pozabil. Ako je bilo prav ali ne, nisem vprašal, moja vest je spala. Otrok ne sme umreti, to je bila edina moja misel. Ko se je to zgodilo in so me vodja vlaka, sprevodniki in potniki hvalili, da sem dober, junaški mož, takrat se je vzbudila moja vest in očitala, kako hudodelstvo sem napravil. Najraje bi se v zemljo pogreznil vsled sramote. Boril sem se v duši, toda podoba bolnega otroka je bila pred mojimi očmi. Vzel sem nabrane novce. Hvala Bogu, Tony je okreval in se popravil. Notranjega miru nisem imel od tedaj več
zelo me je mučilo in ako ne bi im
dečka, ne bi zamogel tako dolgo pr
našati. Še dalje na vesti nositi to t
žko zadevo pa ne morem več. — T
ko, — sedaj sem vse povedal in la
lje čutim; gospod sodnik, z menoj p
sedaj postopajte kakor postava vel
va. Lepo vas pa prosim, skrbite z
dečka, on je nedolžen. — Delo se
zopet dobil in delam dva meseca
vsak preostali cent sem prihrani
kolikor je v moji moči, bi rad oni
povrnil, ktere sem ogoljufal in so n
dali darove v dobrem upanju. Vse
ljudem, kteri so mi dali takrat svo
naslove, sem pisal, vse jim poved
in jih prosil, da naj pridejo na d
našnji dan v sodnijo v Alida, da pro
meni dvignejo zatožbo, kar tudi z
služim.

Zbrano občinstvo se je pričelo n
kaj premikati; čuti je bilo mrmranj
toda ne obsojevalno. Tudi na sodnik
je bilo opaziti, kako se je boril čl
veški čut in oni sodnijski čut prema
gal. —

"Je-li kdo navzoč," vprašal je sod
nik in se dvignil raz sedež, "kteri
tožil tu navzočega Bill Parkerja za
radi ravnokar navedene zadeve?"

Nihče se ni oglasil.

"Toraj je zadeva rešena," se je i
javil sodnik. "Obravnava je konč
na."

Občinstvo je ploskalo. Ti navadi
možje so razumeli, kako težko se
moral Bill Parker duševno boriti. V
so mu segali v roko in božali dečka.

Tudi sodnik mu je podal roko. 'K
sodnik bi vas moral obsoditi, ako
se oglasil kak toženec, toda kot čl
vek oprostim vaše dejanje. Pojdite
Bogom!"

Z lahkim srcem je Bill Parker
svojim dečkom ostavil sodno dv
rano.

Protest moskovske duhovščine. V
liko število moskovske duhovščine
enoglasno vzprejelo resolucijo, v kt
energično protestira proti prepove
izdani od sv. sinoda na duhovšči
da se ista ne sme udeleževati javne
življenja in pripadati politič
strankam. Duhovščina ne more in
sme še nadalje ostati slepo orodje
rokah vlade, ktere dela so v kričeč
nasprotju z voljo naroda. Konečno
duhovščina izjavila kakor nemož
da se pokori predpisom sv. sinoda

Preganjanje misijonarjev na Kit
skem. Iz Kantona poročajo, da so
tajci zopet pričeli preganjati krš
ske misijonarje ter da so oropali
cerkev.

Vaška poezija.

—o—

Spisala **Zofka Kveder.**

—o—

V adventu je.

Dolinarjeva Cecilija je že vprašala naokoli pri sosedah po vasi, če so se že pripravile za "devetdnevnico".

Pripravljene so bile vse. Mesto Marketove Tereze, stare kotarice, ki je umrla spomladi, so vzele ženske mlado ženo občinskega sluge med-se.

Cecilija je bila stara devica, — "teta" so ji rekli pri hiši in po vaseh. Delala je rože, poročne vence za neveste, umetne šopke za oltarje v cerkvi, šmarnice in lilije na oder prezgodaj umrlih deklet in rdeč mak za v vaze nekterim bolj gosposkim kmeticam. Bila je pobožna, samasvoja in ni obrekovala ljudi. V njeni mali sobici zgoraj pod streho je stalo pri steni na omari premnogo voščenih kipcev vseh mogočih svetnikov pod okroglim steklom. V svečnikih so stale štiri sveče, na steni je viselo razpelo in okrog njega je bil pribit velik venec gartrož, marjetic, kresnic, mačeh, trobentic in zvončkov iz papirja izrezanih. Na sredi omare pod razpelom je stala velika Marija z Jezuščkom na roki, pokrita z velikim okroglim steklom. Na vsaki strani je bila v pisano-kričeči vazi po ena lilija, izrezana iz belega papirja in zataknjena v zelen mah.

Že v začetku adventa je Cecilija pregledala škatljo, ki jo je imela spravljeno v kovčeku. Tam je bilo polno svilnatih in žametastih oblekic, kakor za punčke, pošitih s čipkami in stelenimi biseri. Pregledala je vse, ali ni se ji zdela niti jedna zadosti lepa in bleščeča.

Šla je zato k svoji prijateljici Marjeti, vaški šivilji, in ta je kupila drugi teden na sejmu v trgu modre svile in rdečega žameta. Prihodnjo nedeljo ste sedeli obe pri Ceciliji. Vzeli
ste Mater Božjo izpod stekla in ste

višnjevimi in rdečimi rožami. Čez mizo so viseli do tal beli prtovi in še lepše čipke so bile na njih, skoro pol metra široke, tenke in lepe, kakor iz sladkorja.

Vse polno je bilo ljudi, še v veži so stali. Postavili so Marijo na sredi mize med sveče, pokleknili so, peli so litanije in molili rožni venec. Okrog peči so se tiščali otroci, vsi zaspani so bili od dolgih molitev, ali lepo svetlo so se jim bleščale sveče pred očmi.

Kadar so odmolili, so stopile ženske čisto blizo, preštele so sveče in pretipale prtove.

Iz fine kotenine so bili prtovi; v Ljubljani jih je kupila gospodinja cel kos. In Rezika, domača hči, je delala tri leta neprestano čipke. Kolikokrat je mati sama lupila krompir in krmila prasce, da ne bi dobila Rezika pretrdih rok. "S takimi rokami se nič lepega ne naredi", je rekla in mati ji je verjela. Ali zdaj se lahko postavi, takih prtov ni v celi vasi in tako širokih čipk ni videti niti v trgu in tam dosti dajo na parado.

"Ali ste se postavili, Mramorovka!" je rekla Zaplotovka, ki je tudi imela Marijo pred dvemi dnevi. — "Štiri sveče imate več, kakor sem jih imela jaz. No, saj si lahko privoščite, vaš grunt je večji."

"Ali kaj pravite, Zaplotovka?! Kaj bo teh par sveč? Ali moje vaze, poglejte, kako so beraške. Vaše so bile v resnici lepe. Kje ste jih pa kupili?"

"V Trstu. Iz Trsta so. Šla sem obiskat sestro poleti, omožena je v Nabrežini, in potem sem šla še v Trst. Prinesla sem te vaze seboj; človek mora imeti nekaj za spomin. In potem če bi umrl, kako bi ga dali na oder, če ni nič pri hiši."

Razšle so se ženske domu. Po poti je rekla Zaplotovka svoji Faniki:

"Nič ne pomaga, prtovi morajo biti novi. Nečem se več spraviti v sramoto s takimi cunjami."

"Kdo bo pa čipke delal?" je rekla hči. "Saj veste, da ne gre tako hitro."

"I no, veš, pošljem te v Idrijo, pa boš izbrala tam tiste klekane. To je jako nobel, samo pri gospodi se vidijo. Naj se jeze babe..."

Zadnji dan, na Sveti večer, so nosili Marijo k Fringovi, bila je to žena občinskega sluge.

Bale so se jo vse ženske. In ne zastonj. Nad nizko široko omaro je bilo napravljeno kakor oltar. Sami venci so viseli pod stropom in po stenah med prtovi. Prostor za Marijo je bil pripravljen kakor tabernakelj, z modrim papirjem obleplen in posut s srebrnimi zvezdicami. Na obeh straneh je visel bel pajčolan, na njem so bile zlate pičice. Dišalo je v sobi po kadilu, okna so bila belo zagrnjena, stene pa rožasto pobarvane. Okrog Marije je gorelo dvaintrideset sveč.

Pele so ženske lepo, kakor še nikdar. Lavretanske litanije so odmolile, veseli del rožnega venca, zahvalne molitve po devetdnevnici. Otroci niso bili zaspani, — gorelo je dvaintrideset sveč okrog Marije in vse se je svetilo od prečepih svečnikov, pisanih vaz, papirnatih rož, prebelih prtov.

Ali dvaintrideset sveč je bilo preveč za pobožna ženska srca in nečisti duh pekla jih je izkušal z uspehom.

Ko so se vračale domov, so postale pred znamenjem, tam, odkoder so se delile poti na štiri strani vasi.

"Kaj si pa misli, ta fifla?! Dvaintrideset sveč, taka ošabnost! Niti prvi kmet si tega ne more privoščiti. Njen mož ima trideset goldinarjev od občine na mesec. Še kajže nimajo svoje!"

"Da, ali zato jedo vsak dan meso. Guljaš, pečene piške, to je kakor nič pri njih!..."

Fringova je klečala medtem pred Marijo in je molila tako::

"Glej, dvaintrideset sveč sem ti prižgala, Marija! Dvaintrideset sveč tebi v čast in slavo. Ne zapusti nas, usmili se nas! Daj, da bo imel moj mož štirideset goldinarjev na mesec, s tridesetimi ne moremo izhajati."

Pustila je, da so gorele sveče vso sveto noč.

Dvaintrideset sveč!...

Naznanilo.

Rojakom Slovencem in Hrvatom, kteri potujejo čez Duluth, Minn., priporočamo našega zastopnika g.

Josip Scharabon-a,

409 WEST MICHIGAN ST.,

DULUTH, MINN.,

kteri ima svoj

SALOON

prav blizu kolodvora. Vsak rojak je pri njemu najbolje postrežen.

Pošilja denarje v staro domovino najceneje in najhitreje po našem posredovanju. Zastopa nas v vseh poslih; torej pazite, da se ne vsedete na lim laskavim besedam ničvrednežev, kterih v Duluthu tudi ne manjka. Spoštovanjem

FRANK SAKSER CO.

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Izdaja slovensko tiskovno društvo
FRANK SAKSER, predsednik
VIKTOR VALJAVEC, tajnik.

Inkorporirano v državi New York, dne 11. julija 1906.

Za leto velja list za Ameriko . . .	$3.00
" pol leta	1.50
Za Evropo, za vse leto	4.50
" " " pol leta	2.50
" " " četrt leta	1.75

V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Incorporated under the laws of the State of New York.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30 centov.
Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika. Dopisom in pošiljatvam naredite naslov:

"Glas Naroda"
109 Greenwich Street, New York City.
Telefon 1279 Rector.

Koncem tedna

želimo vsem našim cenjenim naročnikom in rojakom širom republike in vsem našim prijateljem, znancem in somišljenikom najveselejše praznike: da jih še mnogo v najboljši sreči dožive!

Uredništvo "Glasa Naroda".

Božič.

—o—

1.

Kakor znano, poročajo vsi štirje evangelisti o Kristovem življenju z ozirom na glavne stvari popolnoma soglasno, dočim javljajo o podrobnostih tako različno, da je vsakomur skoraj na prvi pogled jasno, da so ono, kar so pisali, zajemali iz precej različnih virov, in, da so po različnih njim lastnih nazorih spisali dokaj različne razlage. Potom kasnejših raziskav in proučevanj se je prišlo do zaključkov, kteri ne soglašajo s pripovedovanji evangelistov in kteri trdijo, da je sploh dvomljivo, je li bil Kristus v resnici pred 1906 leti, pač pa že šest let preje rojen. (Mat. 2, 1 in dalje: Luka 1, 5.) Tozadevne zgodovinske preiskave med tem marljivo napredujejo. Sicer radi tega še vedno nimamo natančnega popisa Kristovega življenja, vendar se je pa s temi preiskavami mnogo dognalo, kar je morda čitateljem še neznano in radi tega hočemo v naslednjem nekoliko o tem poročati. Ker je pa za večino ljudi zelo težavno v mislih preseliti se v ono davno dobo, hočemo one dogodke tako imenovati in popisati, kakor bi jih imenovali v sedanjih časih, ako bi se slična dejstva sedaj pripetila. —

* * *

Iz tega stališča bi bila zgodovina Kristusovega življenja naslednja: Kristov rednik, imenom Josip, je bil, kakor znano, tesar, kteri je izvrševal svojo obrt v Nazaretu. On je spadal k onim ljudem, kojim je bila sebičnost nepoznana in ki je bil za jedinstvo delavstva. Toda tedanji delodajalci so spoznali nevarnost, ktera jim vsled tega jedinstva preti in tako so izposlovali, da je nazaretska policija izgnala Josipa in njegovo rodbino iz Nazareta. Josipova žena je bila Marija, ki je bila ravno tako priprostega stanu, kakor Josip.

* * *

Tako je prišlo, da sta morala Josip in Marija na njunem begu ostati v Betlehemu, ker je prišla Marijina ura. In v siromašnem hlevu je bil potem rojen Jezus Kristus, ustanovitelj povsem novega svetovnega naziranja, čegar namen je bil vse človeštvo osvoboditi, koje so pa izkoriščevalci in vladarji kasnejših stoletij s pomočjo svojih orodij zlorabili v to, da so postale okove človeštva še hujše, nego so bile.

Iz kasnejšega Kristovega življenja, do njegovega javnega nastopa, ko je bil star kakih 30 let, je le malo zgodovinsko znanega. Znano je le toliko, da je že kot deček stavil rabincem v sinagogah vprašanja, ktera so jih čestokrat spravila v zadrego. Tedaj so bili židje pod rimskim gospodstvom in njih glavna želja je bila, oprostiti se tega jarma. Jezus je — tako lahko domnevamo — uvidel, da imajo nižji sloji ljudstva, pa naj že bojo kterekoli narodnosti, vedno jednako osodo siromaštva in bede in da je prav vse jedno, jih li izkoriščajo rimljanski ali pa židovski mogotci. Da je temu tako, sledi že iz Jezusovih odgovorov na argumente in vprašanja, ktere so mu stavili rabinci. Že tedaj so farizeji upali, da se bode Jezus v svojih odgovorih tako komprimitiral, da ga bodo lahko obtožili kot zaničevalca vere in poslali v ječo. Toda Jezus, kteri je marljivo proučeval svete spise, je bil že tedaj pametneji nego vsi rabinci.

* * *

Na to je nastopila v njegovem življenju pojava, koja je dala njegovim ciljem pravec. Ta pojava je bil Ivan Krstnik, kteri je že tedaj propovedoval v javnosti in agitiral za svobodo. On je bil izredno energičen in neomahljiv, kajti sam Jezus je dejal o njem, da ni trst, ki se ziblje v vetru tje in sem, temveč da je neomahljiv. On je oznanjeval, da se bliža novo kraljestvo, koje pa zamore priti le tedaj, ako se ljudje od "znotraj" poboljšajo, ne da bi se zmenili za politiko. Tako se mu je pridružilo mnogo ljudi, sami siromaki, in s temi je prirejal molitvena zborovanja, kakor jih prireja dandanašnji "Salvation Army" po naših mestih. Jezus je marljivo sledil njegovim govorom in konečno spoznal, da Ivanove poti ne vodijo do cilja. Kako zamorejo postati ljudje "znotraj" boljši, ako jim je odvzeta mogočnost svoje notranje zmožnost dalje razvijati? Pred vsem je bilo treba rešiti se jarma, kteri jih je pritiskal, ne kot židove, temveč kot ljudi.

* * *

Tako je Jezus nastopil potem v javnosti s svojimi nauki. In ako nas ti nauki, kakoršnje najdemo v evangelijih, spominjajo vedno na govore Ivana Krstnika, moramo vedeti, da je prvotno nastopal kot njegov učenec. Jezus je videl v bogastvu in izkoriščanju, koje vodi do bogastva, vir vsega zla. To mu je bilo tako jasno, da je celo dejal, da more preje iti velblod skozi šivankino uho, nego zamore priti bogatin v nebesa.

* * *

Tako se je nabralo krog Jezusa mnogo ljudi, kteri so radi slušali resnico njegovih besedi, kajti on je oznanjeval nov evangelij, kteri je vedno rastočo množico njegovih pristašev do skrajnosti navdušil. Potem se je pa oglasil sovražnik. Bogatini in farizeji tedanjih dni, pisarji, ki so bili v službi bogatinov, židovski duhovni in celo nerazsodni revnejši sloji ljudstva, oziroma vsi, ki so se bali za svoje premoženje in življenje, ako postane število Kristovih pristašev še večje — vsi so zagnali krik: "Izdajalec, zaničevalec Boga, — obesite ga, križajte ga!" In mnogo njegovih učencev ga je ostavilo in celo Peter je iz strahu zatajil svojega gospoda "predno je petelin trikrat zapel."

[redacted]

Božična študija.

—o—

Opazovanje novih oblek o Božiču, ali skaženi prazniki.

West Hoboken, N. J.,
around Xmas, 906.

Christmas Edišn of
GLAS NARODA-NJUSPEJPER,
Ekros the Hudson,
Old Manhattan,
New York.

Mister Editer:—

Božič ima, kakor veste, Mister Editer vsepolno imen. For inštene mu pravimo mi Božič, Srbi mu pravijo Božičevič, Američani Christmas, uper 400 pa Xmas. Za vse ljudi skupaj je pa to dan miru in počitka, kar so že the endžels pred 1906 leti uvideli in radi tega peli "mir ljudem na zemlji."

V resnici je pa to za mnogo ljudi dan dolgočasnosti in še za več ljudi dan skrajne neudobnosti.

To so namreč observejšni, ktere sem lanski Xmas napravil popolnoma sam v nekem selunu, kamor le redkokedaj zahajam. Namreč v siznu, kakoršen je sedanji ali božični, je praznik skrajno dolgočasen. To se pravi Božič je all right — toda ljudje so uprav neznosni.

Čemu? Nove obleke, novi suits in novi klobuki — to stori, da so ljudje neznosni. Najlepši, najveselejši, najpriljubljenejši in najkratkočasnejši človek je vsled novega twenty-five-dollars-suita, kterega obleče za Xmas, uprav neznosen, neprebavljiv in zopern feller, kajti v njem opazimo takoj, da se šenira. Tak feller ne hodi, ne stoji, ne gleda in ne govori tako, kakor inače.

Na njem je takoj opaziti, da ga nepopisno šenira, ker je tako grozno fajn in stajliš nobel oblečen. In ako ima vrhu tega na rokah še kidglovs, potem se čuti uprav nesrečnega in si ne upa koga pogledati vsled samega strahu, da bi ljudje ne oslepeli radi njegove elegance.

Ko sem tako sedel pri mizi in pil moj Jersey-cocktail, prihajali so v selun jeden za drugim mladi fellerji. Jednemu izmed njih je spoilal nedeljski fun nov klobuk, drugemu nova necktie, tretjemu nov suit. itd.

Tak feller pride k bari, ne da bi dal kak order, kajti on pozabi na pijačo. On gleda le na barkiparja, ker of course expekta, da bode barkipar izgovoril kak rimark o njegovem novem suitu. Ako pa barkipar ničesar ne reče, temveč le vpraša: "Well, what is ter matter?", s kterimi besedami vpraša, kaj namerava gost piti, potem mu slednji odgovori, ker nima v glavi kaj drugega, nego novi suit: "Twenty-five dollars, made by order fer Xmas!"

In potem pride k bari drug feller, ki ima tudi nov suit. Ta je ravno tako trd in dolgočasen in nima od onega, kar pije, nikakega užitka. ker — da ne polije novi suit — stegne svoj vrat tako, da mu sploh ničesar ne pride v stomek.

Taki fellerji tudi ne ostanejo dolgo časa v jednem selunu, da bi se endžojali. Nek nepoznan horsepower jih žene proč in kakor večni Shemey so ves božični dan na potovanju, tako da zamorejo povsodi ljudje njihovo lepoto in bjuti edmajrati.

V zavesti svoje lepote in divote, ktero smatrajo naravno za "simply killing", celo ne vedo, kako naj hodijo. Njihove roke in noge so jim vedno na poti in uprav čuditi se moram, da večkrat ne padejo.

Ako se kak tak feller usede, potem doseže neznosnost svojo skrajnost. — Najpreje potegne obe hlačnici visoko, partly zato, da kolena ne postanejo tako hitro "bagy" in partly zato, da se vidijo lepo pisane nogovice. Razun tega se usede tudi tako daleč od mize, da ne more svoje čaše doseči, samo zato, da ne pride s komolci novega suita v dotiko z mokrim ali prašnim tejblnom. Na karte igrati ali kaj druzega koristnega delati, tega bi ne storil niti za milijon dolarjev.

In tako se dolgočasi ves božji Božič. V Tenderloin ali kam drugam, kjer je mnogo ljudi, se tudi ne upa iti, ker bi se mu tam njegov božični suit zmečkal.

Še le zvečer, ko se doma sleče, se muka in trpljenje konča in se potem za novo leto zopet prične. Še le ko pride kak madež od Manhattan-cocktaila na njegov nov necktie, ko se njegov suit polije s pivom in ko se na telovniku poznajo sledovi ham-and-eggs-brefešta, potem postane te vrste Xmas-feller zopet navaden dober človek in tak ostane potem do Easter-Sunday, ko ima za Easter-perejd zopet nov spring-suit in ko se mučenje zopet prične.

To je, Mister Editer, kar pokvari večini ljudm božično vselje.

The same to you,

Yours,
John Dobernidge, Esq.

P. S. A merry Xmas, Mister Editer, anyway, in a happy Newyears-pocket!
Esq.

Newyorška kronika.

—o—

Torej zopet smo jih dočakali — Božične praznike namreč. Leto za letom jih pričakujemo, leto za letom pridejo, ne nenadoma, ampak natančno tako, kakor jih kaže vsaka pratka in vsak koledar.

Pravijo, da se Božiča vsakdo veseli. Meni kot kronikarju se zdi to malo čudno. Kar človek s pomočjo pratke lahko na minute proračuna, kdaj pride, se vendar ni treba veseliti. Veseli se človek tistega, kar pride nenadoma, nepričakovano, kar človek niti sanjati ne more. Če meni pošlje danes Rockefeller ali kak drugi petični mož, sto tisoč dolarjev, bodem gotovo vesel. To bi bilo nekaj nepričakovanega in resnično razveseljivega. —

A resnica je, da sem se tudi jaz veselil nekdaj Božiča. Če danes pomislim, zakaj, pa pridem do sledečih vzrokov:

Prvo in najpoglavitnejše mi je provzročal dober in nepokvarjen želodec. Mogoče se bode kdo čudil nad tem; če pa malo sam nase pomisli, pa bode sprevidel, da je res tako. Tisti adventni predbožični posti človeka pripravijo do takega teka, da se mu že pri spominu na lepo obloženo mizo cede obile sline. Zares občudujem to napravo, da so pred vsemi velikimi prazniki pogosti in strogi posti. To je nekaj imenitnega. Če človeku pri dobrem kosilu odpoveduje želodec, ni veselja, pa če je sto Božičev skupaj. Tako pa je verska uprava skrbela, da so za praznike dobri in nepokvarjeni želodci na razpolago in uvedla prav obilo postov. Prav tako! Na ta način se najbolj skrbi, da si kdo ne pokvari želodca.

Ne smete misliti, da ni tako. Kdor mi ne vrjame, da je pošteno postrežen želodec začetek in konec vsakega veselja, pa naj je na Božični dan ovsen močnik. Zraven naj pije kapnico, skozi okno pa naj se ozira k sosedu, kjer bode vsega polno na mizi. Radoveden sem, kako dolgo bode vesel! —

Druga stvar, ktere sem se veselil, je bilo to, ker je vso noč gorela luč. Otrok ljubi neizrečeno svetlobo. Teme se boji. Zoprna mu je, pusta in moreča. Le svetlobo in zopet svetlobo. Nad to se veseli jasno otroško oko, kot bi vedelo, da je rojeno za svetlobo duha, za jasnost nazorov, za svobodo duše.

Veliko veselje provzroča veliko število praznikov. Človek počiva, dobro je in to je vse. Človek je trpin, navajen težkega dela in slabe hrane. Če pride v letu parkrat narobe, da malo dela in dobro je, mora spoznati razloček in reči: zdaj mi je dobro.

V Ameriki ne čutimo tega, kar smo čutili doma. Prazniki se zgube, na njih mesto pa pride delo. Tisti dan, ki nam je prost, ne zaleže veliko. Sicer so pa tudi drugačne razmere zdaj, kot so bile nekdaj.

Nekdaj so skrbeli drugi za nas. Ni nam bilo treba stikati, kod in kje dobimo, ker so vse preskrbeli naši stariši.

Danes smo mi na njih mestu. Mi moramo poskrbeti za vse in skrbeti tudi, da dobimo sredstev. Nas torej prazniki veljajo in pomenjajo stroške. —

Mi smo prišli semkaj, da služimo, delamo in si izboljšujemo naše stanje. S previdnostjo in delom dosežemo vse. Ali je umestno, da se veselimo in praznujemo, predno smo preskrbljeni za poznejše življenje? Ne. Le ne počivajmo, ampak hitimo. Kadar si ustanovimo gotovo bodočnost, tedaj pa sedimo in imejmo Božič vsak dan. —

Božič je pred vsem čarovno znamenje, baš točka, kjer se neha vedno nazadovanje dneva in začenja zopet napredek. Napredek je nekaj razveseljivega, bodisi za posameznika ali za cel narod. Leto je prav tako, kot življenje. Od Božiča pa do kresa raste, napreduje, rodi sadove, potem pa umira polagoma. V dobi napredka je vse. Vse ozeleni, oživi in rodi, potem pa polagoma omaguje. Kot truden starček leže narava k počitku, odeta z belo odejo, da se odpočije za ves trud in nabere novih močij za novo življenje. Kar je mrtvega, nima zanimanja za nas.

Zato pa z dvojnim veseljem pozdravljamo trenutek, ko se začne velikan gibati pod belo odejo in dajati znamenja, da ni umrl za vedno, ampak da je le počival. Slovesnost tega trenutka so umevali narodi že več tisoč let pred nami. In danes ga tudi še umevajo, le s tem razločkom, da se je zgubila veličastna tradicija narave, njeno mesto pa so zavzele fantazije, ktere so se rodile tisoč- in tisočletja pozneje. Pa kaj se hoče. Kadar je oče star, gre na kot, na njegovo mesto pride mladi sin; on je vodnik in gospodar vsega. Tako se vrsti rod za rodom.

Kot kronist bi moral sipati kaka vošila. No, to je odveč. Za vošilo se ne kupi niti škatlje žveplenk. Radi vošila se ni še nikomur boljše godilo. Vošilo je nekaj tacega, kot "Blažov žegen". Če se komu dobro godi, godilo se mu bode tudi brez vošil; kdor je pa revež, ostane revež in ne reši ga vse vošilo sveta.

Razvnemati se za dneve, kteri so v pratkah rdeče naslikani, je vsekakor odveč. Dan ne spremeni človeškega stanja. Čim večji je, tem hujši je za reveže. Baš na take dneve pride človeku pred oči razlika ljudij in stanov. Po nekod je vse, nekod pa nič. Jednim sije večna dobrota, drugim večna borba za kruh. Velika je ta razlika, a popraviti se ne da. Še v pratki niso vsi dnevi jednaki. Kteri so našli pri pratkarju milost, oblekel jih je lepše in zapovedal, da jih ljudje tudi spoštujemo. Ti rdeče pobarvani in zaznamovani dnevi so nekaj več, kot drugi, torej nekaka gospoda med dnevi. Zato naj jih vpošteva in praznuje le gospoda, mi se pa držimo skromnih delavnikov, zaznamovanih z jednostavno črno barvo, ktera se zdi kot nekako žalno znamenje, da človeška krivica še dnevom ni priznala jednakosti.

Mogoče ne bode komu ugajalo, ker sodim tako. No, če vi pomislite, pa pridete tudi do tega prepričanja. Slovenci smo vse kaj prej kot bogat narod. Navadni trpini smo, kar so delavniki med nedeljami in prazniki. Zato pa prepustimo, da se vnemajo za vse tisto, kar je bolj "nobel" tisti, kteri imajo čas, denar in mogoče tudi poklic.

Well — Božič je tukaj. Kdor ima čas, naj kar razmišlja, kdor ima denar, naj se dobro ima, komur se slabo godi, naj upa na boljše. Komur je dolgčas, se lahko zabava. Vsak naj napravi, kakor mu najbolj prija.

To je vse, kar ima povedati kronikar. Kdor je bistre glave, pa lahko še marsikaj dostavi, kar kronikarju ni bilo mogoče.

NAZNANILO.

Rojakom v Johnstownu, Pa., in okolici priporočamo našega zastopnika g.

FRAN GABRENJA,
1105 Virginia Ave., Johnstown, Pa.

Preje je bival na 519½ Power St. Dotičnik je pooblaščen pobirati naročnino za list in knjige ter je z nami že več let v kupčijskej zvezi.

Spoštovanjem

FRANK SAKSER CO.

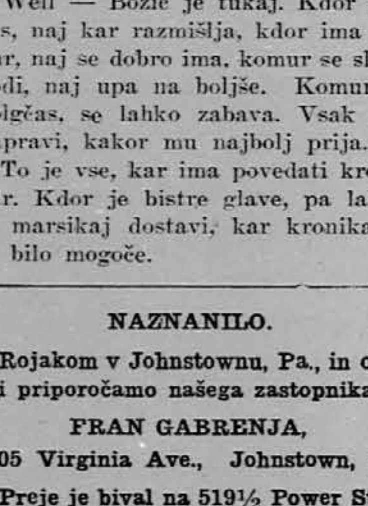

POZOR ROJAKI!

Nikdar niste pili tako dobrega žganja in likerjov, kakoršne lahko sedaj pijete, kjer naši ekstrakti in likeri iz so odlikovanega laboratorija Orosi v Milanu.

Te fini in dobri likeri so narejeni iz Orosi izvlečkov katere mi predajamo trgovcem, od katerih Vi kupujete žganje za drag denar.

Da pokažemo vsem ljudem izvrstnost tega žganja, smo se odločili vsakemu za poskušnjo poslati za dvanajst litrov izvlečka samo za tri dolarje. Mi smo zagotovljeni da hoče vsaki kateri samo jedan pot od nas naroči vedno od nas kupovati, posebno ko se bode prepričal da so naši žganji napravljeni iz teh ekstraktov bolji in finejši kakor marsikateri drugi v Ameriki.

Kjer mi to samo za poskušnje pošiljamo, prosimo da se nam pošlje tri dolarje naprej po money orderju ali pa v registrirt pismu.

Ne zamudite te priložnosti ter se prepričajte v naših žganjih.

Pišite na:

AMERIKA EUROPE Co.
161 Columbus Ave. New York.

Slovensko katoliško podp. društvo svete Barbare

za Zjedinjene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

—o-o—

ODBORNIKI:

Predsednik: JOSIP ZALAR ml., Box 547, Forest City, Pa.
Podpredsednik: IVAN TELBAN, Box 3, Moon Run, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: ALOJPIJ ZAVERL, Box 374, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

IVAN DRASLER, Box 28, Forest City, Pa.
ANTON PIRNAT, Box 81, Duryea, Pa.
ANDREJ SUDER, Box 108, Thomas, W. Va.
FRAN SUNK, Luzerne, Pa.

POROTNI ODBOR:

KAROL ZALAR, Box 28, Forest City, Pa.
IVAN SKODLAR, Forest City, Pa.
ANTON BORSTNIK, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: Ivan Telban, P. O. Box 607, Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Iz urada glavnega predsednika.

BLIŽA SE DAN OBHAJANJA KRISTOVEGA ROJSTVA, RADI TEGA ŽELIM VSEM ČLANOM IN ČLANICAM ORGANIZACIJE SV. BARBARE VESELE PRAZNIKE IN VESELO NOVO LETO!

Z BRATSKIM POZDRAVOM OSTAJAM

VAŠ

JOSIP ZALAR, ml., glavni predsednik.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK!

OROSI ZDRAVILA

KOGA MI ŽELIMO.

Mi želimo da se vsi tisti ljudje oglasijo, kateri trpijo na kroničnim, zastaranim in akutnim boleznim, ali posebno tisti katere niso mogli drugi zdravniki ozdraviti. Tudi vsim tistim kateri so bolni in da jim ni mogoče najti zdravnika kateri bi jih ozdravil, dajemo svet in povduk brezplačno.

Vsaki bolnik nam mora pisati ako se hoče popolnoma izzdraviti! In veste zakaj?

Tukaj v Ameriki slovenci služijo svoj kruh večinoma s prostim in teškim delom kateri je tudi večinoma nezdrav tako da dobivajo razne bolezni ali neznajo se obrniti do dobrega in poštenega zdravnika, da bi jim dal pravo pomoč. Naši rojaki neznajo za zdravnike kateri so v boleznih ko se naj bolj po gosto nahajajo. Specialisti, ter hodijo k zdravnikom kateri jih ne zastopijo in tudi nemarajo veliko za naši Narod. ZATO SMO MI USTANOVILI ODDELJEK ZA SLOVENCE, V KATEREM DOBIVAJO NAŠI ROJAKI DOBRO POMOČ IN BRATOVSKI SVET. TORAJ PREDNO SE DASTE PRI KATEREM ZDRAVNIKU ZDRAVIT PIŠITE NAM DA VAM SVETUJEMO!

Hočemo Vam naznanit kakšna zdravila pošiljajo naši zdravniki!

Naši zdravniki zalezujejo kronične in zastarane bolezni že skoz mnogo let ter skoz njihovo dolgo prakso so prišli do prepričanja da so te bolezni naj bolje za ozdraviti s zdravili kateri so pripravljeni po predpisih katere so ustanovili naj bolj slavni zdravniki od celega sveta. Ali veste da je mnogokrat vzelo mnogo in mnogo let in tu li celo življenje od enga človeka da je iznajdil samo za eno bolezen zdravilo po katerem se je tista bolezen gotovo ali pa vsaj najbolje ozdravila. Ako tako kakšen zdravnik znajde zdravilo za bolezen, katero nikdo ni mogel poprej za gotovo ozdraviti, potem postane on poznan in slaven po celem svetu kjer On je dospel do tega, da se bolnika s tako bolezen sedaj zamore ozdraviti. Naši zdravniki imajo za vsako bolezen posebno in stanovitno zdravilo, kjer ta zdravila so pripravljena točno po predpisu jednega velikega svetovnega profesorja in zdravnika, ter pošiljamo te zdravila vsakemu našemu bolniku. Te zdravila po sistemu OROSI so čisti in naturalni kateri so pripravljeni iz raznih rastlin, zelenjav, korenin in več drugih tvarin ter se rabijo po vsih državnih bolnišnicah in posebno v slučaju vojske. Toraj bolniki kateri rabijo OROSI zdravila morajo vedit da so te zdravila najbolji in naj bolj gotovi zdravili kjer so že bili popreje poskušeni nad ljudmi ko so bili bolni in pri katerih so se pokazale te zdravila vedno za naj boljša in iz naj večjim uspehom.

✣ ✣ Vsim bolnikom sledeče na znanje! ✣ ✣

NAŠA POŠTENA IN NEPOBITA PONUDBA.

Kjer smo gotovi da naša zdravila v vsaki bolezni pomagajo, Vam moremo za gotovo obljubiti sledeče: Ako se Vi pet dni poslej ko ste dobili našo zdravila ne čutite bolje, in ne opazite da Vam naši zdravili hočejo pomagati, pošlite nam jih po expressu plačano s dovoljenjem pregledanja in ako niste porabili od njih več od jedne tretinje, Vam hočemo povrniti brez kakšne okolnosti Vaši denar katerega ste nam dali nazaj. To Vam garantirajo:

Po celem svetu slavni profesorji Dr. ROOF, Dr. SCHUH in Dr. KNIGHT!

ALI VAM MORE KEDO DRUGI TO OBLJUBITI? NE! SAMO TISTI, KATERI JE GOTOV DA VAM MORE POMAGATI.

Vidite, vprašajte in prepričajte se sami, posebno tisti kateri so v New Yorku.

Mi ne dajemo v časopise lažnive pisma s podpisom od ljudi katerih še ni. Vi kateri stanujete v New Yorku poznate gotovo gospoda Hudina, samo pišite na njega ali ga pa vprašajte osebno. Berite kakšno pismo nam je dal.

Velecenjeni zdravniki od
AMERICA-EUROPE COMXANIJE v New Yorku.

Velenčeni gospod!

Prav navdušen sem od Vašega uspeha katerega ste pokazali pri moji bolezni, katera me je trpinčila celih pet let in od katere me niso mogli drugi zdravniki ozdraviti. Naznanim Vam gospod zdravnik da prvi teden ko sem začel rabiti Vaša zdravila, katera ste mi Vi dali proti moli bolezni katero sem imel na prsih, izgubil sem bolečine in ne da bi se samo boljšega čutil, tem več imam prepričanje da sem popolnoma ozdravil.

Zato gospodi zdravniki Vas prosim da oglasite to pismo, da bodo tudi drugi ljudje zaupali na Vas in Vaša zdravila in se pustili od Vas zdraviti kakor sem se jest pustil in da se nebodo dali premotit od drugih zdravnikov kakor se je z menoj godilo. Hvala bogu sedaj sem zdrav ali Vam želim da živite tisoče od let v korist bolnikom.

Bratje slovenci, jest sem Zagrebčan živim tukaj v New Yorku, in ako ne verjamete temu pismu, pridite k meni jest Vam hočem vsem svetovati da se pustite zdravit pri zdravnikih od America Europe Companije kjer to bode v Vaš korist. — Za vedno Vam se zahvaljujem.

Ivan Hudin.

V New Yorku, dne 2. Septembra 1906.

TO NI LAŽNIVO PISMO TO JE RESNICA, IN KEDO NE VERJAME NAJ VPRAŠA GOSP. HUDINA!

Pošlite nam Vaši naslov da Vam takoj pošljemo našo malo knjigo: Toraj vsi kateri hočete da Vas ozdravimo pišite ali pridite sami na

ZRAVNIŠKI ODDELJEK ZA SLOVENCE od
AMERICA-EUROPE Co.
161 Columbus Ave. NEW YORK.

Svetujemo tistim kateri pridejo osebno, da pridejo ako je mogoče zjutraj med deseto in dvanajsto uro.

OROSI ZDRAVILA

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL SUNIČ, 421 7th St., Calumet, Mich.,
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIČ, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: ANTON GERZIN, 306 Pine St. Hibbing, Minn.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

FRAN MEDOS, predsednik nadzornega odbora, 9478 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.
IVAN KERŽISNIK, III. nadzornik, Box 138, Burdine, Pa.

POROTNI ODBOR:

JAKOB ZABUKOVEC, predsednik porotnega odbora, 4824 Blackberry St., Pittsburg, Pa.
MIHAEL KLOBUČAR, II. porotnik, 115, 7th St., Calumet, Mich.
JOSIP PEZDIRC, III. porotnik, 1401 So. 13th St., Omaha, Neb.
Vrhovni zdravnik Jednote: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise premembe udov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj pošiljajo **krajevna društva na blagajnika:** JOHN GOUŽE Box 105, Ely Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo **duplikat vsake pošiljatve** tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: JAKOB ZABUKOVEC, 4824 Blackberry St. Pittsburgh, Pa. Pridejani morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je: "GLAS NARODA".

Iz glavnega urada predsednika J. S. K. Jednote.

Zopet se bliža leto svojemu koncu in bližajo se veseli božični prazniki, dragi vsakemu Slovencu in Hrvatu. Ob tej priliki si smatram v svojo dolžnost, da kot predsednik Jugoslovanske Katoliške Jednote, te velike društvene organizacije med Slovenci in Hrvati v Ameriki, spregovorim nekoliko besedi do svojih cenjenih rojakov po širni Ameriki; to pa ne samo do onih, ki so do sedaj čvrsto podpirali to narodno organizacijo, ampak tudi do onih, ki še niso pri njej.

Naša slavna Jednota je narasla v tekočem letu in se pomnožila, tako da sedaj šteje **ČEZ PET TISOČ ČLANOV**; zato smem sedaj ob koncu zopet končanega poslovnega leta mirno in s ponosom zreti nanjo in njene uspehe ter jo smelo smatrati kot najuspešnejšo organizacijo slovensko v tej novi domovini.

Napredek, ki ga kažemo na vseh črtah našega društvenega življenja, je gotovo velikanski, a ni še dospel do onega vrhunca, kterega pričakovati smo od našega sedanjega delovanja povsem **opravičeni**. Naša slavna J. S. K. Jednota napreduje dan za dnevom, in vem, da je ni Jednote, ki bi bila tako radodarna, kakor je ravno J. S. K. Jednota. Ona nas podpira, dragi mi bratje, v vsakem slučaju: bodisi v bolezni ali v kakšni drugi nesreči; ona nam vedno stoji na strani z odprtimi rokami, da nas objame, če nas zadene nesreča, da se zatečemo k njej. Zato moramo biti ponosni na takšno organizacijo in moramo vsi skupaj složno delovati za nje napredek in obstoj. Vedno si pridobivajmo novih udov v posameznih društvih, ustanavljajmo nova društva in rojaki naj pristopajo k tej prekoristni organizaciji.

Pri tem pa ne smemo ostati. Naša dolžnost je povzdigniti našo slavno J. S. K. Jednoto na ono stališče, ki odgovarja časovnim razmeram. V tem smo že storili velik korak v tem tekočem letu, ko se je naša slavna organizacija skoraj podvojila. Vendar je treba, da še naprej korakamo na potu napredka, ako hočemo doseči svoj si stavljeni namen.

In kaj naj pospešuje ta namen bolj kot ustanavljanje novih krajevnih društev v naselbinah, kjer še društva ne obstajajo, za takšno prekoristno organizacijo, kakor je naravno J. S. K. Jednota! Če vas je le deset skupaj, dragi rojaki, ustanovite si društvo in pridno pristopajte k J. S. K. Jednoti, zakaj vsak Slovenec ali Hrvat bi moral biti član te prekoristne ustanove, nam priljubljene Jednote. Čim večje število novih društev pristopa k naši Jednoti, tem večjo financijelno podlago imamo, tem lažje moremo dosedanje uspešno delovanje nadaljevati in razširjati.

Zdrava financijelna podlaga je pri vseh društvih pogoj društvenega obstanka. Toda dober in delaven društven odbor je duša društvenega življenja, zato vas prosim, dragi bratje, da se ljubite med seboj in spoštujete svoje uradnike, zakaj bodisi še tako majhen uradnik, spoštovati se ga mora kakor največjega.

Ne smete mi zameriti, dragi rojaki po širni Ameriki, ako vas sedaj ob sklepu leta najiskrenejše prosim, da delujte z vsemi svojimi močmi za društven procvit; ustanavljajte nova krajevna društva, ki naj pridno pristopajo k naši priljubljeni J. S. K. Jednoti. S tem bodete skrbeli ne samo za sebe v slučaju bolezni, ampak preskrbeli bodete tudi svojim dragim, ako vas Bog odpokliče iz tega sveta, podporo, radi ktere vas bodo imeli po vaši smrti še mnogo let v spominu ter vas blagoslavljali.

Na delo torej, dragi rojaki, in to brez odmora!

Vsakdo, posameznik, ali celo novo društvo, bodi uverjen, da s svojim pristopom k naši Jednoti ne koristi le samemu sebi, ampak poveča ugled celega slovenskega in hrvatskega naroda v Ameriki. Pridobili smo si že pri drugih narodih mnogo ugleda, a povečali ga bodemo, ako gremo tako složno naprej in jim pokazali, da se zavedamo svojega naroda. Pokažimo z vedno rastočimi številkami naše napredno delovanje nam slavne J. S. K. Jednote. To moremo doseči samo s složnim in požrtvovalnim delovanjem, zakaj: "v slogi je moč!"

Zahvaljujem se ob koncu leta vsem bratom v glavnem odboru in v krajevnih društvih za njih uspešno delovanje v minolem letu in za njih požrtvovalnost v korist naše Jednote.

Vsem udom J. S. K. Jednote ter vsem bratom Slovencem in Hrvatom v Ameriki želim

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO!

Živila, procvitala ter rasla nam priljubljena Jugoslovanska Katoliška Jednota!

Na Calumetu, Mich., dne 14. decembra, 1906.

Mihael Sunič,
gl. predsednik J.S.K.J.

DROBNOSTI

KRANJSKE NOVICE.

Smrtna kosa. Umrl je v Leonišču v Ljubljani bivši župnik in duhovniški svetnik v Budanjah pri Vipavi, Ivan Skvarča.

Pomanjkanje učiteljev je na Kranjskem. Izpraznjenih je 91 mest.

Kočevski državnozborski mandat nameravajo nekteri ponuditi bivšemu kočevskemu okr. glavarju Gstettenhoferju.

Županom v Ribnici je bil po smrti Kluna izvoljen dr. Šifrer.

PRIMORSKE NOVICE.

Železničarjeva zimska suknja. Nedavno je sprevodnik državne železnice, Fran Vidovski, prijavil na policiji v Trstu, da mu je neznan tat v kavarni "All'Universo" ukral zimsko suknjo. Sedaj je pa neki redar, patrulujoči po ulici delle Mura, videl obešeno na vratih prodajalnice ponošene obleke Ane Mreula železničarsko zimsko suknjo. Vedoči, da je Vidovski prijavil, da mu je bila ukradena suknja, je stopil k prodajalki Ani Mreula in si dal suknjo pokazati. Spoznal je takoj, da je bila Vidovskijeva. Povabil je torej Ano Mreula na redarstveno stražnico v ulici Tigor, koder je Mreula povedala, da je suknjo kupila za 14 kron od neke perice, imenom Marija Lusta, ki stanuje na Vrdeli. Suknjo so pridržali na policiji, da pojasnijo stvar.

Zadnji umotvor pesnika Gregorčiča se nahaja v rokah goriškega nadškofa dr. Frančiška Sedeja. Štirinajst dni pred smrtjo mu je pesnik sam vročil krasni prevod Jeremijevih žalostink (pet poglavij iz sv. pisma).

Tujci v Opatiji. Od 1. septembra do 28. novembra 1906 je prišlo v Opatijo 6425 oseb. Od 22. do 28. novembra 1906 je priraslo 250 oseb. Dne 28. novembra je bilo navzočih 1003 oseb.

HRVATSKE NOVICE.

Reka in minister Andrassy. Iz Pešte poročajo, da je minister notranjih stvari, grof Andrassy izdal odredbe, s kterimi se madjarskemu jeziku na Reki zagotavlja mesto poleg italijanskega. Odredil je, da se nove matične knjige vodijo madjarski in italijanski, da se na zahtevo stranke dajo izvadki v madjarskem jeziku in da se razveljavi sklep mestnega zastopstva, po kterem imajo biti javni nadpisi samo italijanski. Hrvatje, kakor najvažneji in najstareji element Reke ne dobe s temi odredbami ničesar. Večina prebivalstva na Reki je hrvatska, ali žal, da ni niti govora o tem, da bi se hrvatskemu jeziku na Reki dalo mesto, ki mu gre.

Zopet hrvatsko posestvo v nemških rokah. Ogrska banka za kolonizacije v Budimpešti je od svojega posestva v Uljaniku pri Daruvaru, ki ga je bila letos pridobila od gospe Margite Biedermann, sestre bratov Tukory, prodala 2600 oralov 16 nemškim rodbinam. Tuji kolonisti se od dne do dne množe na Hrvatskem.

BALKANSKE NOVICE.

Bosanski dijaki v Belemgradu. Iz Belegagrada javljajo, da je nedavno hotelo več dijakov, večinoma iz Bosne in Hercegovine, hotelo pred avstroogrskim poslaništvom zažgati avstroogrsko zastavo, toda v zadnjem hipu so opustili to.

Grško-rumunski spor pred rumunsko zbornico. Iz Bukarešta javljajo od 28. novembra. Danes je bilo s kraljevim sporočilom otvorjeno zasedanje obeh zbornic. Sporočilo se bavi s položajem nasproti vnanjim državam ter pravi med drugim, da se ni uresničila nada, da bi prenehal terorizem, kteremu so podvrženi Rumuni v turškem cesarstvu, in da bi se bile vzpostavile med Rumunsko in Grško prijateljske razmere. Grška je pretrgala diplomatične odnošaje z Rumunsko. Rumunska je v tem pogledu povsem mirna, ker je osvedočena, da je pravica na nje strani. Sporočilo napoveduje tudi različne zakonske načrte za zboljšanje kmetskega stanu, za neodvisnost sodnikov in za druga različna vprašanja.

Grška in Turčija. Iz Carigrada poročajo, da je porta razjarjena ter da hoče izvesti energične odredbe, posebno radi tega, ker so členi grške bande, ki so v Karadzakoju umorili mnogo oseb, bili deloma oblečeni v turške vojaške uniforme, vsled česar da je turška armada kompromitirana.

Sežiganje mrličev v Srbiji. Kakor smo že poročali, se je nedavno pod imenom "Oganj" osnovalo društvo za sežiganje mrličev, ki je sedaj enoglasno vzprejelo nastopni sklep: "Sežiganje mrličev je bilo znano vsem starim narodom. Bramini v Indiji, Kitajski in Japonski sežigajo še dandanes mrliče. Stari Židje, stari Lermenci in stari Slovani so svoje mrtve tudi sežigali. Že v starodavnih časih se je pojavila ideja sežiganja tudi v vseh kulturnih narodih. Vsi zapadni evropski narodi, tudi oni iz Amerike in Avstralije, so vzprejeli sežiganje ne radi starodavnih običajev, marveč iz razlogov higijenskih, estetičnih in gospodarskih. 2. Srbija, kakor najkulturneja dežela med svojimi sosedi, treba, da iz omenjenih razlogov uvede čim prej moderno sežiganje mrličev v zato posebno zgrajenih krematorijih. —

RAZNOTEROSTI.

Avtomobilne železnice v Italiji. Italijansko ministerstvo za železnice nagradi vsa italijanska avtomobilna društva, ki bodo na avtomobilnih progah vozila osebe in blago. Ta inicijativa je dobro vspela. Že danes je 120 prošenj za koncesijo, a za 6000 kilometrov dolge avtomobilne proge. Izplačati bi morala vlada nagrad v znesku 2,400,000 lir, ako bi hotela vzeti v obzir vse koncesije. Toda bodoči proračun dovoljuje za te koncesije le 100,000 lir, a naknadno bo zbornica dovolila še 300,000 lir.

Stari prijatelj. Blizu Pariza se je dogodil leta 1877 sledeči dogodek: V kraju M. je bilo jezero, v kterem je lastnik gojil pijavke. Hranil jih je pa starimi konji, ktere je nagnal v jezero, kjer jih je zvezal. Konji so bili do vratu v vodi, pijavke so jim pa pokrile gotovo celo telo in izsesavale kri. Uboge žrtve so poginile navadno v dveh do treh dneh. Lastnik tega jezera je pa imel tudi 28letnega konja, ki ni bil sposoben za nobeno težko delo, ampak za zabavo sedemletnemu domačemu sinu, ki ga je jahal in kteremu se je silno priljubil. Nekega dne se je pa gospodar naveličal še dalje skrbeti za konja, zato ga je dal odvesti v jezero v hrano pijavkam. Isti dan na večer se je pa zgubil mali deček. Povsod so ga iskali, toda nikjer ga ni bilo. Tu se domisli neki sluga, da bi ga šli iskat k jezeru. V groznji slutnji je tekel dečkov oče tja. Žalosten prizor se mu je nudil tam. Ko je deček videl, kaka usoda je zadela njegovega starega ljubega prijatelja, hotel ga je rešiti pijavk. Hrabro je stopil v vodo, a že mu je zmanjkalo tal pod nogami. Zgrabil se je krčevito za konjevo grivo, večja polovica njegovega telesa je pa ostala v vodi; pokrile so jo pijavke do zadnjega prostora in sesale kri otrokovo. Uro pozneje, ko so ga našli, je izdihnil, roke njegove so pa le z veliko silo mogli odtrgati od grive njegovega starega prijatelja, kterega je hotel rešiti smrti.

Razna zdravila za kašelj. Najboljše sredstvo za to je strd, bodisi segreta ali hladna. Skuhaj nekoliko strdi s citrinovim sokom in uživaj to gorko, pa le za čajevo žlico naenkrat. Tudi sok črne pariške redkve, kteremu se primeša kandisovega sladkorja, je kaj dober zoper kašelj. Posebno pa priporočajo proti kašlju nekak sirup iz čebule, strdi in kandisovega sladkorja. To se napravi tako-le: Vzemi 125 gr olupljene in na drobno zrezane čebule in jo deni v pol litra vode, dodaj za 63 gr strdi in 375 gr kandisovega sladkorja. To vse kuhaj tako dolgo, da postane skuha gosta kakor kaša, to je sirup. Eno čajevo žlico tega sirupa užiješ lahko že v dveh urah. Dobro je skuhati takega sirupa nekaj več, da je ob potrebi naglo pri rokah. Hraniti ga je treba v dobro zaprti posodi (steklenici).

Odlikovanje pod napačnim naslovom. Povodom razstave v Libercah na Češkem je bil veleindustrijalec Josip Rihter v Warnsdorfu imenovan cesarskim svetnikom. Sedaj se je pokazalo, da se veleindustrijalec Josip Richter ni udeležil ni razstave ni vzprejema za cesarja; pač pa je za razstavo pridobil velikih zaslug tovarnar Josip A. Richter v Warnsdorfu. Očividno je bil po pomoti izpuščen A. in tako je bil odlikovan Jos. Richter. —

Ženska lepota in nežnost. Nežna lepota bila je od nekdaj ideal ženstva, ki ni delalo druzega, kakor negovalo svojo lepoto. Žena naše dobe, delavka, dobiva čimdalje ostrejše oblike, delo polagoma briše z njenih lic mistično nežnost. Njeno lice dobiva ostrejši, trši izraz. Kultura in delo sta jo zbudila k zavesti, da je zavrgla srednjeveške navade, kar je bilo poprej edini ideal: olepšati svojo zunanjost. Nevarnost je, da delavna žena izgubi z delom lepoto, kakor jo je izgubil moški. Žena je začela izobrazovati svoje misli, svoja čuvstva. To je na rodbinsko življenje napravilo velik utisek. Mati, ki misli, more napraviti na svoje otroke mnogo večji utisek, kakor tista, ki le čuti.

Moč hroščev. Znano je, da imajo hrošči v primeri z njihovo velikostjo nenavadno moč. Dokaz zato nam daje neki profesor, ki je delal v tem oziru razne poskuse. Na 12 milimetrov dolgega hrošča, ki je lezel po gladki mizi, je položil pokrovček cinaste škatljice. Hrošč je šel naprej ter rinil pokrovček pred seboj. Potem je položil profesor na pokrovček celo škatljico, toda ni trajalo predolgo, da je hrošč vzdignil na eni strani pokrovček s škatljico vred ter zlezel iz svoje ječe. Hrošček je tehtal 0,032 gramov, pokrovček s škatljico pa 114 gramov. Ako je tedaj vzdignil le polovično težo škatljice, namreč 57 gramov, vzdignil je potemtakem 1800krat večjo težo, kakor je tehtal sam. Ako bi bil človek v primeri s svojo teža tako močan, kakor je bil ta hrošček, moral bi 75 kg težak človek vzdigniti 135 tisoč kilogramov.

Židovstvo v New Yorku

Kako nevarni in nesramni postajajo židje v Ameriki, nam svedoči sklep več židovskih društev, da bi pri šolski oblasti v New Yorku **protestirali zoper praznovanje in spomin na božične praznike v odločno kristjanskih ljudskih šolah.** Ljudske šole obiskujejo, kakor znano, otroci raznih veroizpovedanj, dosedaj še niso Židje v večini, ali ako pojde tako naprej, da pridejo vsi ruski, madjarski, poljski, rumunski obrezanci v New York, bodo nadkrilili druga veroizpovedanja. Zaradi Židov, kteri nimajo nikake prave domovine in narodnosti, naj se kristjanski deci prepove praznovanje rojstva Odrešnika, kteri praznik praznujejo **vsi** kristjanje, — samo Židje ne; tem Židom na ljubo naj se v šolah ne omenja ob teh dneh ta za ves svet velevažen praznik? To je pač predrznost, ktero zamoremo najti le pri Judih. Znano je, da kjer se Jud ustanovi, je spočetka zelo ponižen, ali ko kaj doseže, to je, da kaj ima, postane prevzeten, predrzen in oblasten. Ta svojat, ktera se je iz vseh delov vesoljnega sveta sem pritepla, bi rada pričela **zapovedovati** in s pomočjo oblasti **zatirati** najlepše praznike in spomine na rojstvo Kristusa! No, to je pač več nego predrznost in kaj tacega si upajo le pač v New Yorku.

Židovstvo se je v New Yorku grozno razširilo. Ako človek pogleda v trgovske kroge po Broadwayu, tam vidi, da so Židje prvi, nektere obrti so zgolj v židovskih rokah; ves četrt mesta je židovski in tudi po druzih delih mesta je najti cele ulice, naseljene po Židih. Časopisje, bodisi angležko ali nemško, pleše okoli židovskega teleta, le trezni Amerikanec vidi nevarnost, ktera preti deželi po Židih. Židje se napenjajo, da dobe v pest odločno besedo v finančnem oziru, potem pa gorje vsem drugim. Povsodi bodemo videli Žide, ko se bodo drvili v mestne in državne urade; pustili se bodo s pomočjo denarja voliti v mestna in državna zastopstva. Ne bode se to še zgodilo tako hitro po vsej deželi, pač pa v mestih, kjer so masivno naseljeni. Židovska predrznost, požrešnost in oholost bo povod še velikim homatijam po večjih mestih, kakor to izzivanje kristjanskega čuvstva kaže, bode ta predrznost še rodila hud sad, in sicer tak, da bodo Američani druzih veroizpovedanj Žide v tej deželi tako preganjali, kakor jih sedaj na Ruskem. Nihče naj ne misli, da Žide na Ruskem po nedolžnem zatirajo in preganjajo. Znano in dokazano je, da so nemire, nezadovoljnost, tatvine, umore, roparske umore uprizorili Židje in njih agitatorji. Med ruskimi nihilisti in anarhisti so Židje igrali prvo ulogo; anarhizem je bil po Židih importiran na Rusko. Najlaglje pa je spraviti do upora, tatvine in ropa nezadovoljne ljudi, ali pa tako dolgo v nje govoriti o krivici, da postanejo nezadovoljni in to razumejo Židje v prvej vrsti. Vsaka revolucija, vojna ali preobrat je vedno na korist Židom, ako ne ubogim, pa bogatim, ko narede svoj "rebah" ali dobiček v raznih posojilih in transakcijah.

Ako newyorški Židje ne bi radi imeli, da njih otroci kaj zvedo o rojstvu Krista, pa naj si ustanove svoje šole, saj sredstev imajo dovolj, na pr. baron Rothšildov zaklad s 150 milijoni in več tacih. Toda Židje so prefrigani, oni žele, da se na druge stroške izobrazujejo njih otroci in to po **njih okusu** na škodo in nečast druzih veroizpovedanj, tu tiči zajec; oni hočejo obči blagor izkoristiti za sebe in se ne ozirajo na druge, ali pa hočejo požiditi, ali še ob to trohico vere, ktero daje ljudska šola, odvzeti. Dasi niso nič opravili, ali postopanje kaže njih predrznost in to jim je potreba docela zbiti iz njih poraščenih, malokdaj obritih butic. Zato pač lahko rečemo: "Was der Jud denkt oder glaubt ist mir einerlei — aber in der Rasse liegt die Schweinerei!"

Iščem brata FRANKA JANEŽIČ. Doma je iz Dobrega polja, okraj Postojna. Meseca maja je bival v Ratonu, N. Mex., kasneje ne dobim več odgovora. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi blagovoli naznaniti: Joseph Janežič, Box 6, Reilly, Pa.

Iščem dva brata ANTONA in JAKOBA KASTELIC. Doma sta iz Št. Petra na Notranjskem. Prvi je prišel pred tremi leti in zadnji pa pred dvema meseci. Za njun naslov bi rad zvedel brat: Lovren Kastelic, Box 220, Laguin, Pa.
(21-24—12)

NAZNANILO.

Društvo Marija Pomagaj št. 6 J. S. K. Jednote v South Lorainu, Ohio, ima za leto 1907 sledeči odbor:

Predsednik: Ivan Klemenc, P. O. Box 48.

Podpredsednik: Anton Štefančič, 405 11th Ave.

I. tajnik: Andrej Vidrih, 508 10th Avenue.

II. tajnik: Jurij Petkovšek, 405 11th Ave.

Blagajnik: Ivan Zalar, 508 10th Avenue.

Zastopnik: Fran Krištof, 405 11th Avenue.

Pregledovalci knjig: Fran Krištof in A. Štefančič.

Porotni odbor: Matevž Vidrih, Al. Zakrajšek in Ivan Klemen.

Načelnik: Andrej Vidrih, I. nam. Josip Udovč, II. nam. Ivan Zalar.

Zastavonoša: Fran Hreščak.

Društveni redar: Josip Bajc.

Bolniški nadzorovatelj se voli vsaki mesec posebej.

Redne seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v prostorih A. Zevnika, 508 10th Avenue, South Lorain, Ohio.
(20-22—12)

Velik stroj, ki govori, zastonj.

Največji stroji te vrste, kar jih je bilo dosedaj na trgovišču.

Te vrste "dandy stroji so pravi čudež in so brez dvoma najboljši, kar se jih je dosedaj prodajalo za visoke cene. Stroji niso ceneni, kteri se gonijo z gonilom, kterega morate gibati z roko, temveč oni delujejo s pomočjo automatičnih peres, vsi mehanični deli so obvarovani z kovinskim obodom, tako da se ne more o zaprašiti: rog je **soliden in izdelan iz kovine** ter meri devet palcev v premeru; stroj igra na **dvojne standardski Columbia ali Edison valčke** in nadkriljuje vse tudi najdražje stroje tako z ozirom na čistost in jakost glasu. Stroj je lep okrasek stanovanja in je zelo priličen za večerne zabave. **Ne pošiljajte nam denarja v naprej,** temveč pišite nam danes ter se obvežite, da bodete prodali 39 komadov novosti, ktere se lahko prodajo, in sicer po 10c. komad. Ko to prodaste, pošljite nam $3.90 in mi Vam pošljemo imenovani "dandy" govoreči stroj, natančno tak, kakor je popisan in naslikan zgoraj.

Vi **zamorete samo poskusiti,** ker vzamemo nazaj vse predmete kterih ne morete prodati in Vam damo nagrado primerno predmetom, ktere ste prodali. Pišite danes.

NEW YORK-CHICAGO SUPPLY CO.,
171 Broadway, New York City.

AUSTRO-AMERICAN LINE

Regularni potni parniki

"FRANCESCA" 5. januarja.

"Sofia Hohenberg" odpluje 15. januarja.

vozijo med New Yorkom, Trstom in Reko.

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta v Ljubljano in sploh na Slovensko. Železnica velja do Ljubljane le **50 centov.** Potniki dospo isti dan na parnik, ko od doma gredo.

Phelps Bros. & Co., General Agents,
2 Washington St., New York.

VESELJE ŽIVLJENJA

zamore možki in ženska uživati le tedaj, ako sta

POPOLNOMA ZDRAVA.

Ljudje, kteri imajo kako bolezen v želodcu ali na jetrih, so vedno slabe volje in sami na sebe jezni, dočim so oni, kteri imajo dober tek, veseli, energični in prijazni ter polni humorja. Nikakor pa ni težko, ohraniti si dobro prebavljanje, kajti

JOSEPH TRINER'S AMERICAN ELIXIR OF BITTER WINE

Trinerjevo ameriško grenko vino

Vam bode vedno podelilo dober in zdrav tek ter prebavljanje. Znano Vam je, da to pomeni popolno zdravje, kajti pravilno prebavljena hrana se spremeni v truplu v čisto kri, ktera je tok življenja.

Povpraševanje po tem sredstvu je vedno bilo in je tako veliko, da se tu pa tam neprestano pojavljajo razne imitacije, s katerimi se hoče preslepiti odjemalce; naši čitatelji pa dobro vedo, da je samo

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO PRAVO

kot najpopolnejše rodbinsko sredstvo in najbolj zdravo namizno vino na svetu.

Dober tek. **Jake mišice.**
Dobra prebava. **Jake živce.**
Dobro zdravje. **Dolgo življenje.**

To je, kar Vam jedino to sredstvo in nijedno drugo, podeli. Bodite uverjen, da se z vporabo tega sredstva izognete mnogim boleznim. Rabite je kot prebavljalca, toniko, kričistilca in preprečitelja raznih bolezni.

Pozor! Kadar rabite Trinerjevo ameriško grenko vino kot zdravilo, ne smete piti alkoholnih in hmeljevih pijač.

V LEKARNAH. **V DOBRIH SALOONIH.**

Jos. Triner,

799 South Ashland Ave., Chicago, Ill.

Jamčimo izvirnost in polno moč naslednjih posebnosti: Trinerjev Brinjevec, Slivovka, Tropinjevec in Cognac.

Zvesti prijatelji.

(Čudna pripovedka.)

1.

Ako hoče kdo kako povest pripovedovati, si mora v prvej vrsti za njo zbrati pravi kraj. Posebno pa je treba kraj opisati v tej povesti, v kterej so se te čudne stvari godile.

Toraj: imenujmo kraj Krokarji. Lega Krokarjev je napravila na redkega potnika dober utis. Vas Krokarji je bila na precej strmem griču, pot proti vasi se je vila sedaj kviško, sedaj doli, ob poti pa so čepele zelo siromašne koče. Apno se je luščilo raz sten, več okenj je bilo ubitih ali s papirjem zalepljenih, ali pa celo zabitih. Na strehah je rastel mah in druga zelišča, pa tudi oves, tja gori so seme zanesli vrabci. Ograja ob vrtovih je bila polomljena, vrtovi sami pa zelo zanemarjeni; v njih so se košatile solnčne rože in drugi osat; celo nad gostilniškimi vrati se je vil zelo siromašen zimzelen, kazal svoja suha rebra ter vabil spehanega potnika, da prekorači prag.

Gostilna je pa tudi veljala kot najboljše poslopje v vasi: okna so bila vsa cela, streha je bila tudi v dobrem stanju in je v obče napravila utis, da tu notri vlada čednost. Seveda se pa ta še ni zamogla meriti s hišo župana, ktera je bila prav tik nje. Županova hiša je bila rumeno pobarvana, okna pa temnorudeče. Že od zunaj je vse kazalo, da tu stanuje mož, kteri ljubi red. Gostilničar bi bil gotovo užaljen, da ga je prekosil oni, ki je tu višja gosposka — župan; toda vedel je, da drevesa ne rastejo v nebo, in da celo to županovo rumeno pobarvano hišo, z rdečimi okni, še kaka druga nadkriljuje. To tolažbo mu je dajal mlin, ki je stal takoj ob početku vasi ob šumečem potoku. Mlin se je ponašal nad drugimi hišami z dvemi nadstropji, kakor bi hotel ostalim reči: saj ste le vse revice!

Župan, gostilničar in mlinar so bili vaška gosposka in te časti so si bili v svesti. Zato so imeli dovolj vzroka. V Krokarjih je veljal župan ali občinski svetovalec mnogo več nego kje drugje. Ti uradi niso bili le zaupna mesta, kakor kje drugje, temveč so pomenjali nekaj višjega nad drugimi Krokarji, toraj nekake Nadkrokarje ali še kaj boljšega, kar pomenja, da nositelji teh častnih mest niso bili Krokarji. Kaj pa so prav za prav Krokarji?

"Krokarji" je neka zvita beseda v tej deželi. Ako se dva človeka pričneta prepirati, pri tem pa se obkladata s takimi priimki, za ktere so postavili paragrafe glede žaljenja časti; kjer pa prepirljivci nimajo prepričanja, nastopi logika pesti; kmalu pa se pobratita in je zopet vse dobro, — taki ljudje so "Krokarji".

Ako ima kdo organično moralno napako, da smatra ptuj krompir, repo, zelje, kokoši, gosi ali druge v obče dobre stvari, za svojo last, in ga iz te zmote celo ves napor državnega pravdnika in konečno poslovanje jetničarja ne zvleče, takemu se pravi "Krokar".

Kako to?

Kdor bi kedaj obiskal koče v Krokarjih, bi našel tam le stare ljudi in sem in tja kako bolno dete. Kar je zdravih in krepkih ljudi, so vsi na potovanju. Krokarji hodijo po svetu kot brusilci, pobiralci cunj, kosti in starega železa.

Vozove z dvemi kolesi sta vlekla mož in žena; vozovi so bili pokriti s plahto, v njih pa je bila vsa imovina: par ponev in piskrov za kuhanje, potrebno orodje, nekaj žakljev in kaka pokrivala, na kterih so se valjali otroci, kteri še niso zamogli rabiti svoje ude. Večji otroci pa so bosi tekali v raznih čudnih oblekah ob vozovih in bili so tudi potrebni pri kakem "kupčijskem" poslu.

Toda časi so za Krokarje postajali vedno slabejši; kupčija je bila zanje že od pamtiveka za nič in zato so bili prisiljeni, si od boljših ljudi kaj izposoditi. V tem so bili zelo plemeniti in rahločutni, zato niso tega nikdar javno storili. Nikdar se niso podali h kakemu možu in mu rekli: "Dobri mož, pomagaj nam s tem ali onem!" Ne, to niso nikdar storili. Mogoče bi jih zavrnol ali pa kasneje celo obžaloval. Vse to so pa hoteli Krokarji ljudem prihraniti in so zato lepo na skrivnem vzeli, kar so potrebovali.

Toda dandanašnji svet je trd, brezčuten in ne zna spoštovati taka nežna čutila. Ta svet imenuje tako početje, ktero prihaja iz najplemenitejših vzrokov, s surovo besedo "tatvina", in tako je prišlo, da je vsak potujoči in ne več potujoči Krokar bil že kedaj shranjen za vrati s težkimi zapahi in ključavnico. Ker pa zahteva postava, da ne sme nihče, kteri je bil že na prej navedeni način "počaščen", postati občinski odbornik, zato se nikakor niso ondi smatrali za prave Krokarje: župan, gostilničar in mlinar.

Ali so se pa zato sramovali? Ali so s tem zgubili zaupanje pri njih podanikih? Žalibog, da moramo reči, da se jim ni bilo potreba sramovati, temveč so bili šele pravi Krokarji, dasi sami niso bili tega mnenja. To mnenje se je pa vendar le dobro skazalo.

2.

Pozna jesen je bila. Krokarji so svoje pičle pridelke pospravili. Večina vedno potujočih vaščanov, ki so prišli samo za par dni domov, da pospravijo letino, je že vleklo svoje škripajoče vozove v znani jim svet in zopet so postali nadloga naselbinam ob cestah. Nekteri so pa še ostali doma in brskali po kamenitem polju ter iskali krompir, kajti ta je bil njih poglavitni živež. Necega jutra so se pa še ti zgubili v temnej megli in župan bi lahko svoj urad obesil na klin do prihodnje spomladi. Toda temu ni tako bilo. Doma so ostali pa starci in starke in ti so bili zvesti navadam izza mladosti, zato so si včasih dali duška svojej notranjej nagnjenosti in je zbežal kak ded ali stara ženska na cesto, ko jim je v hiši nekam nerodno postalo; od tu so klicali vse drugačne nego ljubeznive besede ter si tako otešili težavo srca. Tako početje pa ni bilo dovoljeno v deželi, zato tudi ne na Krokarjih; v takih slučajih je moral poseči vmes gospod župan in z vso uradno resnostjo posvariti svoje podanike.

Mrzel, neprijeten večer po vseh Svetih je bilo, ko je župan po svojem uradnem poslovanju zvlekel iz shrambe svojo lojternico in vpregel konja. Ta konj in mlinarjev belec sta bila edina konja v vasi. Županov konj je bil vitek; vsako rebro se mu je videlo in bi kaj lahko služil za računski stroj v nižjih razredih ljudske šole. Na lojternico je župan naložil štiri vreče rži, potem z jezikom zacmoknil, v prijetno povabilo, da naj konj stori sedaj svojo dolžnost. Toda preveč v misli zatopljen konjiček ni čul povelja občinskega glavarja. Šele na neljub dotikljaj biča je pričel teči in vleči lojternico po cesti proti mlinu.

"No, kedo pa pride tako pozno?" je menil mlinar, ko je čul, da je voz obstal na njegovem dvorišču; vstal je in stopil pred duri. Spoznal je župana in privzdignil svojo z moko zaprašeno čepico in zaklical: "O, gospod župan! To je lepo! Ali si mi kaj prinesel?"

"Malo zrna imam tukaj in bi zanj rad imel nekaj moke," je bil odgovor.

"Prav tako, — vsega imam dovolj! Prav fine moke, navadne, bele moke ali črne, kakor želiš! Koliko pa imaš zrna?" Sedaj je odkril vreče in pogledal. "Štiri mernike. Dobro. Kmalu pogodimo. Peter, Peter!"

S prirojeno hitrostjo se je počasi privlekel mlinarski hlapec Peter in odprl svoja usta, kakor bi hotel vprašati, kaj ima storiti.

"Odloži to!" je ukazal mlinar. — "Kakšne moke pa želiš, sosed? — Bele za kruh? — Dobro. Dve vreče bele moke naloži, Peter! Toda najprvo dobro konja pokrij. Gospod župan bode z menoj pil polič mošta, ali ne?"

Mlinar je imel izvrsten jabolčen mošt, celo boljega nego gostilničar, zato je vabilo županu kaj dobro došlo in je odkorakal po dolgem mostovžu za mlinarjem v njegovo sobo. Na tem mostovžu so stale vreča poleg vreče, polne moke; na teh pa so bile še manjše vreče, iz kterih je bilo videti, da je v njih najfinejša moka. "Ne bi bila napačna taka vreča," mislil je župan sam pri sebi, seveda ni pa to glasno rekel.

"Kaj pa je kaj novega?" vprašal je mlinar, med tem ko je gostu iz prstenega vrča natakal mošt.

Župan se je spomnil, da mora kot izobražen mož tožiti o bremenu svojega urada in rekel: "Novega? Nič, prav nič! Stara ribiča sta se danes zopet pretepala; ona je njega pognala na ulico in stari je tam vpil in zabavljal. Vse jo je nazval, samo angelj, ne! To je vse, toda nič novega. No, in ko sem zopet red napravil, sta oba čez mene padla, to tudi ni nič novega. Moj Bog, zelo žalostno je, ako moram tako tolpo vladati. Dolgo tako ne bode trajalo; noben pošten človek ne more to vztrpeti."

"Ali so tudi tebe psovali in žalili?" je vprašal mlinar sočutno.

"Zamoreš si misliti! In kaj sta mi vse rekla! Ako bi le kak pridevek zaslužil, bi noben pes več od mene ne vzel koščka kruha!"

"In to si pustiš dopasti?"

"Kaj pa naj storim? Tožim? Kaj pa imam od tega? Tem ljudem je vsejedno, ako so zaprti, jaz imam pa le sitnosti. To ni nikako veselje biti med tako tolpo, in nikaka čast ni biti župan take druhali; toda to storim na ljubo vsej občini. No, in k sreči sem še zelo pozabljiv, da take stvari takoj pozabim."

Nato izvajanje ni ostalo mlinarju druzega, nego da je županu izrekel svoje občudovanje za njegovo hladnokrvnost in požrtvovanje v službi za blagor občine. Župan se je pritajeno smejal, kakor bi hotel reči, da tudi najevčja pohvala ga ne more odškodovati za muke, ktere trpi v blagor občine.

Skoraj celo uro sta sedela in se pogovarjala; sedaj pa je vstopila dekla in povedala, da ima večerjo gotovo in mora mizo pospraviti.

Župan je vstal, mlinar ga je pa do voza spremil, ob kterem je konj zelo zamišljeno stal. Župan je odvzel pokrivalo raz konja in ž njim pokril vreče z moko. Potem je posegel v žep in rekel:

"Glej, sosed, kako sem pozabljiv. Ves čas sva skupaj sedela; dozdevalo se mi je, da ti imam nekaj povedati; sedaj se šele spomnim. Uradni dan bode in pričujoči morajo biti občinski svetovalci. Tu je listek, podpisati ga moraš, tukaj te počakam."

Komaj je mlinar odšel, že je župan iz hodnika potegnil malo vrečo fine moke in nesel na voz. Toda ko je to storil, pokliče ga znan glas: "Po malo moke si prišel?"

Župan je obledel in prav negotovo in jecljaje je odgovoril: "Sedaj si me prestrašil, gostilničar; nisem te videl!"

"Oh, kaj bi se ustrašil," se je ta smejal, "saj nisi nič ukral!"

To je bilo prav lepo rečeno, toda gostilničar ni tako menil. Opazoval je župana in vedel, da ni imel nikake pravice do nazadnje naložene vreče. Toraj je bil gospod župan le pravi Krokar, — glej, glej!

Župan se je ojačil in rekel:

"Hvala Bogu, krasti se še nisem priučil in se tudi ne bodem, ako moram tudi sto let ostati na Krokarjih. Vsled samega pripovedovanja sva oba, mlinar in jaz, skoraj pozabila na malo vrečo. V obče je pa mlinar zelo prebrisan gospod. Le dve vreči in to vrečico mi je dal za štiri mernike zrna. To je že skoraj tatvina!"

"Da, da, mlinarji so vsi enaki. To ti je lepa družba. Vsi na naše stroške obogate. Popolnoma prav bi bilo, ako bi si sami kaj vzeli, ne da bi dolgo vest vpraševali. Toda mi nismo ljudje zato, ne jaz, niti ti."

Občinski glavar je čutil pri teh besedah, kakor bi se njegova vest olajšala.

Med tem se je vrnol mlinar s podpisanim listkom. Župan se je odpeljal; gostilničar je sledil mlinarju; imel je skleniti kupčijo ž njim. Na čast gostilničarju pa moramo povedati, da ni izdal občinskega glavarja, dasi je bil mlinar zelo dobre volje in je ž njim napravil dobro kupčijo.

3.

Ko je gostilničar šel proti domu, so ga burno pozdravljali psi s svojim lajanjem; med potjo pa je premišljeval župana in njegovo krokarsko početje. Na um mu je prišel oni stari rek: "Oko za oko, zob zo zob!" in si ga je tako, seveda po svoje tolmačil, češ, da je opravičen, še več, njegova naloga je, da županu izdere zob, kterega je on zruval mlinarju v podobi vreče moke. Saj prilika v to se mu je ponudila in ta prilika je bila zanj kaj ugodna.

Posestvo gostilničarja je mejilo ob ono župana. Mejo je delal plot, kteri je nekdaj preje bil vedno obit z deskami, ki je pa sedaj v slabih časih Krokarjev kaj revno izgledal in videti je le bilo, da je bil to nekdaj plot; na obeh koncih pa sta bila kupa gnoja, ki sta štemano pokoncu stala kot mejnika. Na obeh koncih dvorišča pa so stali svinjaki sosedov in z zadovoljstvom je bilo večkrat čuti, kako so izrekali ti ščetinci svoja sorodniška čutila. Ako je zjutraj županova žena prinesla svojim četirinožnim varovancem hrano, so jo ti z veselim krulenjem pozdravili; to so pa čutili tudi prešiči gostilničarja in takoj svojim prijateljem čestitali s še hujšim krulenjem; enako se je zgodilo, ako so prvi hrano dobili prašiči gostilničarja. Z veseljem je bilo gledati, kadar so smeli ti pridni četveronožci prosti letati po dvoriščih. Najprvo so hiteli k pomanjkljivemu plotu in iz dna svojega prešičjega srca krulili in se pozdravljali, pri tem pa eden drugemu nasproti molili svoje rudeče rilce, kar smatrajo v prešičjih krogih za poljub. —

Na te prijateljske razmere prašičev je izdelal gostilničar svoj načrt v poravnavo pravice. — — — — — — — — — — — — — — — —

Bližal se je praznik sv. Katarine in na deželj je znan ta praznik za konec plesnih veselic, na kar nastopi mirni adventni čas; navada pa je bila, da so poslednjo nedeljo pred sv. Katarino prav marljivo plesali in za ta dan je gostilničar povabil vso okolico. Plesna veselica brez prašičeve pečenke pa je bila nemogoča stvar v Krokarjih, kakor tudi v okolici in gostilničar jo je moral omisliti. Zato je sklenil zaklati prašiča. Ta sklep je bil sicer pošten in dober, toda vsa poštenost je splavala, ko je gostilničar mislil na županovega prašiča.

Med župajnovimi prašiči se je nahajal eden, ki je bil zelo vesel svoje osode in je kazal, da mu hrana dobro tekne. Na tega prašiča je gostilničar že večkrat poželjivo gledal čez plot. Na predvečer svete Katarine je gostilničar izpeljal svoj črni načrt.

Ko je nastala trdna noč, je gostilničar odbil še dve ostali deski na plotu in se prav tiho podal k svinjaku, kjer se je na smrt obsojeni prašič ravno nameraval vleči k počitku. Takoj so bila vrata odprta, in predno je imela žival čas zakruliti vsled motenja nočnega miru, že jej je zatisnola vrat močna vrv. Hripavo smrčanje in brcanje z zadnjimi nogami so bili poslednji znaki življenja. Ko se prašič ni več ganol, vlekel je gostilničar na tako surov način umorjeno žival skozi odprti plot na svoje dvorišče. Tam ga je pa čakala njegova zvesta žena.

"Ali ga imaš?" je vprašala.

"Da, vzemi vrv in vleci ga za sedaj v kočo, jaz pa brzo zopet pribijem deske na plot."

* * *

Pozne jesenske noči so zelo temne in posebno temna je bila ta noč; zato se ne smemo čuditi, da je mlinar, — kteri je v okolici kupoval žito — šel za lučjo v gostilno. Vstopil je, a ni nikogar našel, da bi ga pozdravil. Poklical je enkrat — dvakrat — trikrat: "Vina gori!" toda nihče se ni zmenil zanj. Šel je v kuhinjo, tudi tu ni bil nihče. Pri svetlobi petrolejke v kuhinji, ki je tudi deloma svetila na dvorišče, se mu je dozdevalo, da je zapazil dve gibajoče osebe, zato je pazljivo tja zrl.

"Ali ga imaš?" je slišal in potem videl, kako so nekaj belega vlekli čez dvorišče in to je bilo nekako prašiču podobno.

Sedaj je mlinar natihoma, toda pomenljivo zapiskal in se splazil v gostilno, vzel klobuk in odšel po temnej cesti; a bil je za skušnjo bogatejši, da je drugi občinski svetnik na Krokarjih prav prebrisan lopov, kteri celo ne jemlje v poštev prašiče načelnika občine. Toda tolažil se je s tem, da včasih celo boljšim ljudem ljudje kaj ukradejo in z žalostjo mislil na brez sledu izginolo vrečo moke. Na vsak način pa hoče to tajnost izrabiti v svojo korist.

Gostilničar, zvit in predrzen, je zgodaj drugo jutro prišel k županu in bil zelo razburjen, ter je tožil, da so mu tatovi od včeraj zaklanega prašiča odnesli obe šunki in zahteval od župana, da takoj prične strogo preiskavo v vsej vasi.

Župan pa je žalostno odkimal z glavo, položil gostilničarju na ramo svojo roko in rekel: "Potolaži se sosed, ti si jo še ceneje odnesel, kakor jaz: meni so celega prašiča ukradli."

Gostilničar je postal skoraj besen in vpil: "Kaj, to puščaš v nemar? In se ne ganeš? Sedaj vrjamem, da postajajo ljudje vedno bolj predrzni, kmalu ne bodemo več varni, da nam srajce ne ukradejo raz telo."

"Ali sosed, glej, saj vendar veš, kako se pri nas v našem tatinskem gnezdu godi. Ako vse hiše preiščeš, najdeš pa le nič ne. Druzega nimaš nego jezo in zabavljanje. Čakati moramo, da se ptiček sam vjame."

S tako modrimi besedami župana je bil gostilničar saj deloma pomirjen in je odšel s pritajenim smehom v svoji pokvarjeni duši, češ, na kak fin način je od sebe odvalil vsak sum.

Dan sv. Katarine je bil. Gostje so bili v gostilni, med njimi tudi mlinar. Zvedel je o izgubi župana in si bil še bolj svest svoje stvari. Naročil si je svinjsko pečenko in to nad vse pretege hvalil. "Primaruha, gostilničar," je rekel, "ta pečenka je bila pa dobra! Kakor od županovega prašiča. Ta ima vedno najboljše in po ceni so tudi — kaj ne?"

Gostilničarjev obraz se je pobarval kakor puranov kljun, na kar je pričel jecljati: "Nikdar še nisem prašičev kupoval od župana. — Ali zelo vroče je tu notri." Potem si je z belim predpasnikom obrisal obraz, da bi tako izdajalsko rudečico prikril.

Mlinar pa je mirno nadaljeval: "Da, da, taka kupčija ogreje. Imel si tudi dosti opraviti, predno si zamogel tako dobro pečenko na mizo prinesti. Prašiči imajo včasih tudi trdno življenje, posebno ako niso dobro zabodeni."

Gostilničarju je pri tem govorjenju postalo soparno, in pod pretvezo, da mora iti pogledati na plesišče, jo je naglo odkuril.

Mlinar se je smejal v pest in se na tihem veselil; tudi on je napravil načrt. —

4.

O vinu gostilničarja na Krokarjih se je po deželi govorilo, da je nevarno, z večjo količino v želodcu iti k počitku, češ, da je tako kisel, ako kdo na jedni strani leži, da dobi luknjo v važni prebavalni organ. Le večkratno obrnenje v postelji zamore zabraniti to hudo notranjo nevarnost.

Pripoveduje se pa, da se je mlinar, ko se je pozno na noč na dan sv. Katarine vlegel v postelj, večkrat obrnil in osodepolni "oh!" mu je ušel iz ust.

Toda ta "oh!" je bil pomota; mlinar se ni valjal po postelji zaradi vina, temveč koval je črn načrt v duhu in to delo je provzročalo, da se je tudi telesno gibal. To je bilo težko delo. Sedaj je bil načrt zgoraj in duh spodaj, drugikrat pa je načrt podlegel pod težo duha, ali po domače rečeno: Mlinarju se je enkrat dozdeval načrt izpeljiv, drugikrat pa, da je nemogoč.

Kakšen načrt je to bil? Zelo pretkan; v očigled tega bi bil celo zvit Odysseus podoben naivnemu dečku.

Načrt je obveljal. Mlinar se je trdno odločil, da ga izpelje.

Zgodilo se je tik pred Božičem.

Gostilničar je dobil novo vino in naprosil, kakor vedno, mlinarja, da bi mu oba soda pripeljal od precej oddaljene železniške postaje. Mlinar je bil takoj pripravljen storiti mu to uslugo. Obžaloval pa je, da to ne more precej drugo jutro storiti, ker mora na vsak način preje peljati voz moke k peku v Žabnico. Gostilničar se je tudi s popoludnem zadovoljil in celo, ako vino dobi pojutranjem.

Mlinar si je z zadovoljstvom roke mlel.

Temno je bilo že drugi dan, ko je med viharjem in medenjem snega, voz naložen z dvema sodoma vina dospel domu. Z glasnim "hi" je zavozil na dvorišče in potem v shrambo, kjer je postal s konji.

Hitro je pritekel hlapec in konje spregel. Mlinar je hodil za njim. Ko so bili konji preskrbljeni, je mlinar poslal hlapca po kladivo in dleto, da bode nek ohlapneli obroč pritrdil, češ, da neče, da bi kaj vina vun iz teklo in nima nikacega veselja, da bi za storjeno uslugo, ktero skaže gostilničarju, imel še plačati kako odškodnino.

V tihem je mlinar premišljeval, kako nevarno in utrudljivo je prav za prav, ako komu ukaže kako ljubav, zato si je mislil, bolje je, da si precej sam vzame nagrade. Med tem je prinesel hlapec zaželjeno orodje in vprašal, ako zamore kaj pomagati; ko je bil odklonjen, podal se je zopet na svoje mesto v mlin.

Sedaj je mlinar pričel svoje tajno delo. Mojstersko je nastavil dleto na srednji obroč in pričel s kladivom nabijati, da je obroč za dober prst premaknil. Potem je iz žepa izvlekel mali sveder in pričel ob strani soda vrtati. To je bilo težko delo, ker močan hrastov les se ni dal tako hitro preluknjati; mlinar pa si je mislil, da se mora za vsako dobro delo potiti. Toda mož je bil trden v naklepu in čez deset minut je imel zadostilo za svoje delo, kajti skozi majhno luknjico je pričelo teči rujno vince in to v pripravljen škaf.

Ko je bil škaf poln, izvlekel je iz žepa mal komadič lesa, ki je bil uprav izrezan za velikost izvrtane luknje. Ta les je dobro zabil, potem pa zopet z dletom in kladivom nabijal obroč na pravo mesto.

Zopet se je znojil obraz mlinarja in je bil zamaknjen v svoje delo, da ni opazil moža, ki se je čez dvorišče bližal shrambi. Šele ko je začul znani mu županov glas, ki ga je nagovoril: "No, sosed, kaj pa delaš tukaj?" se je vzdignil in iz rok spustil kladivo in dleto.

"No, no, kaj si se pa tako prestrašil. Kaj delaš prav za prav?"

"Veš, veš — veš, obroč je tukaj odnehal in sem ga moral pritrditi."

"Tako," je rekel župan, in pričel okolu vohati, kakor lovski pes, ki ovoha tropo jerebic.

"To je vendar vino!" je rekel preseneten.

Med tem je mlinar skočil raz voz in se postavil pred škaf, v kterem je bil njegov plen. "Da," je rekel potem. "Za gostilničarja sem ga šel danes iskat. Ravnokar sem prišel in med vožnjo se je obroč omajal; tega sem sedaj pričvrstil."

"Tako, tako," je rekel župan in skrivaj gledal na škaf za mlinarjem.

"Je to tudi vino?" vprašal je z nedolžnim obrazom in s prstom pokazal na škaf.

"Kaj še! Voda je to. Konje sem napajal," je mlinar v zadregi lagal in da temu opasnemu položaju konec stori prijel je župana za roko in rekel: "Pojdiva raje v sobo, tu v mraku se lahko prehladiš. Gotovo imaš zopet kake občinske zadeve."

Župan je vedel, da mlinarju ni za njegovo zdravje, a vendar je šel ž njim in v pravi slogi sta spila par litrov jabolčnega mošta.

Dobre volje se je čez pol ure domu vračal, nič več ga ni tešila vest zaradi žaklja moke, temveč celo veselil se je, da je videl, kako se je mlinar sam nagradil za pred četrt letom izginolo vrečo.

5.

Okoliščina, da so eden od druzega vedeli tajnosti, in bili zelo v zvezi ti tuji zastopniki občine Krokarjev, jih je napravila zelo zanimive. Zelo pazljivo so eden druzega opazovali, kakor je to navada pri detektivih. Pojavila se je celo neka ljubosumnost, ali ta ni prihajala od ljubezni, temveč od nekakega občutka, kterega bi strogo moraličen mož imenoval "slabo vest".

Ako je župan videl gostilničarja in mlinarja skupaj, ga je vselej srce zabolelo; ako je mlinar videl, da je bil župan pri gostilničarju, je hotel skopreneti; gostilničarju se je pa dozdevalo, kakor bi ga kdo po glavi udaril, ako sta župan in mlinar v prijaznosti prišla v njegovo gostilno. Timbolj ko so se ti trije opazovali, timbolj so eden družega premišljevali; vsakdo si je mislil, da sta se ona dva poravnala in proti njemu zvezala. Sčasoma si je vsak zase mislil: ona dva mi bodeta kaj napravila, kaj hudega, toda on — on!

Vsakdo je napravljal pest in zaprisegel, da bode sovražnikom prizadejal veliko škodo, predno njega kazen doleti.

Necega dne se je prikazalo ono gorje v podobi necega moža, na kterega so že vsi trije z bojaznijo mislili. Sodnijski brič je bil to. Njegova rudeča brada je bila zmršena kakor po navadi; njegove zvedave oči so zrle sem in tja, njegov surov glas pa je bil še bolj oduren. Najprvo je vstopil pri županu, z resnim obrazom je posegel v usnjato listnico in iz nje vzel dva listka in ta molče izročil županu.

Župan je odprl uradni pečat na listku in bral:

"Gospod Matija Žgane v Krokarjih:—

Vi imate dne 14. februarja ob 9. uri priti k tukajšnjemu okrajnemu sodišču, soba št. 2, da bodete zaslišani; drugače bodete kaznovani s 5 kron globe.

C. kr. okrajno sodišče."

Župan je zrl v listek. Da, to je njegovo ime in krstno ime, toda "župan" ni bilo zapisano. Opuščenje njegove službe pove veliko. Prav gotovo, gostilničar me je izdal, mlinar pa tožil. O, o! — Toda mogoče se tiče kaj druzega."

"Zakaj pa moram k sodniji?" je jecljal vprašaje.

Robato mu odvrnil brič:

"To ne vem, gotovo zaradi tega, kar je tu zapisano. Najbrž kak zločin, z drugim se mi ne bavimo. Prosim za potrdilo, moram iti še k mlinarju in gostilničarju."

Te besede so župana vzdramile iz dvoma. Toda to ne gre kar tako! Pade jezdec, mora tudi konj pasti, ali po mnenju Krokarjev: ako bode župan zaprt, naj mu dela še občinski svétnik druščino.

Županove oči so zažarele in strast ga je premagala: "Toraj gostilničar in mlinar sta proti meni. Dobro, da vem. Davno sem že vedel, da sta mi nevošljiva županstva. Toda sedaj bodem brezobziren. Sedaj javno povem, da je mlinar gostilničarju vino ukradel. Sam sem videl in lahko s prisego potrdim!"

Stražnik svete Hermande je napravil majhne oči, stisnil ustnice in siknil skozi škrbaste zobe: "Ali zamorete to spričati?"

"Da, zamorem to!" je kričal razburjen župan.

"Kako se je to zgodilo??"

Brič je zvlekel iz žepa zapisnik, župan pa je prostodušno pripovedoval, kar je videl; potem pa se je mož pravice udano poslovil.

Brič se je podal naravnost k gostilničarju in mu vročil prav enak listek, seveda z razliko, da je bilo njegovo ime zapisano. Dobremu gostilničarju so oči ven stopile, ko je počasi abecedal vsebino. Ko je dokončal, obrnol je listek, da se prepriča, ako ni na drugej strani kak preklic, kar je na prvej strani tako jasni pisano. Toda druga stran je bila popolnoma bela, a vendar pričala, da tudi nedolžne stvari zamorejo pomagati v hlinenje.

Končno se je tudi gostilničar ojačil in odprl usta, toda nobena beseda mu ni prišla na um, da bi jo izvedel.

"Podpišite!" mu je rekel odurno brič.

Sedaj se je gostilničarju jezik odvezal. "To ne podpišem," je vpil, "to je lumparija!"

Služabnik pravice je srpo pogledal gostilničarja in resno s poudarkom rekel: "Slavna c. kr. sodnija ne pozna lumparije. Taki izrazi so kaznjivi, zapomnite si to!"

Gostilničar se je zavedel in popravljal: "Saj nisem mislil sodnijo, temveč ona dva, ki sta me ovadila. O, dobro jih poznam. Ali ni tudi župan in mlinar dobil tak listek?"

"Utegne biti."

"Toraj tako je. Jaz poznam svoje ljudi. Veste, jaz še nisem nikdar nič napačnega napravil, toda ta dva gospoda sta tiča pod jedno odejo. Iz občinskega zastopa bi me rada ven spravila, da bi sama naredila, kar bi hotela. Toda to ne bodeta ta dva napravila, ta dva že ne. Veste," — in gostilničar se je zaupljivo približal briču, ki je pokonci stal in s svojimi očmi cikal na okolu, — "župan, kteri krade, ta me ne užuga. Sam sem ga zasačil, ko je pri mlinarju ukral vrečo moke. Da, sam sem ga videl. S temi očesi" in pri tem je s prstom pokazal na oba očesa, — "da, s temi očmi sem ga videl."

Mož pravice je postal bolj uljuden. "Tako, kako se je pa to zgodilo?" vprašal je in iz žepa potegnil zapisnik. —

Gostilničar mu je na drobno pripovedoval, brič je pa pisal. Kratek "hm!" in zadovoljno je zaprl zapisnik ter svečano dejal: "Pripravite se, da bodete to izpoved ponavljali pred sodnijo in ostanete pri resnici; to vam svetujem!"

Brzo se je obrnol in odšel.

Šel je naravnost k mlinarju. Tudi ta je vzdihnil, toda nadvladal se je in podpisal dostavni listek, kakor bi bila kaka nedolžna stvar.

Ta mirnost pa je ujezila pogumnega sodnijskega služabnika, in ko je listek spravljal, je srepo gledal mlinarja in ga osorno nagovoril: "Ali mi nimate nič povedati?"

Mlinar je postal negotov:

"Jaz, kaj pa prav za prav?"

"Vi ste kradli!"

Mlinar je obledel. "Jaz, kdo more to reči?"

"Zvedel sem od nekoga, ki bode s prisego potrdil."

"Pa to ni res!" je kričal mlinar.

"Jaz sem vino samo vlovil. ker je vun teklo. Toda vem, kaj to pomeni: Župan bi se me rad znebil iz občinskega sveta, ker se boji, da ne bi postal jaz župan. Gostilničar, ta lopov, mu pa pomaga, ta je županu celo svinjo ukral."

"Prašič se reče!" je pridejal bolj prijazno brič.

"Da, da, prašiča, in kako lep je bil, debel, in to okusno meso!"

"Vi ste to videli?"

"Da, v petek pred sv. Katarino je bilo."

Brič je zopet zvlekel zapisnik in z veliko radostjo pisal, kar mu je mlinar povedal. Dobre volje se je vračal proti domu.

6.

Od tega dne je nastala med temi tremi občinskimi zastopniki v Krokarjih tiha jeza. Vsak izmed njih je koval načrt o maščevanju in si v mislih slikal, kako bode svojega nasprotnika uničil s tehtnimi dokazi in kako dober upliv bode napravil na sodnika. Vsak se je čutil oproščenega svoje krivde s tem, da je vedel za zločin druzega, da je pa popolnoma prav postopal, ko je krivico soseda maščeval, bode pa dokazal sodniji.

14. dan februarja je prišel, vsi trije so se sešli v predsobi sodišča. Vsak je koval svoje maščevanje in se vsedel na svoj stol, sem in tja pa pogledal soseda tako srpo, kakor bi ga želel v deveto peklo.

Sedaj se odpro vrata, sluga je zaklical v glasu podobnem trobenti: "Gospod Matija Žgane!"

Z negotovimi koraki je vstopil župan in se ponižno priklonil okrajnemu sodniku. Ta ga je pozdravil z lahnim prikimanjem z glavo in se nasmehnil. Da, res, nasmehnil se je. Župana je spreletel ta smeh; ravno je hotel premišljevati surovost ljudi in sodnika kar začuje vprašanje: "Ali poznate nekega Janez Povža?"

Župan je gledal sodnika kakor nem. Kaj hoče s tem vprašanjem?"

"Janez Povž, rujen in pristojen v Krokarjih?" je ponovil vprašanje sodnik.

"Seveda, gospod sodnik, dobro!"

"Kaj veste o njegovih sorodnikih?"

Župan je strmel. Kaj imajo Povževi sorodniki opraviti z ukradeno vrečo moke? Povedal je, kar je vedel.

"Toraj vi ne vrjamete, da bi mu zamogel njegov tast dati tristo goldinarjev?"

"Nikdar, gospod sodnik, nikakor ne! Njegov tast, stari Urban je pobiral cunje, ko je pred tremi meseci umrl, smo ga pokopali kot siromaka."

"Toraj vi ste mnenja, da je lahko mogoče, da je Povž ta denar ukral?"

"Prav gotovo ga je ukral, drugače si ga ni zamogel pridobiti!"

"Hvala, ste odpuščeni."

Župan je odprl usta. Je-li to vse? Ali še kaj pride?

"Ali še kaj želite?" je vprašal sodnik.

"Ne, ne, prav nič!" je jecljal župan in se vun opotekal. Zunaj se je spustil na stol in vzdihnil.

Čez deset minut je prišel iz sodne dvorane mlinar in se spustil na bližnji stol; enako je storil gostilničar, ki je poslednji prišel iz dvorane; a ta je bil rudeč kakor kuhan rak.

11

Vsi trije so sedeli kakor polite kokoši in z debelimi očmi gledali predse in niso našli besedi, da bi se opravičevali, da so bili tako neumni. Župan je zdihoval, mlinarju se je zdehalo, gostilničar je pa kihal; vsi trije so napravili žalostno podobo. Županu so končno solze silile v oči in je na tiho pričel tožiti: "Gostilničar, zakaj mi nisi povedal, da ni nisi nič rekel?"

"Nič povedal?" je polagoma rekel gostilničar. "Ako bi vedel, da mlinar ni nič povedal, bi gotovo povedal."

"Jaz vendar ne morem nič povedati, ker drugače bi ti županu povedal," je vzdihoval mlinar.

"To je bilo veliko, a vendar nič povedano. Vsem trem je bila zadeva zagonetka.

Končno prične zopet župan in vpraša: "Kaj bi mi pa ti, mlinar, zamogel povedati?"

Ta je najprej pogledal gostilničarja, ta mu je pa udano rekel: "Le povej sosed, saj se mora zvedeti."

Sedaj je mlinar izrekel osodepolne besede: "Veš župan, tvojega prašiča je ukral gostilničar."

Župan je napravil velike oči, napravil pest in hotel kviško skočiti; kar pravi gostilničar: "No, zato je pa župan tebi, mlinar ukral vrečo moke." —

"Mlinar pa tebi vino!" je kričal župan. Zopet so sedeli, premišljevali, zdehali in kihali.

Sedaj se vzdigne mlinar in zmagonosno pravi: "Sosedje, zato se vendar ne bodemo prepirali. Vsakdo plača drugemu škodo, ktero je napravil in ostanemo prijatelji, kakor smo vedno bili. Ali velja?"

Obveljalo je. Bratsko so se zjedinili in podali si desnice. Sedaj pa pride županu na um: "Kaj pa brič? Tvojo zadevo, mlinar, sem mu povedal."

Ta je povesil glavo: "Jaz pa o gostilničarju."

"Jaz pa o županu," je rekel bolečе gostilničar.

"Oh, kakšni osli smo!"

Temu skupnemu pripoznanju je zopet nastopil dolgi molk, dokler ni zopet mlinar znašel izgovor.

"Nič ne dene," je rekel. "Mi rečemo, vse je bilo šala in smo briča le nalagali. Velja?"

Tudi to je obveljalo in župan je izgovoril lepe besede: "Nič ni lepšega, kakor zvesto prijateljstvo." — —

— — — — — — — — — — — —

Žalibog, osodepolni konec je pa tudi prišel.

C. kr. okrajno sodišče je tri tedne kasneje obsodilo vsakega teh prijateljev na dva meseca zapora vsled ovadbe in na Krokarjih so bili ob ves občinski svet.

Toda pravo prijateljstvo je le obstalo. Vsak človek je bil zadovoljen, ko je videl, kako dobri so bili ti trije na sodnijskem dvorišču. Župan je žagal polena, mlinar jih sekal, gostilničar pa lepo skladal. Ko so se ti trije čez dva meseca domu vrnili, je bilo vse prebivalstvo na Krokarjih veselo, ker sedaj je vladala tam sloboda, enakost in prijateljstvo.

Pobožni Hassan.

V Damaskusu je živel leta 700 po Hedjra mož z dolgim imenom Hassan Muejed Imaddudin Ismail bin Hassan Efdal bin Kessir iz rodu Ejjubii — in bil daleč na okolu sloveč zaradi njegove pobožnosti. Dolgo se je bavil z učenimi knjigami in pri tem ni opazil, da ga nezvesti sorodniki na premoženju obkradejo. Ko je postal starček, je postal tudi ubog.

Toda stari Hassan ni obupal. Vedel je, da so ga pretekani navihanci pripravili ob premoženje, toda imel je nekaj dobrega, kar mu ni nihče zamogel ukrasti, to je njegovo sloveče ime in od tega je sklenil v bodoče živeti.

Šel je na trg, tam razprostrl preprogo in klical: "Čujte me, ljudje, kteri trpite na zobobolu! Jaz, pobožni Hassan, vas ozdravim z močjo svoje molitve."

Kmalu so hiteli ljudje iz vseh strani k njemu.

Kadar je kdo prišel, ga je Hassan najprvo blagoslovil, potem šel trikrat okolu njega, trikrat se vrgel na preprogo in gledal proti Mekki; potem ga je zopet trikrat blagoslovil in šel sedemkrat okolu njega in se sedemkrat vrgel na zemljo; še enkrat blagoslovil moža, potem mu dal roko na čelo in konečno izvlekel zelo velike klešče.

Ko je to storil, je vprašal bolnika:

"Ali te še zobje bole?"

"Ne", je izdihnol bolni — in boječe gledal velike svitle klešče —, ljudstvo, ktero je okolu njega stalo, ni zamoglo izreči dovolj hvale o pobožnosti Hassana.

Za necega dne se je drenjal mož s hudo otečenim licem skozi zvedavo množico.

"Naredi na kratko", je rekel tujcu, "hude bolečine imam."

Hassan je vzdignil roke, kakor bi hotel tujca pričeti blagosloviti, toda ta mu je z roko odkimal.

"Naredi na kratko, ti zopet rečem, grozne bolečine imam!"

"Potrpljenje, moj ljubi", mu je dobrohotno odgovoril Hassan. "Potrpljenje, ozdravel boš." — In zopet je vzdignil roke....

"Naredi na kratko in vzemi klešče!"

"Ne, tujec — bodisi kdorkoli; blagosloviti te moram trikrat, potem pa sedemkrat okolu tebe iti"...

Nato je postal tujec hud.

"Naredi na kratko, ti rečem v četrtič, in vzemi klešče! Vedeti moraš, da sem pobožni Ebul Fida iz Jaffe in pri nas doma zdravim zobobol tudi s pobožnostjo."

DOPISI.

Thomas, W. Va.

Cenjeni gospod urednik:—

Prosim, da uvrstite nekoliko vrstic v Vaš nam priljubljeni list "Glas Naroda".

Malokdaj se sliši kaj od tukaj, dasi nas je precejšnje število Slovencev in delamo vsi v premogovih rovih. Delo se tukaj lahko dobi, z zaslužkom se pa ni posebno pohvaliti. Toliko bolje se imamo na društvenem polju. Tukaj imamo tri podporna društva in vsa lepo napredujejo, med njimi zlasti novo ustanovljeno društvo sv. Petra št. 69, spadajoče k J. S. K. Jednoti v Ely, Minn. Mesečne seje se bodo vršile vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan v prostorih sobrata Mihael Varhanga.

Naj omenim še nekoliko o naših verskih zadevah. Dne 10., 11. in 12. grudna je bil tukaj naš rojak Rev. Josip Tomšič, stanujoč v Forest City, Pa. Tako smo imeli priložnost opraviti naše verske dolžnosti in se pogovorili o eni in drugi reči. Rev. Tomšiču se zahvaljujemo za njegovo požrtvovalnost in gostoljubnost z željo, da bi nas zopet kmalu obiskal.

Tebi "Glas Naroda" želim najboljšega uspeha.

Ivan Urbas, I. tajnik.

East Palestine, Ohio.

Dragi gospod urednik:—

Prosim, da natisnete te vrstice v priljubljenem listu "Glas Naroda".

Naše društvo sv. Jožefa št. 41 J. S. K. Jednote je imelo svoje letno zborovanje in volitev dne 9. grudna. Izvoljeni so bili kakor sledi: predsednikom Josip Vider; podpredsednikom Fran Lekan; I. tajnikom Anton Jurjavčič; II. tajnikom Fran Maček; blagajnikom Fran Goličič; zastopnikom Jednote Fran Jurjavčič; društvenim zastopnikom Ivan Brodeško in Jakob Erzložnik; bolniškim obiskovalcem Fran Maček; redarjem Anton Volčič.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu. Društvo šteje 15 udov.

Spoštovanjem

Anton Jurjavčič, I. tajnik.

Hopkinton, Iowa.

Cenjeni g. urednik:—

Dovolite mi uvrstiti par vrstic v Vaš cenj. list "Glas Naroda".

Nobenkrat ni nič slišati iz našega kraja; tudi zdaj Vam nimam kaj veselega poročati.

Tukaj je umrla Uršula Cesar, doma iz Kota, dekanija Semič, ter zapušča žalujočega soproga, tri sinove, dve hčeri, v stari domovini pa eno hči in enega sina. Bodi ji zemljica lahka!

Matija Makovec.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni g. urednik:

Prosim, priobčite v Vaš cenj. list "Glas Naroda" nekaj vrstic od mojega navihanega prijatelja rojaka Antona Jordan z ozirom na ostale rojake. Ta je doma iz vasi Grobije pri Šent Jerneju na Dolenjskem; sedaj biva nekje v Wabash, Ind. Bil je pa pred dvemi leti pri nas v Indianapolisu. Tukaj si lahko vsak poštenjak delo dobi, ali tega nepridiprava pa sploh nobeno delo ni veselilo. Nekaj časa je hodil za delom, pa nikjer ni bilo pravega zanj. Enkrat se je zgovarjal, da je prevroče, drugič, da je premrzlo, tretjič je bilo pretežko. — Brez dela in denarja tudi ni mogel svoje družine preživeti; nazadnje, ko mu je začela huda presti in sila na vrat trkati, se je pa s sladkimi besedami do mene obrnil in me prosil za denar, da sem mu posamezno izdajal svoto do petinosemdeset dolarjev, za kar mi je možko za trdno obljubil, da mi bode v kratkem času vse izplačal. Nazadnje pa, ko bi bilo treba meni vrniti težko prisluženi denar, je pa zraven še — grocerju in pri mesarju precej dolga naredil, nakar jo je popihal, da dolgo časa nihče ni za njega vedel.

Slovenci, svarim vas pred tem človekom, da se mu kedo na limance ne vsede kakor jaz. Ta Tonček ima debelo in kosmato vest, kadar sila pride, pa zelo sladko govori, končno se pa v pest smeje.

Z bratskim pozdravom

Alojzij Rodman,
2708 W. Walnut St.

Sparta, Minn.

Dragi "Glas Naroda":—

Poročam Vam, da nas naši rojaki zelo zapuščajo. Ne vračajo se v svojo domovino, pač pa k tistem počitku, od kterega nihdar več ne vstanejo.

V kratkem času umrli tukaj trije rojaki; nazadnje je preminul Ivan Traven, star komaj 25 let. Doma je bil iz Vodic pri Kamniku.

Pokojnik zapušča tukaj mlado ženo, jednega brata in sestro, v stari domovini pa mater.

Pokojnik je bil član društva sv. Jožefa J. S. K. J., ktero mu je priredilo lep pogreb.

Bodi mu zemljica lahka!

Ivan Zalar, I. tajnik.

Erie, Colo.

Dragi "Glas Naroda":—

Od povsod se sliši več žalostnega kot veselega. Tudi pri nas je pobrala nemila smrt Marijo Jeram, katera zapušča štiri otroke in moža; najstarejši ima komaj 5 let.

Pri pogrebu so nesli tudi otroke za sprevodom. Revčki niso vedeli, koga so zgubili; ker je bilo hladno, prehladil se je jeden izmed otrok in par dni pozneje umrl.

Bodi jima zemljica lahka!

Ivan Majer.

Elyria, Colo.

Cenjeni g. urednik:—

Prosim, da priobčite ta moj dopis v nam priljubljeni list "Glas Naroda". Sploh nimam posebnega poročati, in kar se tiče dela, ga je tukaj dosti, kakor sploh povsod.

Tukaj je nas precejšnje število Slovencev in imamo tudi slovensko podporno društvo sv. Jožefa, spadajoče k J. S. K. Jednoti, ktero jako lepo napreduje tako v finančnih zadevah, kakor tudi v članih, ker šteje že 109 članov in 44 članic. Dne 11. grudna smo imeli volitev novega odbora. Izvoljeni so bili sledeči:

Ivan Pekec, predsednik; Dragotin Turšič, podpredsednik; Ivan Debevc, I. tajnik; Josip Jarc ml., II. tajnik; Matija Sadar, blagajnik; Ivan Cesar, zastopnik; nadzorni odbor: predsednik Florjan Skul, Fran Čeplak, Matevž Ambrožič; bolniški odbor: predsednik Štefan Prelesnik, Fran Grande, Alojzij Lakner; vratarji: Anton Škerbec in Anton Judež; maršal Josip Jarc st.; zastavonoša društvene zastave Matevž Ambrožič; zastavonoša ameriške zastave Ivan Schutte.

Tem potom prosil vljudno vse člane, kteri še kaj dolguje in kdor ni bil pri zadnjem zborovanju, da bi plačali tekom tega meseca, ker mora biti do prihodnje seje, to je do 11. prosinca 1907, izdelan celoletni račun. Veliko sitnosti je, ako je mnogo zaostale mesečnine.

Dne 26. grudna bode društvo sv. Jožefa priredilo veselico v dvorani g. M. Sadarja in so vabljeni k obilni udeležbi vsi rojaki v tej okolici.

Pozdrav vsem rojakom širom Zjed. držav, "Glasu Naroda" pa želim obilo naročnikov.

Ivan Debevc, I. tajnik.

Crockett, Cal.

Dragi gospod urednik:—

Prosim, da uvrstite par vrstic v predale nam priljubljenega lista.

Tukaj je še dobro za delo in prilično napreduje.

Naše društvo sv. Jožefa št. 14 J. S. K. Jednote je imelo veselico dne 1. grudna, ktera je bila dobro obiskana. Dolžnost me veže, da se srčno zahvalim avstrijskemu kranjskemu podp. društvu sv. Jožefa iz San Francisca, ktero nas je obiskalo v obilem številu seveda z društvenimi znaki. Zabavali smo se izvrstno.

Pozdrav vsem rojakom!

Predsednik.

Spokane, Wash.

Dragi "Glas Naroda":—

Brez dvoma je to prvi dopis iz našega kraja. Poročati imam le o delu, in sicer samo dobro. Tukaj je dela dovolj. Kdor hoče delati, naj kar sem pride. Za železnice, tovarne in rudokope rabijo najmanj petsto ljudi; plača je od $2.25 do $3.50. Kogar veseli kmetijstvo, dobi v teh krajih dobra in cenena zemljišča.

Kdor bi se kaj zanimal, naj piše na podpisanega, kteri pojasni drage volje vse.

Pozdrav vsem rojakom, zlasti pa Clevelandčanom!

Anton Ihan,
Electric Hotel, 0418 Monroe St.

Kje je JAKOB ANŽLEVAR? Doma je iz Doline, fara Marna, Dolenjsko. Omenjeni je srednje postave, prihuljenih pleč, pritisnjenih in nezarobljenih ušis; hodi prav hitro in jako gosto. Če kdo ve za njegov naslov, naj ga naznani: Josip Nemaniču, Box 111, Coketon, W. Va. (22-24—12)

Iščem brata MIKE GRIČAR, doma iz Čateža pri Savi, Dolenjsko. V Ameriko je prišel meseca avgusta letos ter se naselil nekje v Illinois. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga naznani bratu Martinu Gričar, Pikeview, Coalmine Co., Colo. (20-22—12)fff

Kje je JOSIP MARINČIČ, po domače Jankelnov iz Št. Vida pri Zatični, na Dolenjskem? Pred par leti je bival pri meni v Lloydellu, Pa., in bi rad zvedel za njegov naslov. Prosim rojake, če kedo ve zanj, naj mi naznani: Frank Kaušek, Box 44, Lloydell, Pa. (21-27—12)

Kje je JAKOB ŠKERJANC? Iz Chicage je odpotoval dne 19. julija zvečer proti New Yorku. Imel je vožni listek za parnik Westernland, toda do danes še ni potoval. Če kdo izmed rojakov ve zanj, naj ga naznani Franku Medosh, 9478 Ewing Avenue, South Chicago, Ill. (17-22—12) Ns

JOHN VENZEL,
1017 E. 62nd Street, N. E., Cleveland, Ohio
izdelovalec kranjskih in nemških
HARMONIK.
Delo napravim na zahtevanje naročnikov. Cene so primerno nizke, a delo trpežno in dobro. Trivrstni od $22 do $45. Plošče so iz najboljšega cinka. Izdelujem tudi plošče iz aluminija, nikelja ali medenine. Cena trivrstnim je od $45 do $80.

Skušnja uči!
Podpisani naznanjam rojakom, da izdelujem
ZDRAVILNO GRENKO VINO
po najboljšem navodilu, iz najboljših rož in korenin, ki jih je dobiti v Evropi in Ameriki, ter iz finega, naravnega vina.
Kdor boleha na želodcu ali prebavnih organih, naj ga pije redno.
Pošilja se v zabojih po 1 tucat (12 steklenic) na vse kraje zapadnih držav Severne Amerike.
V obilna naročila se priporoča
JOSIP RUSS
432 South Santa Fe Ave., Pueblo, Colo.

VABILO
na
VELIKO PLESNO VESELICO,
ktero priredi
društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. J.
v Conemaugh, Pa.,
v sredo dne 26. grudna letos
v svoji lastni dvorani.

Vsa sosedna društva in vse ostale rojake ter rojakinje vljudno vabimo, da se te veselice v obilnem številu udeleže, da se skupno razveselimo pod božičnem drevescem. Mladeniško društvo "Danica" nam je v to svrho pripomoglo z svoto $5.90. Vstopnina za možke je $1.00, dame proste. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Za dobro godbo in vse drugo skrbel bode odbor.

Članom tega društva se naznanja, da bode vsakdo, kdor se ne udeleži brez posebnega uzroka te veselice, kaznovan, izvzemši oni člani, kteri stanujejo izven Conemaugh. (21-24—12)

Najdelj do konca januarja 1907

nudimo vam priliko, da si lahko kupite za zelo malo svoto
$14.90
z zlatom prevlečeno (gold filled), za 20 let jamčeno URO, PRSTAN in PRSNO IGLO iz pravega zlata za vedno jamčeno, VERIŽICO, PRIVESEK (medaljon) k verižici z 1 sliko, dvoje gumbov za manšete in tri za srajco, vse iz prevlečenega zlata (gold filled), jamčeno deset let. Predmete ni mogoče opisati v tem malem prostoru, pošlite samo vaš naslov na:
"Slavia" Watch & Jewelry Co.
228 WEST HOUSTON ST.,
NEW YORK, N. Y.
in pošlemo vam natančni opis s slikami. Požurite se, dokler je čas!

Kje je IVAN STONIČ? Doma je iz Črnomlja št. 99. Njegova žena bi rada zvedela zanj. Kdor ve, naj blagovoli naznaniti: Mrs. Frances Stonič, 9618 Avenue N, South Chicago, Ill. (21-24—12)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK!

KAJ JE RESNICA? — RESNICA JE
DA LE TISTI ZDRAVNIK ZAMORE BOLNIKA POPOLNOMA OZDRAVITI, KATERI BOLEZEN NATANKO POZNA, BOLEZEN PA ZAMORE NATANKO SPOZNATI LE AKO MU JE NATANKO ZNANA SESTAVA ČLOVEŠKEGA TELESA IN NJEGA POTREBA, KAKOR TUDI OPRAVILO POSAMEZNIH DELOV ALI UDOV.
KATEREMU ZDRAVNIKU PA JE VSE TO ZNANO? NA VSAKI NAČIN JE TO EDINI
Dr. E. C. COLLINS, MEDICAL INSTITUTE.

DA SE O TEM PREPRIČAJTE ČITAJTE NOVO OBŠIRNO KNJIGO
"ZDRAVJE"
NOVIH 50.000 KNJIG
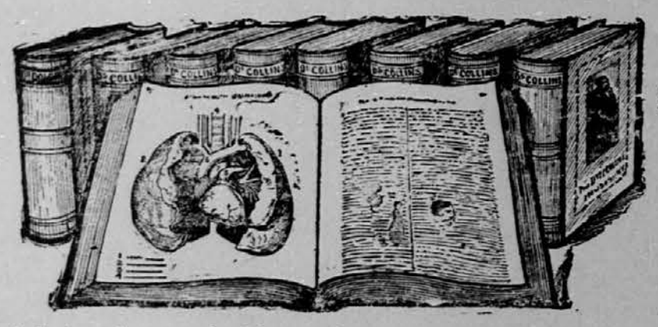
SE ZASTONJ razdeli med SLOVENCE,
katera je ravno izšla in katera obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah. Napisana je v slovenskem jeziku na lepi in razumljivi način, tako da zamore vsaki mnogo koristnega iz nje posneti, bodisi mlad ali star, bolan ali zdrav, zato ne bi nobena slovenska družina smela biti brez nje. Prebravši to knjigo, bodete videli, da je Dr. E. C. Collins, M. I. edini, kateri gleda za blagor in korist našega naroda v Ameriki ter zamore in hoče vsakemu prijateljsko svetovati in pomagati. Zatoraj rojaki! ako ste bolni in vam je treba zdravniške pomoči, ne obračajte se na take zdravnike ali kompanije, katere se hvalijo s znanjem tujih, nepoznanih zdravnikov, a nimajo nikakih dokazov, da so katerega ozdravili. Oni samo gledajo da vam izvabijo vaš težko prislužen denar, ako ne za izmišljena in nič vredna zdravila, pa za še manj vredne Essence iz katerih ne morete nikakega pravega žganja napraviti.
BODITE TOR J PREVIDNI in poverite zdravljenje vaših bolezni le takemu zdravniku, katerega delovanje Vam je znano in katerega vam priporočajo rojaki z brezštevilnimi zahvalnimi pismi in ta je Dr. E. C. Collins M. I.

Čitajte nekai najnovejših zahval, s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:
Ozdravljen revmatizma v rokah, nogah in križu.

Mike Novak.
Ljubi moj prijatelj Collins M. I.
Jaz Vam odgovarjam na Vaše pismo in izpolnivši Vašo željo Vam pošiljam mojo sliko, katero Vas prosim, da stavite v časopise in se Vam prav lepo zahvaljujem za Vaša zdravila, katera ste mi pošiljali, ker jaz sem sedaj popolnoma zdrav, da ne potrebujem več zdravil.
Se Vam še enkrat zahvaljujem vsakemu Vas priporočujoč ostajam Vaš prijatelj
Mike Novak, 1253 Mohlen Ave. Pueblo, Colo.

Ozdravljen bolezni v želodcu in črevah.

Andrew Kocpra
464 Elston Ave., Chicago, Ill.
Dragi in obče spoštovani gosp.
Dr. E. C. Collins M. I.
Na Vaše pismo, kako se sedaj počutim, Vam hočem danes odgovoriti in sicer sledeče: Odkritosrčno Vam moram poročati, kar se tiče moje osebe, Vam moram izreči toplo zahvalo, kajti jaz se sedaj, odkar sem Vaša izvrstna zdravila porabil, popolnoma zdravega počutim, ter Vam bodem po preteku jednega meseca zopet jedno pismo pisal in sicer najtoplejšo zahvalo, za Vaše izvrstno in v resnici uspešno zdravljenje.
Vas pozdravim ter ostanem udani in hvaležni prijatelj
Alois Praznik Box 435, Claridge, Pa.

Imamo še mnogo takih pisem, katerih izvirna pisma so na razpolago, a jih radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti.
Zatoraj rojaki ako ste bolni ter vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, natančno opišite vašo bolezen v materinem jeziku, točno naznačite koliko časa traja bolezen, kolikо ste stari in vse druge podrobnosti ter pisma naslavljajte naravnost na:

Dr. E. C. Collins, Medical Institute
140 West 34th Street, NEW YORK, N. Y.
Potem smete biti prepričani v najkrajšem času vašega popolnega ozdravljenja.

"Winnetou, rdeči gentleman".

Spisal Karl May. Priredil za "Glas Naroda" R.

(Nadaljevanje.)

"Ali ste pozabili na skrivna vrata? Na zadnji strani so, Comanchi pa na sprednji; ne morejo torej zapaziti ničesar. Jaz ga spravim ven v grmovje ob reki, dokler ne odidejo."

"Ta misel ni slaba," pripomni Old Death. "Na ta vrata niti mislil nisem; kako pa, če imajo Comanchi zunaj straže?"

"Ne vrjamem. Ni jih dosti več kot petdeset. Nekaj jih je pri konjih pod zidom. Zato ne vrjamem, da bi bili postavili straže."

"Dobro, pa poskusimo, Sir. Prevzemite vi to pa še jeden peon. Mi že tako uredimo, da vas ne zapazijo; postavimo se tako, da nas ne morejo prešteti in tudi ne zapaziti, da sta dva manj. Naj vam ženske pomagajo, da prislonite omaro zopet k zidu."

"In še jeden predlog. Ali bi mi ne poskrbeli, da bi šle ženske baš v tisto sobo, kjer je bil bolnik. Ko rdečniki vidijo, da so ženske tam, bodo popolnoma prepričani, da ni bilo nobenega Indijanca."

"Zelo dobro!" pripomni señor Atanasio.

"Potrebujete le nekaj pregrinjal, pa zavese prinesite tje. Kluke so itak povsod. Ženske naj gredo kar notri. Vi pa najdete najboljše skrivališče za Apacha malo nižje, kot ste se prej kopali. Tam visi grmovje prav v vodo; kjer je najbolj skrito in košato, najdete jeden čoln. Položite Apacha vanj; tam ga ne najde noben Comanch. Pedro naj gre z vami. Ko se vrnete, pa dovolimo Indijancem vhod."

S peonom greva navzdolj, kjer dobiva ženske v največjih skrbeh. Ko jim povem, kaj nameravamo, mi takoj začno pomagati. Same nesejo preproge in zavese doli. V jedno izmed teh ovijemo Apacha. Ko zve, da so Comanchi tukaj baš radi njega, pravi s slabotnim glasom:

"Inda-nišo je videl dosti zim; njegovi dnevi so šteti. Zakaj bi se dali bledoličniki pomoriti zanj? Naj ga izroče Comanchom, toda umore naj ga prej. On prosi zato."

Jaz mu le odločno odmajem z glavo. Potem ga nesemo iz sobe. Prestavimo omaro in prinesemo ranjenca srečno do zida. Do zdaj nas ni videl nikdo. Grmovje nas zakriva za trenutek. Od grmovja pa do reke je prost svet, kterega moramo prekoračiti. Jaz pogledam previdno in zapazim v moje veliko presenečenje jednega Comancha, kteri sedi na tleh poleg sulice, loka in pšic. On varuje zadnjo stran poslopja; to nam lahko popolnoma prekriža naše račune.

"Vrniti se morava, señor," pravi peon, ko mu pokažem rdečnika. "Lahko ga sicer umoriva, kar se pa ne sme zgoditi radi drugih."

"Ne, umoriti ga ne smeva na noben način. Mogoče se nama kako posreči, da ga zapeljeva ali zmotiva."

"Ne vrjamem. On ne bode zapustil svojega mesta, dokler ga ne odpokličejo."

"In vendar imam načrt, kteri se mi mogoče posreči. Ti ostaneš tukaj skrit, jaz se mu pa pokažem. Ko me zapazi, se hočem zelo prestrašiti in zbežati. On me bode zasledoval."

"In vam pognal pšico v telo."

"To moram že tvegati."

"Rajši ne, señor! To je predrzno. Comanchi streljajo jako dobro z loki, kot mi s puškami. Če bežite, mu kažete hrbet in ne morete videti pšice ter se ogniti."

"Jaz ubežim čez reko. Če plavam na hrbtu, ga vidim, kdaj me pomeri in se mu takoj umaknem. Mislil bode, da nameravam kaj slabega ž njimi in bode plaval za menoj. Na oni strani se ga že znebim; onesvestim ga z udarcem na glavo. Ti ne smeš zapustiti tega kraja, dokler se ne vrnem. Jaz sem se kopal in vem primeroma, kje mora biti čoln. Ž njim priveslam baš tukaj do brega."

Peon se trudi, da bi me odgovoril, toda jaz ga ne smem poslušati, ker vem, da ne izpeljem drugače dane naloge. Zato zapustim svoje skrivališče. Da bi ga ne izdal, se plazim malo ob zidu in stopim potem na plano tako, kot bi bil pravkar prišel izza vogla. Comanch me ne zapazi takoj. Vendar se obrne kmalu in poskoči. Jaz se hitro zaobrnem, da bi me ne spoznal pozneje. Zakliče mi, naj se ustavim; ker ga ne ubogam, pobere lok in vzame jedno pšico iz tula. Nato napne. Z nekaj koraki dosežem obrežje, ne da bi mogel streljati. Takoj skočim v vodo in plavam na hrbtu na ono stran. Za malo trenutkov se prikaže med grmovjem, me zagleda in pomeri. Pšica švigne iz loka, jaz se pa potopim. Ne zadene me. Ko pridem zopet na vrh, zagledam ga, kako čaka sklonjen na bregu. Vidi, da nisem ranjen. Druge pšice nima seboj, ker jih je pustil v tulu. Kar vrže lok na tla in plane v vodo. Baš to je, kar hočem. Da ga zvabim, se delam, kot bi bil slab plavač in pustim, da pride precej blizu mene. Potem se potopim in plavam kar mogoče hitro z vodo. Ko se prikažem na površju, sem precej blizu brega. On je precej nad menoj in čaka, kdaj se prikažem. Zdaj sem dovolj pred njim; hitro plavam na breg in tečem potem med drevjem proti reki. Zdaj zagledam močan, z mahom obrastel hrast, kteri je kot nalašč za moj namen. V razdalji petih korakov tečem mimo njega, potem se pa vrnem v polkrogu in se skrijem za njim. Pritisnem se prav k deblu in pričakujem rdečnika, kteri bode brez dvoma hitel po mojem, jako vidnem sledu. Kar pridrvi ves moker in globoko dihajoč; gleda le moj sled. Skoči mimo, jaz pa za njim. Vsled globokega dihanja ne sliši mojih korakov, zlasti ker tečem po prstih. Napeti moram vse sile, da ga dojdem. Potem ga dojdem in sunem z močnim sunkom na tla, tako, da pade, kot je dolg in širok. V trenutku pokleknem nanj in ga primem za vrat. Dva udarca s pestjo po glavi, pa je miren. Ne daleč od tega mesta zapazim podrto platano. Proti bregu leži; njen vrh seže prav do brega. To je zelo dobro zame, da pridem do reke. Splezam na deblo in hitim proti vodi; ko pridem nadnjo, skočim. Skoro baš na nasprotni strani najdem tisto gosto grmičevje. Tje plavam, odvežem čoln in veslam proti bregu. Tam pustim čoln pri neki korenini in grem na suho. Potruditi se morava, da končava, predno se prebudi Apač. Preneseva ga v čoln, kjer mu pripraviva s pomočjo preproge in njegove obleke še dosti ugodno ležišče. Peon se vrne takoj k zidu. Jaz veslam s čolnom pod grm in ga primem; nato skočim v vodo, plavam do brega in slečem nato svojo platneno obleko. Ko sem gotov, se obrnem na ono stran brega; mogoče se je Comanch probudil in gledal kje skrit naše delo. Napenjam oči, a ne zapazim ničesar sumljivega. Vrneva se po skritem hodniku v estancijo. Vse to je trajalo komaj četrt ure. Señora mi da suho obleko, da se preoblečem. Nato se smem pokazati vsakemu Comanchu; smejati bi se moral vsakemu, kdor bi trdil, da sem bil malo prej zunaj in celo v vodi.

Ženski ležeti v gugalne mreže, midva pa greva na vrh in vzameva seboj svoje orožje. Obe stranki se pogajati. Old Death še vedno trdi, da je žaljivo zanj in za haziendera, če preiščejo hišo. Ko mu na kratko povem, da je Apach na varnem, dovoli končno petim Comanchom, da poljubno preiščejo hišo.

"Zakaj pa samo petim?" vpraša vodnik. "Ali nismo vsi jednaki? Kar sme prvi, sme tudi drugi. Old Death nam lahko zaupa. Mi se ne dotaknemo ničesar. Nikdo vam nič ne ukrade."

"Dobro! Prepričali se bodete, da smo velikodušni. Vsi greste lahko v poslopje, da se prepričate na lastne oči, da ne skrivamo nikogar. Zahtevam pa, da odložite poprej svoje orožje. Pravtako nam morate dovoliti, da smemo po svoji volji kaznovati vsakega, kdor se dotakne kake stvari brez kakega dovoljenja."

Rdečniki se posvetujejo in pristanejo končno v to. Odložé loke, tule, nože in pridejo potem drug za drugim v poslopje. Predno sem bil odšel s Pedrom, sem videl od zunaj vaqueros, kteri so stali in čakali povelja svojega gospodarja. Ker niso dobili nobenega znamenja, so ostali mirni.

Izmed nas štirinajstih določimo Old Deatha in haziendera, da vodita Comanche po vseh prostorih. Dva izmed nas ostaneta zgoraj, ostalih deset pa se razdeli po nadstropjih in sicer po pet skupaj. Vsi so oboroženi in pripravljeni, da zatro z orožjem kake izgrede rdečnikov. Jaz stojim v spodnjem hodniku in se postavim baš pred vrata, kjer je ležal Apach. Comanchi pridejo naravnost proti meni. Old Death jim odpre vrata. Sodeč po obrazih, so Indijanci prepričani, da dobe v tem prostoru 'Dobrega moža'. Mesto tega pa dobe v prostoru ženski, ktere leže v gugalnem stolu in čitajo.

"Uff!" zavpije vodja presenečen. "Tukaj so squaws."

"Da," potrdi smejoč Old Death.

"V tem prostoru bi torej moral biti Apach; zdaj vidite, kako vas je nalagal bledoličnik. Le vstopite in poiščite ga!"

V hipu pregleda vodja sobo; potem pa pravi:

"Vojnik ne vstopi v prostore žensk. "Tukaj ni Apacha. Moje oko bi ga gotovo zagledalo."

"Pa poglejmo druge prostore!"

(Dalje prihodnjič.)

Delavci na prostem

izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajnemu bolehanju za reumatizmom in neuralgijo, ako rabijo

Dr. RICHTERJEV Sidro Pain Expeller,

ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov v ima neoporekljiv rekord tekom 35 let.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

DELO! DELO!! DELO!!!

Potrebuje se 200 delavcev za delo v šumi v Richwoodu, W. Va. Delo je dobro in stalno za več let. Plača je od $1.75 do $1.90, vozniki dobe pa po $2 na dan.

Natančnosti je poizvedeti pri:
Frank Homovch,
P. O. Box 205, Richwood, W. Va
(6-11—6-1-07)

JOHN KRACKER
EUCLID, O.

Priporoča rojakom svoja izvrstna VINA, ktera v kakovosti nadkriljujejo vsa druga ameriška vina.

Rudeče vino (Concord) prodajam po 50c galono; belo vino (Catawba) po 70c galono.

NAJMANJŠE NAROČILO ZA VINO JE 50 GALON.

BRINJEVEC, za kterega sem importiral brinje iz Kranjske, velja 12 steklenic sedaj $13.00. TROPINOVEC $2.50 galona DROŽNIK $2.75 galona. — Najmanje posode za žganje so 4½ galone.

Naročilom je priložiti denar.

Za obilna naročila se priporoča
JOHN KRAKER
Euclid, Ohio.

100 ali več Slovencev ali Hrvatov
naj se takoj oglasi v
Morning Star Saloon
kjer se proti plači dobi vedno sveže pivo, dobro vino in whiskey, kakor tudi najfinejše smodke. Posebno za božične praznike in novo leto imam na razpolago dovolj vsakovrstnega dobrega blaga. Pravi brinjevec, slivovko in žitnik je le tu dobiti. Prostora za 1000 oseb.
Pridite in prepričajte se. Za obilen obisk se priporoča
Mihael Kobetich,
117 West Walnut St., Manistique, Mich.

RED STAR LINE
Prekomorska parobrodna družba „Rudeča zvezda"
posreduje redno vožnjo s poštnimi parniki med
New Yorkom in Antwerpenom
Philadelphijo in Antwerpenom

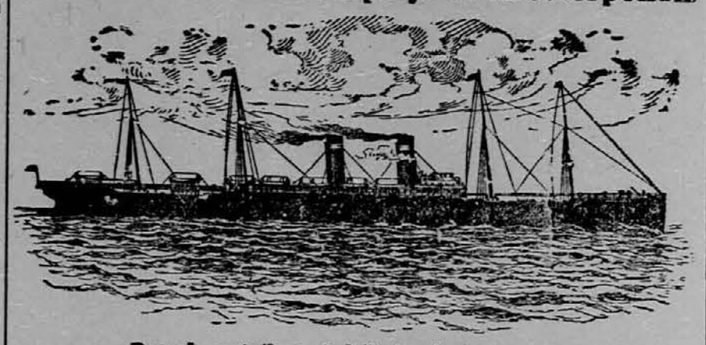

Prevaža potnike s sledečimi poštnimi parniki.

VADERLAND dva vijaka 12017 ton. | KRONLAND ..... 12760 ton
ZEELAND ..... 12305 ton. | FINNLAND ..... 12750 ton

Pri cenah za medkrovje so vpoštete vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.

Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo: na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorje, Hrvatsko, Dalmacijo in druge dele Avstrije.

Iz NEW YORKA odpljujejo parniki vsako soboto od 10:30 ur dopoludne od pomola štev. 14 ob vznožju Fulton Street. — Iz PHILADELPHIJE, vsako drugo sredo od pomola ob vznožju Washington Street.

Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:

OFFICE 9, BROADWAY, NEW YORK CITY.
90—96 Dearborn Street, CHICAGO. — Century Building, SAINT LOUIS.
21 Post Street, SAN FRANCISCO — ali na njene zastopnike.

Velika zaloga vina in žganja
Matija Grill,

Prodaja belo vino po 70c galon
„ črno „ „ 50c „
Drožnik 4 gallone za..... $11.00
Brinjevec 12 steklenic za $12.00
ali 4 gall. (sodček) za.....$16.00

Za obilno naročilo se priporoča
Matija Grill,
1548 St. Clair St. CLEVELAND, O.

BOLEČINE V GLAVI.

Skoro nobena reč človeka tako ne oslabi po vsem životu kakor hud glavobol. Glavobol nam onemogoči storiti svoje dolžnosti; pokvari nam vse prilike razveseljevanja. Ne potrebujete trpeti ker v vsaki lekarni lahko dobite škatljico

SEVEROVEGA PRAŠKA
ZOPER GLAVOBOL
IN NEVRALGIJO,

ki je čisto, neškodljivo, a najboljše zdravilo. Zapisnik pove da ozdravi v vseh slučajih. Za svet, o tem prašku zoper glavobol in nevralgijo, uprašajte one, ki so ga že rabili. Neštevilne zahvale to stvar popolnoma potrdijo. 12 praškov v škatljici. Cena samo 25c.

Hrbtne bolečine

so znak začetka bolezni obisti. Še druge so, ki se lahko prav hitro ozdravijo s pametno rabo

Severovega Zdravila za obisti in jetra.

Cena 75c in $1.25

Bolečine v prsih

so navadno združene s prehlado na pljuča. Pameten človek ne čaka dolgo ampak prec začne rabiti

Severov Balzam za pljuča.

Cena 25c in 50c

Želodčna bolezen

Pogostoma se zgodi, da je prebavni organ v velikem neredu. Najprijetneje zdravilo, ki že dolgo časa zdravi vse želodčne bolezni je

Severov Želodčni grenčec.

Cena 50c in $1.00

Prodaja se v vseh lekarnah. — Zdravniški svet pošljemo vsakemu na zahtevo zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Zdravju
najprimernejša pijača je
LEISY PIVO
ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmela. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist svoje družine, svojih prijateljev in drugih.

Leisy pivo je najbolj priljubljeno ter se dobi v vseh boljših gostilnah. Vse podrobnosti zveste pri Geo. Travnikar-ju 6102 St. Clair Ave. N.E. kteri Vam dragevolje vse pojasni.

THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY
CLEVELAND, O.

Compagnie Generale Transatlantique.
[Francoska parobrodna družba.]

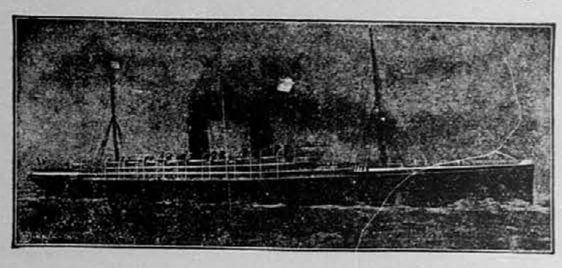

DIREKTNA ČRTA DO HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA IN LJUBLJANE.
POSTNI PARNIKI SO:

"La Provence"	na dva vijaka	14,200 ton,	30,000 konjskih moči.
"La Savoie"	„ „ „	12,000 „	25,000 „ „
"La Lorraine"	„ „ „	12,000 „	25,000 „ „
"La Touraine"	„ „ „	10,000 „	12,000 „ „
"L'Apuitaine"	„ „ „	10,000 „	16,000 „ „
"La Bretange"		8,000 „	9,000 „ „
"La Chamqagne"		8,000 „	9,000 „ „
"La Gascogne"		8,000 „	9,000 „ „

Glavna Agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoludne iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton St., N.Y.

*LA PROVENCE	27. dec. 1906.	*LA LORRAINE	31. jan. 1907.
*LA LORRAINE	3. jan. 1907.	La Bretagne	7. febr. 1907.
La Bretagne	10. jan. 1907.	*LA SAVOIE	14. feb. 1906.
*LA SAVOIE	17. jan. 1907.	*LA TOURAINE	21. febr. 1907.
*LA TOURAINE	24. jan. 1907.	*LA PROVENCE	28. febr. 1907.

Parnika z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

M. W. Kozminski, generalni agent za zapad.
71 Deaborn St., Chicago, Ill.

CUNARD LINE
PARNIKI PLUJEJO MED
TRSTOM, REKO IN NEW YORKOM.

PARNIKI IMAJO JAKO OBSEŽEN POKRIT PROSTOR NA KROVU ZA ŠETANJE POTNIKOV TRETJEGA RAZREDA.

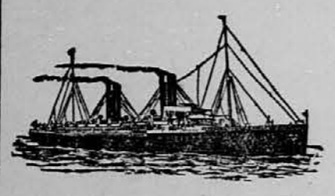

CARONIA odpluje iz New Yorka dne 5 januarja.

ULTONIA, SLAVONIA in PANNONIA so parniki na dva vijaka. Ti parniki so naprav jeni po najnovejšem kroju in zelo prikladni za tretji razred. JEDILA so dobra in potnikom trikrat na dan pri mizi postrežena.

Vožnje listke prodajajo pooblaščeni agentje in

The Cunard Steamship Co., Ltd,
BOSTON: 126 State St. MINNEAPOLIS: Guaranty Building. CHICAGO: 67 Dearborn St.
21-24 STATE ST., NEW YORK.

MARKO KOFALT,
249 So. Front St.,
STEELTON, PA.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v Steeltonu in okolici za izdelovanje kupnih pogodb, pooblastil ali polnomoči (Vollmacht) in drugih v notarski posel spadajočih stvari, ktere točno in po ceni izvršujem.

Dalje prodajam parobrodne listke za v stari kraj za vse boljše parnike in parobrodne proge ter pošiljam denarje v staro domovino po najnižji ceni.

Mr. Marko Kofalt je naš zastopnik za vse posle in ga rojakom toplo priporočamo.

FRANK SAKSER CO.

Ne prezreti!

Slika predstavla uro z zlatom prevlečeno in dvonimi pokrovi, velikost 16", in e

jamčena za 20 let.

Kolesovje je naboljšega amerikanskega izdelka ELGIN, WALTHAM ali SPRINGFIELD NA 15 KAMNOV ter stane samo

$13.00

Za obilne božične naročbe se zahvaljujem in naznanjam, da ostane le še neka časa ta izjemna cena kakor je bila za Božič.

Spoštovanjem se priporočam
M. Pogorelc,
1114 Heyworth Building Chicago, Ill.

OPOMBA Jednake vsebine ura je dobiti po zgornji ceni manjše za gospe "6th size" in večje velikosti "18th size" za gospode.

Naslov za knige M. Pogorelc Box 226 Wakefield, Mich.